This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, March 18, 1997

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 12 (2455) 1997 KOVAS-MARCH 18 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1

Kaip žiūrėsi - taip matysi

Į spaudą galima žiūrėti kaip į prekę. Nepatinka – neperku. Galima į ją žiūrėti kaip į modernų paveikslą: ne viskas suprantama, bet šio to patrauklesnio ar įdomesnio vis tiek galima atrasti. Galima į ją dar ir kitaip žiūrėti.

KAIP žiūrima į lietuvišką išeivijos spaudą? Apie ją nemažai rašoma, dar daugiau kalbama. Vyresnieji dažnai patvirtina, kad savąją spaudą reikia remti. Vertės ir įdomumo klausimas – lyg tarp kitko. Kartą vienas pensininkas nuoširdžiai išdėstė: "Prenumeruoju beveik visus lietuviškus laikraščius. Ne visi man jie patinka, bet reikia remti, kaip remiame viską, kas lietuviška". Retėjant senųjų gretoms, šitokių pareiškimų kaskart vis mažiau begirdėti. Šiuo metu jau gana daug skaitytojų prenumeravimo nebenorėtų jungti su patriotiniu nusiteikimu. Ryškiau jis jau jungiamas su nauda: ką gaunu už atiduotus pinigus. Taigi į mūsų laikraščių leidybą pradedama kitaip žiūrėti. Prenumeruoti laikraštį vien tik patriotine dingstimi dažnam, ypač čia užaugusiam, darosi sunkiau suprantama. Savaime aišku – ne viskas, kas lietuviška, jau ir asmeniškai naudinga. Dažnu atveju – atvirkščiai. Antra vertus, ne kiekviena nauda derinasi su lietuviškais poreikiais. Laikraščių leidėjų taikstymasis patenkinant tuos, anuos ir dar gal kitus praktiškai sunkiai įmanomas. Kuo leidėjai paprastai pirmiausia rūpinasi – tai visokeriopa laikraščio kokybe, bent patenkinamu jo lygiu, atitinkančiu spaudos darbų reikalavimus. Išeivijos sąlygomis tai nėra lengvas uždavinys. Bet visi laikraščiai stengiasi tuo keliu eiti, kartu tapdami ir nuolatiniais lietuviško gyvenimo atspindžiais, išsiblaškiusių po pasaulį tautiečių ryšininkais.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI 2000 metų sukakties išvakarėse švęs savo darbo 50-metį. Kas per tą laiką padaryta, daug kartų jau buvo prisiminta, įvairiomis progomis siauriau ar plačiau pakartojama. Nėra abejonės, apie praeitį bus dar ir daugiau sakoma. Tačiau jau laikas žvelgti ir į rytojų, nors kartais ir nedrąsu, kai numatymai ar spėliojimai labai nevienodi, kai prielaidos priešingos, kai apskritai apie išeivijos ateitį kalbėti juo toliau, juo sunkiau darosi. O laikraštis juk neatskiriama išeivijos kultūrinio gyvenimo dalis. Nežinią pasitinkant pasigirsta ir džiugesnių balsų, girdi, naujoji Lietuvos ateivija, apsitvarkiusi savo įsikūrimo reikalus, atsisuks visu savo svoriu ir išgalėmis į lietuviškąjį išeivijos gyvenimą, užkamšios atsirandančias spragas, ir viskas toliau riedės kaip riedėję. Belieka tarti – duok, Dieve, kad taip būtų. Atsimintinas tik pokarinių ateivių laikotarpis, kai "dipukai", kone vos iš laivų išlipę, metėsi į lietuvišką veiklą, jos visai nejungdami su įsikūrimu naujame krašte. Kaip bus toliau – pamatysime. Tuo tarpu mūsų spauda išsilaiko įprastu tradiciniu būdu. Metinis "Tėviškių žiburių" spaudos vakaras š.m. balandžio 5 d. Anapilio salėje kaip kasmet skiriamas didesniam visuomenės dėmesiui į savaitraštį, kuris per daugelį metų yra išvaręs tiesią ir gilią kultūrinio darbo vagą, skleidęs šviesą, kad lietuviškos veiklos keliai būtų ryškesni, kad tais keliais einančius tėvus ar senelius sektų ir jų vaikai. Ir tai nėra nieko nuostabaus, nieko naujo. Tai konkreti lietuvybės išlaikymo pastanga, pasireiškianti laikraščio puslapiais. Č.S.

Vasario 16 iškilmė Venezuelos valstybės panteone. Lietuva vainiku pagerbia išlaisvintoją SIMONĄ BOLIVARĄ prie jo sarkofago. Iš kairės: UNDA DAMBRAVIENĖ, Lietuvos ambasadorius dr. V. A. DAMBRAVA, ambasados patarėja dr. HILDA GRIŠKEVIČIENĖ ir Venezuelos URM ambasadorius JORGE D'ANGELO BRUNO. Žemiau: Vasario 16 diplomatinis priėmimas Venezueloje. Iš kairės į dešinę: buvęs Venezuelos prezidentas dr. LUIS HERRERA CAMPINS, UNDA DAMBRAVIENĖ, ambasadorius dr. V. A. DAMBRAVA, Venezuelos kongreso vicepirmininkė dr. HAIDEE CASTILLO de LOPEZ ir JOSÉ ANTONIO LOPEZ

Lietuva Venezuelos žiniasklaidoje

FELIKSAS ZUBRAS, Caracas

"Didinga Lietuvos diena!" Šitaip Caracas dienraštis "El Globo" pavadino gausiai iliustruotą dviejų puslapių reportažą Lietuvos nepriklausomybės 79-toms metinėms paminėti.

Pirmoji straipsnio pastraipa skambėjo taip: "Gausybė draugiškų ir nuoširdžių svečių žėrėjo šventiška ir pakilia nuotaika pilnutėliame 'Eurobuilding' viešbučio Kasandros salone, kur Lietuvos ambasadorius dr. Vytautas Dambrava ir žmona Unda buvo šeimininkai labai puikaus diplomatinio priėmimo"

"Iškilmingasis vakaras skyrėsi nuo daugelio kitų šeimininkų nuoširdumu ir nepaprastai šilta nuotaika. Mūsų salonuose šių labai gerbiamų ir laukiamų diplomatų dėmesys svečiams yra visiems mums pasigėrėjimo vertas pavyzdys" – rašė svarbiausias krašto dienraštis "El Universal", paskyręs visą lapą nuotraukų įvykiui įamžinti.

"Visiems nuo seniai žinomas šventės šeimininkų nuoširdumas, vaišingumas ir diplomatinė elegancija darė šį vakarą neužmirštamu" – pritarė dienraštis "2001".

Paminėti Lietuvos nepriklausomybės sukaktį susirinko rekordinis svečių skaičius – 341. Dalyvavo aukštieji vyriausybės ir kongreso atstovai, apie 60 užsienio šalių atstovų, tarp jų Rusijos, Kinijos, Didžiosios Britanijos, Italijos, Ispanijos, Šiaurės bei Rytų Europos šalių ir kone visų P. Amerikos šalių bei kitų valstybių ambasadoriai, tarptautinių misijų vadovai, mokslininkai, stambūs pramoninkai, menininkai, žiniasklaidos ir lietuvių bendruomenės atstovai. Iškilmę filmavo Venezuelos centrinis televizijos kanalas. Vyko gyvas pokalbis apie Lietuvą.

Šia proga pareiškimus televizijai padarė Lietuvos ambasadorius, buvęs Venezuelos prezidentas dr. Luis Herrera Campins, kongreso vicepirmininkė dr. Haidee Castillo de Lopez, buvęs URM viceministeris ir būsimas ambasadorius Brazilijoje Miloš Alcalay, diplomatinio korpuso dekanas nuncijus Oriano Quilici ir kiti. Buvo pabrėžiami Lietuvos įsijungimo į Europos Sąjungą ir ŠAS klausimai.

Lietuvos nepriklausomybės paminėjimo iškilmėse taip pat dalyvavo didžiausios radijo stoties pirmininkas Andrés Serrano. Šioje stotyje ambasada turi tarptautinės politikos komentarų programą. "Kas per magija, kad maža Europos valstybė Lietuva patraukia tokį visų dėmesį?" – klausė televizijos reporterė Adriana Marcano. Ambasadorius Alcalay tuojau atsakė: "Trys dalykai. Pirmiausia faktas, kad šią istorinę valstybę venezueliečiai jau gerai pažįsta ir Lietuvos nepriklausomybės istoriją tapatina su savąja. Antra – pasisekę Lietuvos prezidento ir kitų aukštų pareigūnų vizitai. Trečia, ir tai svarbiausia – tai ambasadorius asmenybė ir jo veiksminga, talentinga profesinė veikla, pasiekusi tai, kad Lietuva venezueliečiams tapo kone savo kraštu".

Prezidento Brazausko vizito metu energetikos ministeris dr. Erwin Arrieta sakė: "Prezidente, Venezueloje Dambravos asmenyje jūs turite du ambasadorius – Lietuvos ambasadorių Venezuelai ir Venezuelos – Lietuvai. Mes jį gerbiam, mėgstam ir juo pasitikim".

Diplomatinis priėmimas buvo penktoji Vasario 16 darbotvarkės dalis. Ambasados šventiniai renginiai prasidėjo 9 v.r. ambasados būstinės sodelyje, kur įvyko iškilmingas Vasario 16 šventės atidarymas. Susirinkę ambasados darbuotojai ir lietuvių bendruomenės atstovai išklausė keliuose dienraščiuose paskelbtą ambasadoriaus pareiškimą spaudai Lietuvos nepriklausomybės 79 metinių proga bei dokumentinį Vasario 16 montažą. Skambant valstybės himnui, pakilo Lietuvos trispalvė.

10 v. visi rinkosi nunciatūroje, kur apaštalinis nuncijus arkivyskupas Oriano Quilici šia proga atnašavo už Lietuvą Mišias. Buvo naudojami šv. Kazimiero Mišių tekstai. Religinės muzikos kūrinius atliko violončelistas Arvydas Griškevičius ir smuikininkas Raimundas Butvila. Mišių pabaigoje nuncijus palaimino V. A. Dambravos parengtą lietuvišką leidinį "Septyni žodžiai". Tuo metu jau buvo išėjusi ketvirtoji ispaniškoji šios knygelės laida.

Pamoksle nuncijus Quilici džiaugėsi, kad Nepriklausomybės šventė yra jungiama su šv. Kazimiero atminimu. Kilmingasis Kazimieras buvo "Viešpaties riteris", kurio dorybėmis nusagstytas trumpas 26 metų gyvenimo kelias, vos 37 metams praėjus nuo jo mirties vainikuotas šventumo aureole.

"Šventojo gyvenimas yra galiojantis pavyzdys ir mūsų dienoms – kalbėjo nuncijus, – nes lengvai naudojama galia dažnai tarnauja interesams, o be pilietinio ir moralinio pasišventimo reikalingas ir religinis pasiaukojimas, nes jis vienas tegali atlaikyti tokią didelę vertybių krizę. Tikrasis galybės ir garbės titulas yra tarnyba broliams."

"Kazimiero vardas reiškia tą, kuris neša taiką – kalbėjo Nuncijus, – todėl šiandien meldžiame, kad Švenčiausioji Motina Marija užtartų pas Viešpatį, melsdama, kad Lietuvoje visuomet viešpatautų taika, augtų vi-

(Nukelta į 2-rą psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Uždarys 10 ligoninių

Ontario provincijos sveikatos paslaugų pertvarkymo komisija (Health Services Restructuring Commission) paskelbė savo sprendimus kovo 7 d. Jos siūlymas sumažinti ligoninių skaičių grindžiamas statistika, rodančia, jog reikiamų lovų skaičius ligoninėse yra nukritęs 40% per pastaruosius 10 metų. Aiškinama, kad dėl technologinės pažangos, finansinių apribojimų, didėjančio vyresnių gyventojų skaičiaus ir kėlimosi į priemiesčius reikalinga peržiūrėti ir koordinuoti ligoninių santvarką. Tikimasi sutaupyti $430 milijonus per metus. 1995-1996 m. biudžetas ligoninių veiklai buvo skirta $2.7 bln.

Komisija siūlo uždaryti šešias Toronto ligonines Doctors, Wellesley Central, Women's College, Orthopaedic and Arthritic, Northwestern General ir North York Branson. Taip pat būtų uždarytos Toronto Grace, Runnymede, Dewson ir Bellwood ligoninės. Central Hospital ir Queensway General patalpose būtų įrengtos ambulatorijos-klinikos. Pediatrinės paslaugos bus koncentruojamos penkiose ligoninėse: Scarborough Centenary, North York General, Toronto East General & Orthopaedic, York-Finch ir St. Joseph's Health Centre.

Iš sutaupytų lėšų $25 mln. bus skiriami ilgalaikėms paslaugoms, bus parūpinti penki MRI (magnetic resonance imaging) aparatai, kainuojantys $5 mln. per metus, bus įsteigtas Women's Health Council moterų ligų tyrimui. Taip pat numatoma išplėsti namuose teikiamų paslaugų programą, tam reikalui investuojant $7.3 mln., o remontams ir naujai statybai $143 mln.

Albertos konservatoriai, vyraujantys šioje provincijoje nuo 1971 m., su premjeru Ralph Klein kovo 11 d. laimėjo 63 vietas parlamente. Liberalai gavo 18, o Naujųjų demokratų partijai (NDP) liko 2 vietos. Opozicinės jėgos sumažėjo 12 vietų – liberalai gavo jų 14 mažiau negu praeituose rinkimuose 1993 m. Rinkėjus suvienijo premjero sėkminga kova naikinti deficitą, anksčiau siekusį $3.4 bln. ir jo pastangos sumažinant valdišką biurokratiją.

Perrinktas R. Klein žada išlaikyti socialinį aprūpinimą, nors pastaruoju laikotarpiu buvo smarkiai karpomos sveikatos apsaugos ir kitokios visuomeninės paslaugos. Vyriausybė stengsis išlaikyti 7% nedarbo statistiką per sekančius 4 metus sukurti 150,000 darbų privačiame sektoriuje.

Nors Albertos finansinės perspektyvos stiprios, jos ateitis

(Nukelta į 8-tą pasl.)

Savaitė Lietuvoje

Prezidentas Kazachstane

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas su ministerių delegacija kovo 6 d. buvo išvykęs dviejų dienų vizitui į Kazachstaną. Sostinėje Alma Ata įvyko susitikimas su šio krašto prezidentu Nursultanu Nazarbajevu. Buvo pareikšta, kad turima "daug bendrų interesų, ne tik ekonominio, prekybinio, finansinio bendradarbiavimo srityse, bet ir užsienio politikoje", skelbia ELTA. Pasirašyti penki tarpvalstybiniai dokumentai, sudarantys palankias sąlygas abipusiškai naudingų prekybos ir ekonomikos ryšių plėtrai.

Per praėjusius trejus metus nuo N. Nazarbajevo apsilankymo Lietuvoje prekių apyvarta su Kazachstanu išaugo apie 4.5 karto. A. Brazausko nuomone, Kazachstano gaminiams būtų lengva patekti į Vakarų rinkas per Klaipėdos jūrų uostą, o Kazachstano vartotojus gali sudominti Lietuvos lengvosios pramonės gaminiai. Prezidentai taip pat svarstė galimybę Kazachstane gaunamą naftą perdirbti Lietuvoje.

Prasta pasienio kontrolė

"Respublika" praneša, kad Lietuvos seimo "Nacionalinio saugumo komiteto" (NSK) posėdyje, įvykusiame kovo pradžioje, buvo pateikta informacija apie pasienio policijos tarnybų darbą pasienio su Gudija punktuose. Ten lankęsi NSK nariai pranešė, kad valstybės siena su Gudija nėra pastoviai saugoma, sudarant galimybę įvežti ir išvežti kontrabandą bei nepastebėtiems nelegaliems kirsti sieną, kuri iki šiol nėra pažymėta.

Sieną apžiūrėjusių narių nuomone, sienos tvarkingai apsaugai kenkia ir blogos tarnybinės sąlygos, mažos, neapšildytos patalpos. NSK nariai teigė, kad Vidaus reikalų ministerija ir pasienio policija privalo imtis konkrečių veiksmų sprendžiant pasienio problemas, įskaitant kadrų klausimus, nes atsakomybė, pvz. už kontrabandą vis dėlto tenka aukštesniems pareigūnams.

Vidaus reikalų ministeris Vidmantas Žiemelis spaudai yra pareiškęs "ketinąs reformuoti nepatikimai dirbančias Pasienio policijos departamento Pietvakarių ir Vilniaus rinktines".

UR ministeris Briuselyje

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Algirdas Saudargas vasario 22 d. Briuselyje susitiko su Europos sąjungos pareigūnu Hans van den Bruk. Šis yra atsakingas už ryšius su Vidurio ir Rytų Europos kraštais ir vadovauja Lietuvos įvertinimus rengiančiai darbo grupei. A. Saudargas supažindino pareigūną su Lietuvos užsienio politikos prioritetais, vyriausybės pastangomis greitinti ekonomikos reformas bei suderinti teisės normas su ES reikalavimais. Vyriausybės sprendimu buvo pateikti papildomi duomenys apie Lietuvą, kuriais remiantis Europos komisija spręs, ar Lietuva yra pasiruošusi pilnateisei narystei.

Svarbiausia – ŠAS narystė

Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis po susitikimo su ŠAS generalinio sekretoriaus pavaduotoju sudrumstė užsienio politikos vandenis teigdamas, kad pirmaeilis klausimas Lietuvai yra jos užtikrintas priėmimas į Šiaurės Atlanto sąjungą (NATO), o ne patekimas į nares su pirmąja ŠAS plėtros banga. Jam buvo priekaištaujama, jog jis tuo "keičia šalies užsienio politikos kursą". Prezidentas Algirdas Brazauskas priminė, kad "pagal Konstituciją Lietuvos užsienio politiką formuoja Lietuvos Prezidentas, o vykdo šalies Vyriausybė", kaip skelbia ELTA. "Tuo tarpu, užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas teigė, jog Seimo pirmininko mintys visiškai atitinka Lietuvos užsienio politikos tikslus", rašo "Lietuvos rytas".

Būtina karo tarnyba

Kovo 12 d. Lietuvos vyriausybė nutarė, kad šiemet į būtinąją karo tarnybą bus pašaukta ne daugiau kaip 6,000 naujokų, rašo ELTA. Iki šiol vyriausybė du kartus per metus paskelbdavo apie pavasario ir rudens šaukimų pradžią. Nuo 1997 metų Ministerių kabinetas vieną kartą per metus skelbs kiek jaunuolių tais metais reikės būtinajai tarnybai.

Apie pusė naujokų tarnaus vidaus reikalų ministerijos pulkuose bei Pasienio policijos daliniuose, kita pusė paskiriama tarnauti kariuomenės, Krašto apsaugos ministerijos civilinės saugos departamento bei Lietuvos karo akademijos daliniuose.

Rūpinasi ekonominiu pakilimu

Europos reikalų ministerija skelbia, kad per paskutinius metus Lietuvos BNP 6% pakilimas ir didelių finansinių bendrovių teigiami vertinimai rodo Lietuvos susigretinimą su sparčiausiai besivystančiomis valstybėmis. Infliacija sumažėjo iki 13.1%. Būklės gėrėjimą taipgi rodo didėjantis užsienio investitorių dėmesys, aktyvėjanti vertybinių popierių biržos veikla. Vienas pagrindinių ministerijos darbų yra pritraukti užsienio kapitalą per Lietuvos investicijų agentūrą bei Lietuvos eksporto plėtojimo agentūrą. Šiais metais ketinama atidaryti prekybines atstovybes Taipėjuje, Diuseldorfe, Stockholme, Šiaurės Amerikoje, kurios užsiims investitorių bei eksporto rinkų lietuviškoms prekėms paieška, rinks informaciją. **RSJ**

Šiame numeryje

Kaip žiūrėsi – taip matysi
Mūsų spauda dar vis išsilaiko įprastu tradiciniu būdu
Lietuva Venezuelos žiniasklaidoje
Kodėl tokia maža Europos valstybė patraukia visų dėmesį?
Kryžius ir kryžiai
Kristus parodė, kad tik Kryžiaus kelias veda į amžiną garbę
Baltijos valstybės į Atlanto sąjungą
Be narystės vakariečių apsaugos užtikrinimai tėra migla
Lietuvos šventė sulenkintose apylinkėse
Lenkai pakabino užrašą: "Lietuva – tėvynė, Lenkija – motina"
Laukia didieji renginiai
Visų akys krypsta į PLB seimą ir Jaunimo kongresą
Lietuvos ministeris Vokietijoje
Narystė ŠAS-goje neužkirstų kelio bendradarbiauti su Rusija
Lenkijos ultimatumas istoriko akimis
Baltijos kraštai buvo laikomi Lenkijos įtakos sfera
"Išliko Lietuva, nes buvo kalba"...
Knygos sukaktį minint, būtina kalbėti apie kalbą

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-1336.

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $40, pusmetinė – $20, rėmėjo – $50, garbės – $60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – $115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. UŽ skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular $40.00, supporter $50.00, honorary $60.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Kryžius ir kryžiai

Kun. dr. VIKTORAS SKILANDŽIŪNAS

Kristus išpranašavo savo kančią ir mirtį, tardamas žodžius, užrašytus Mato (20,18-19) Evangelijoje: "Štai mes einame į Jeruzalę, ir Žmogaus Sūnus bus atiduotas į aukštųjų kunigų bei Rašto aiškintojų rankas. Jie pasmerks jį mirti, atiduos pagonims tyčiotis, nuplakti ir nukryžiuoti, trečią dieną jis prisikels iš numirusių". Kaip viskas iki smulkmenų Kristaus buvo iš anksto žinota ir numatyta!

Šv. Paulius dar labiau išryškina Kristaus kančios istoriją: "Mat žodis apie kryžių tiems, kurie eina į pražūtį, yra kvailystė, o mums, einantiems į išganymą, jis yra Dievo galybė... Žydai reikalauja stebuklų, graikai ieško išminties, o mes skelbiame Jėzų nukryžiuotąjį, kuris žydams yra papiktinimas, pagonims – kvailystė. Bet pašauktiesiems – tiek žydams, tiek graikams – mes skelbiame Kristų, kuris yra Dievo galybė ir Dievo išmintis. Dieviškoji kvailybė išmintingesnė už žmones ir dieviškoji silpnybė galingesnė už žmones" (1Kor 1,18-23).

Garsus amerikiečių pamokslininkas vyskupas Fulton Sheen dažnai primindavo, kad modernusis pasaulis, neigdamas asmeninę kaltę ir pripažindamas tik visuomeninius nusikaltimus, nereikalaujančius asmeninės atgailos, o tik viešų, išviršinių reformų, – atskyrė Kristų nuo kryžiaus. Rytai (komunizmas) ir Vakarai (kapitalizmas), pasinaudodami šio niekingo, aklo užmojo pasekmėmis, naikino – bent jie taip manė – pačius krikščionybės pagrindus. Komunizmas, pasirinkęs kryžių be Kristaus kaip kankinimo priemonių simbolį, prievartavo, terorizavo nekaltus žmones koncentracijos stovyklomis, šaudymais bei smegenų plovimu, versdami paklusti ir aukotis be meilės socialistinei-diktatoriškai santvarkai.

Vakarai (kapitalizmas) irgi pasirinko Kristų be kryžiaus. Bet Kristus be aukos, kuri sutaiko pasaulį su Dievu, tėra keliaujantis pamokslininkas, kuris nusipelno paviršutiniško pagyrimo dėl savo pamokslo nuo kalno, bet taip pat susilaukia pasmerkimo dėl savo kalbų apie dieviškumą, santuokos nesuardomumą, paskutinį teismą, dangų ir pragarą. Toks sentimentaliai pavaizduotas nudievintas Kristus, pritaikytas žmonių užmačioms, kasdieninėje ar akademinėje gyvenimo plotmėje pristatomas daugiau ar mažiau kaip mitas. Kristus be kryžiaus tampa ne kas kita, kaip slegiantis demokratijos pirmtakas arba humanistas, kuris skelbė brolybę be ašarų. Taip sakė vysk. Sheen.

Kai Kristus buvo nukryžiuotas, visi nekantriai laukė jo žodžio. Budeliai buvo tikri, kad jis ims šaukti, kaip šaukdavo visi kiti, kuriuos jie buvo nukryžiavę. Jau Seneka (65 po Kr.) sakė, kad prikaltieji prie kryžiaus keikdavo savo motinas ir dienas, kuriose gimė, keikdavo budelius ir spjaudydavo ant praeivių galvų. Ciceronas (106-43 pr. Kr.), jog nukryžiuotiesiems ne kartą turėdavo nupjauti liežuvį, kad sustabdytų jų baisius piktžodžiavimus. Fariziejiai tikėjosi, kad ir Kristus, užmiršęs savo meilės Evangeliją, pratrūks keiksmų litanija. Bet įvyko priešingai – nuo Kristaus kryžiaus padvelkė nuostabi tyla ir kantrybė.

Kalvarijos kalne stovėję trys kryžiai. Tai trejopai išgyvenamos kančios simboliai. Visi trys kryžiai buvo pažymėti didžia kančia, visi nukryžiuotieji kentėjo, bet kaip nevienodos vertės buvo jų kančia ir kaip nevienodos buvo tos kančios pasekmės.

1. **Kančia** gali būti atpirkimo kančia, kaip mūsų dieviškojo Išganytojo kančia. Jo kryžius atpirkimo kryžius.

2. **Kančia** gali ir turi būti prisikėlimo kančia, kaip gerojo latro kančia Kalvarijos kalne. Kančioje jis rado kelią į Dievą, į atgailą, į prisikėlimą naujam, tobulesniam gyvenimui.

3. **Kančia** gali būti neigiamos reikšmės, kaip blogojo piktadario kančia ant kryžiaus, nuvedusi jį į nusiminimą ir pražūtį.

Kristus savo kančia ir mirtimi mum parodė, kad tik Kryžiaus kelias veda į amžiną garbę. "Nėra danguje tokių vainikuotų, kurie žemėje nenešė kryžiaus" (Spurgeon). Kristus mum siūlo kryžių ir vainiką. Kartais mes savo rankas tiesiame į vainiką. Tačiau Jis, amžinoji Tiesa, mums sako paimti kryžių, kad per jį laimėtume vainiką. Kryžiaus ženklu mes turime nugalėti savo kūną, tamsybių jėgas ir numirti pasaulio apgaulei, kurią pasaulis vadina tikra, kad laimėtume amžinojo gyvenimo vainiką. Kristus mum sako: "Sek mane, nes aš esu Kelias, Tiesa ir Gyvenimas" (Jn 14,6).

1983 m. į Kryžių kalną Lietuvoje buvo atneštas ir ten pastatytas naujas kryžius su tokiu įrašu: "Sužaliuos po kryžiumi vystanti rūta, vėl nušvis lietuvio skruostai ašaroti. Tik visi to siekime darbu nebijodami pasiaukojimo. Visi nuoširdžiai melskime Viešpaties pagalbos.

Taip čia iškyla Maironio kartoti žodžiai: "Per skausmus į garbę". Tai kelias, kurį skelbia Kristaus Kryžius.

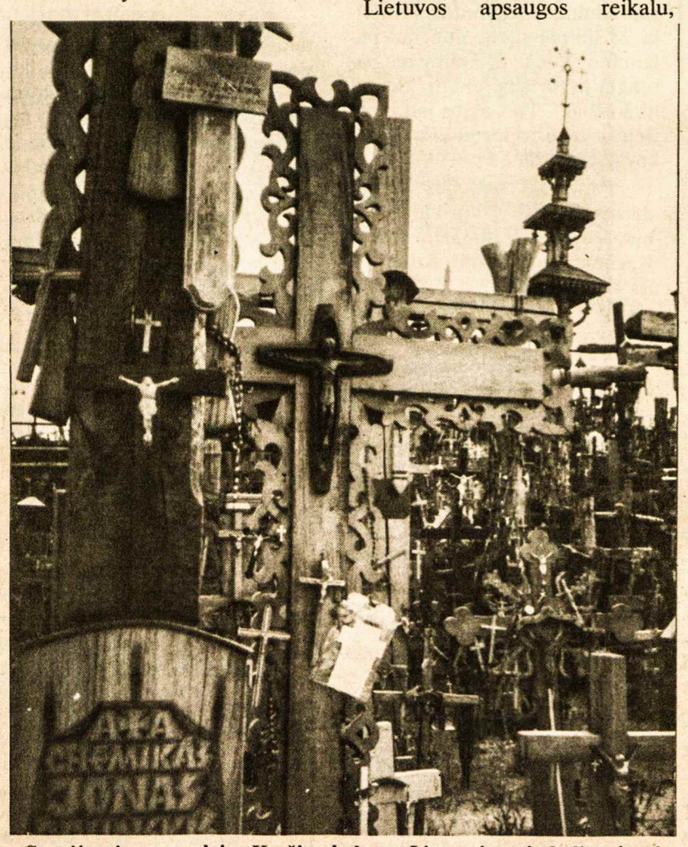

Garsėjantis pasaulyje Kryžių kalnas Lietuvoje, simbolizuojantis ilgametę kovą už tautos ir tikėjimo laisvę

Vasario 16 diplomatinis priėmimas Venezueloje. Iš kairės: Vokietijos ambasadorius ELKE BRACKLO, DOMINQUE BRACKLO, UNDA DAMBRAVIENĖ, ambasadorius dr. V. A. DAMBRAVA ir Izraelio ambasadorius JOSEF HASEEN

Baltijos valstybės į Atlanto sąjungą

Šių valstybių galimybės įsijungti Šiaurės Atlanto sąjungon šiuo metu nėra idealios – reikia vieningų pastangų, galinčių įveikti esamas kliūtis. Keliamos kai kurių politikų abejonės nėra pagrįstos ir silpnina baltiečių pozicijas

POVILAS ŽUMBAKIS, Čikaga

Globalinė padėtis nėra palanki Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Šuo metu yra diplomatinis plyšys, kurį Baltijos valstybės turėtų išnaudoti: nuo prezidento R. Reagan'o laikų pirmą kartą tarptautinė JAV politika yra rankose žmogaus, suprantančio Rytų Europos padėtį. Tai nauja JAV užsienio reikalų sekretorė Madelaine Albright.

Bet jeigu patys baltiečiai nesirūpins arba pradės abejoti pavojinga savo padėtimi, galime būti tikri, jog niekas kitas nepasirūpins. Jei mes neginsime savo reikalų, niekas mūsų neapgins. [4] Todėl, bent šiuo atveju, mūsų trijų valstybių žmonės turėtų būti labai vieningi – tiek Tėvynėje, tiek užsienyje. Deja, taip nėra.

Tuo pačiu metu, kai bendra baltiečių organizacija JBANC[5] Vašingtone bando išjudinti pozityvią veiklą, skatinti amerikiečius politikus, kad pastarieji remtų Baltijos kraštų priėmimą į ŠAS, kai kurie iš mūsų bando skaldyti vieningą mūsų poziciją.

JAV Lietuvių bendruomenė prisidėjo prie JBANC pradėtos veiklos ir kviečia Amerikos lietuvius aktyviai išreikšti savo nuostatą JAV politikams. Ragina, kad kongreso nariai skatintų B. Clinton'o administraciją nenusileisti rusų grasinimams ir spaudimui.

(Neturtingų kraštų priėmimas į karinį bloką ne tik laiduoja karinę apsaugą tiems kraštams, bet ir daug prisideda prie tų kraštų ekonomikos. ŠAS "didieji" remia silpnuosius ne tik karine medžiaga, bet ir kitais būdais. Dėl to amerikiečiai nelabai nori plėsti ŠAS, nes tuomet reikėtų mokesčiais remti naujai įstojusiuosius).

Tuo pačiu metu, kai lietuvių ir baltiečių visuomenės Amerikoje bando vieningai įtikinti savo kongreso atstovus Lietuvos apsaugos reikalu, Amerikoje gyvenantis politikas, bandantis reikštis Lietuvos vidaus politikoje, kalba prieš Lietuvos įstojimą į ŠAS. [6] Kodėl taip kalba savas žmogus?

Jo keliones ir kitas išlaidas padengia Amerikos valdžia (jis yra jos tarnautojas). Klausimas kyla, ar jam yra duotas B. Clinton'o valdžios nurodymas kalbėti prieš Lietuvos valdžios poziciją? Ar B. Clinton'o administracija žaidžia įprastą vidaus politikos žaidimą – vieni valdžios žmonės yra už, kiti prieš poziciją. Taip prezidentas gali pamatyti, kuri pozicija yra populiaresnė. Ar amerikietis politikas nesupranta Lietuvos padėties? Gal pilnai neįvertina šio šimtmečio Lietuvos istorijos? Atsakymo nežinau.

V. Adamkus moksleiviams Lemont'e (JAV) aiškino, kad ŠAS neapsaugo savo narių (tik atsiunčia "taikos dalinius" į Jugoslaviją). Kaip pavyzdį V. Adamkus mini Jugoslaviją. Bet nejaugi jis nepastebėjo, kad nei Jugoslavija, nei Bosnija, nei Kroatija, nei Serbija niekada nepriklausė ŠAS. Toks aiškinimas moksleiviams yra jaunų žmonių klaidinimas. Jaučiamas faktų trūkumas. Ar neteko susipažinti su ŠAS tikslu – ginti savo narių teritorijas, ne kaimynų?

Toliau V. Adamkus aiškino, kad Lietuvai įstojimas į ŠAS per daug kainuos. Tai būtų išteklių eikvojimas... Bet nejaugi neteko girdėti, kiek ŠAS prisidėjo prie Graikijos, Turkijos, Portugalijos, Ispanijos ekonomikos? Juk ŠAS reikalavimai šalims (moderni kariuomenė, demokratiška sistema, laisva rinka ir pan.) pakelia jų lygį visapusiškai.

V. Adamkus jaunimui dėstė, jog Lietuvai būtų geriau stoti į Baltijos bloką ir taip užtikrinti savo saugumą. Gal kalbėtojas nepastebėjo, kad tokio bloko nėra! Gal neteko girdėti apie Sovietų Sąjungos ir Suomijos karą? Kaip tuomet suomius gynė Baltijos blokai? Ar neteko pastebėti Švedijos ir Suomijos valdžios atstovų abejingumo dėl ŠAS plėtimo į Baltijos kraštus? (Tik norvegai tvirtai pasisako už!).

Kalbėdamas kita proga[7] (po pulkininkų ir kitų kritikos), jau su savo rėmėjų-publicistų pagalba (kai savo pasisakymus galėjo patikrinti ir pataisyti), V. Adamkus samprotavo truputį kitaip. Jo nuomone, Lietuvai neverta daryti išlaidas dėl stojimo į ŠAS, nes vis tiek, kaip gi mes galėtume atsilaikyti prieš priešą su 260 milijonų gyventojų! (Turbūt jis neapsvarstė, kas įvyko Čečėnijoje. JAV valdžia šį rusų bandymą praktiškai nutylėjo, nors tai buvo rusų genocido prieš čečėnus 300 metų tęsinys. Tai gal šiuo atveju V. Adamkus, kaip ištikimas B. Clinton'o tarnautojas, laikosi tos diplomatinės tylos?).

Nuomonė "savo jėgomis, aišku, aš nepasitikėčiau" kaip tik turėtų skatinti V. Adamkų remti ŠAS plėtimą į Baltijos valstybes. Bet ir šiuo pasisakymu V. Adamkus atskleidžia savo mąstymo klaidas. Jis taip sako "Draugo" skaitytojams: Lietuva, "trijų milijonų tauta" negali pasipriešinti 260 milijonų gyventojų valstybei. Nejaugi? Juk Lietuvoje gyvena beveik 4 milijonai. Prieš sugriuvimą Sovietų Sąjungoje gyveno 260 milijonų, (mūsų tautiečiai buvo taip pat priskaičiuoti prie sovietų!). Ar V. A. nepastebėjo, kad Sovietų Sąjungos nebėra? Rusija, dėl kurios vyksta svarstybos, teturi 150 milijonų gyventojų? Ar 100 milijonų gyventojų nesudaro skirtumo?

Gal V. A. įsivaizduoja naują karinę sąjungą, kuri apimtų Rusiją, Ukrainą ir visus kitus kraštus, spėjusius išsilaisvinti iš sovietinio rojaus? Jei taip, tai gal vertėtų pasikalbėti su ukrainiečiais? Ar neteko girdėti, kaip rusai ir ukrainiečiai vos vos nesusišaudė, bandydami atskirti laivyną?

ŠAS apsauga Baltijos valstybėms yra būtina. Be narystės tos apsaugos vakariečių užtikrinimai yra tik migla, kurios rezultatus mes žinome iš istorijos. Be rimtų, vieningų pastangų Lietuva nepateks į ŠAS. Pasiruošimas nebus lengvas, bet jis ves Lietuvą į modernią demokratiją. Įsijungimas į ŠAS duotų naudos – daug daugiau negu tik karinę apsaugą.

[4] Trys Amerikos lietuviai karininkai, kurie daug laiko skiria Lietuvos gynybos klausimams, aštriai reagavo į Valdo Adamkaus kalbą moksleiviams apie ŠAS. Esą Lietuva neturėtų stoti į ŠAS. Karininkai išreiškė savo nuomonę viešu atsišaukimu, baigdami jį citata iš Napoleono Bonopartės: "Tauta, kuri nenori maitinti savo kariuomenės, maitins svetimas". Viešas pareiškimas: "Į NATO ar Šiaurės bloką", 1997 sausio 21, pasirašė plk. A. Garsys, R. Kilikauskas, J. Kronkaitis.

[5] Joint Baltic American National Commitee (JBANC) spaudos atsišaukimas 1996 spalio 18, Washington, DC.

[6] Rūta Kunčienė, "Draugas", 1997 sausio 14, "Valdas Adamkus – istorijos būrelio 'Geležinis vilkas' svečias". "Svečio nuomone, NATO yra reikalinga kaip moralinė apsauga. Bet ekonominiu požiūriu – nenaudinga, nes Lietuvos ekonomika merdi. Įstojus į NATO, reikės daug pastangų ir lėšų, paruošiant Lietuvos kariuomenę pagal NATO standartus. Antra vertus, Jugoslavijos pavyzdys parodė, kad užpuolimo atveju NATO visų pirma pasiųstų taikos dalinius, kurie įvykiuose dalyvauja tik stebėtojų vaidmeny. Todėl V. Adamkus norėtų matyti Lietuvą jungiantis į Šiaurės bloką". [Kadangi Jugoslavija nėra ir niekada nebuvo ŠAS nare, "taikos daliniai" pateko į Bosniją (ne Jugoslaviją) tik kai Jungtinės tautos nemokėjo susitvarkyti po šimtų tūkstančių aukų. Jei Lietuva netaps ŠAS nare, tai tik panašios "apsaugos" galėtų tikėtis iš Vakarų. – PŽ]

[7] Leonas Narbutis, "Kandidatuos ar nekandidatuos?", Pokalbis su Valdu Adamkum, "Draugas", 1997 vasario 5 d. "Aš noriu labai aiškiai pabrėžti, kad visos pastangos galvotrūkščiais dabar veržtis į NATO yra nereikalingas jėgų eikvojimas... dar mums reikia labai daug atlikti... Pažvelgus į Lietuvos kariuomenę, nelieka abejonės, kad jai daug ko trūksta." "Vien savo jėgomis, suprantama, aš nepasitikėčiau. Trijų milijonų tauta neilgai atsilaikys prieš 260 milijonų valstybę, bet jeigu mes parodysime pasauliui savo sugebėjimus ir norą gintis, manau, kad pagalba greičiau ateis."

Lietuva Venezueloje...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

suomenės gerovė ir kad ši didingoji valstybė būtų didelė pasaulyje dėl savo žmogiškųjų ir krikščioniškų vertybių."

Po pamaldų Šventojo Sosto atstovas suruošė vaišes svečiams.

Iš nunciatūros policijos motociklų palyda lydėjo ambasadorių ir svečius iškilmingam aktui valstybės panteone, kuriame Lietuvos respublikos vardu buvo padėtas vainikas prie išlaisvintojo Simono Bolivaro sarkofago. Venezuelos kariuomenės orkestras atliko Lietuvos ir Venezuelos himnus. Prezidentūros garbės sargyba ginklu ir trimitais pagerbė Lietuvos atstovą. Iškilmei vadovavo Panteono direktorius. Iškilmingame akte dalyvavo URM atstovas ambasadorius Jorge D'Angelo Bruno, kuris su Lietuvos ambasadoriumi ir ambasados atstovais iškilmingą protokolą pasirašė garbės svečių knygoje.

Vidurdienį Lietuvos ambasadoje vyko priėmimas Lietuvių bendruomenės atstovams ir vizituojantiems svečiams. Visi dalyviai galėjo susipažinti su ambasados darbu, apžiūrėti turimą informacinę medžiagą ir pasikalbėti juos dominančiais klausimais. Vakare – diplomatinis priėmimas.

Specialaus dėmesio vertas faktas, kad keliuose Venezuelos dienraščiuose buvo paskelbta ambasadoriaus Dambravos deklaracija. "El Globo" išspausdino išsamų pasikalbėjimą su ambasadorium, kuriam dienraštis parinko šią antraštę: "Įstojimas į ŠAS yra būtinas Lietuvai". Dienraštis "La Frontera" skyrė visą lapą ilgai apybraižai apie "Lietuvą – ežerų šalį". Straipsnyje yra taip pat stipri politinė dalis.

A+A
AUGUSTINUI KUOLUI
mirus,

žmoną MATILDĄ, dukras – ANGELĘ, LIUDĄ su šeimomis, brolį ALOYZĄ su šeima ir visą giminę bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

KLB Oakvillės apylinkė

A+A
AUGUSTINUI KUOLUI
mirus,

žmonai MATILDAI, dukroms – dr. ANGELEI KAZLAUSKIENEI, dr. LIUDAI LEKNICKIENEI, broliui ALOYZUI KUOLUI ir jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą –

Angelika ir Juozas Sungailos

A+A
AUGUSTINUI KUOLUI
mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą žmonai MATILDAI, dukroms – ANGELEI ir LIUDAI, broliui ALOYZUI bei jų šeimoms ir kitiems artimiesiems –

Violeta ir Julius Kelertai
Stefa ir Petras Jauniai

A+A
AUGUSTINUI KUOLUI
mirus,

žmoną MATILDĄ, brolį ALOYZĄ, dukras – dr. ANGELĘ ir dr. LIUDĄ su šeimomis bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

A. Aperavičienė
V. V. Paškų šeima

A+A
AUGUSTINUI KUOLUI
iškeliavus amžinybėn,

žmoną MATILDĄ, dukrą dr. ANGELĘ ir jos vyrą dr. SIGITĄ KAZLAUSKUS, "Gintaro" ansamblio krikšto tėvus, dukrą dr. LIUDĄ ir jos vyrą MINDAUGĄ LEKNICKUS su šeima nuoširdžiai užjaučiame –

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras",
vadovai ir tėvų komitetas

A+A
AUGUSTINUI KUOLUI
mirus,

reiškiame gilią užuojautą jo žmonai MATILDAI, broliui ALOYZUI su šeima, dukroms dr. LIUDAI LEKNICKIENEI su šeima ir dr. ANGELEI KAZLAUSKIENEI su vyru.

K. J. Povilaičiai — *A. Šimonėlienė*
J. Rovas — *S. A. Pacevičiai*
B. E. Rovai — *S. V. Aušrotai*

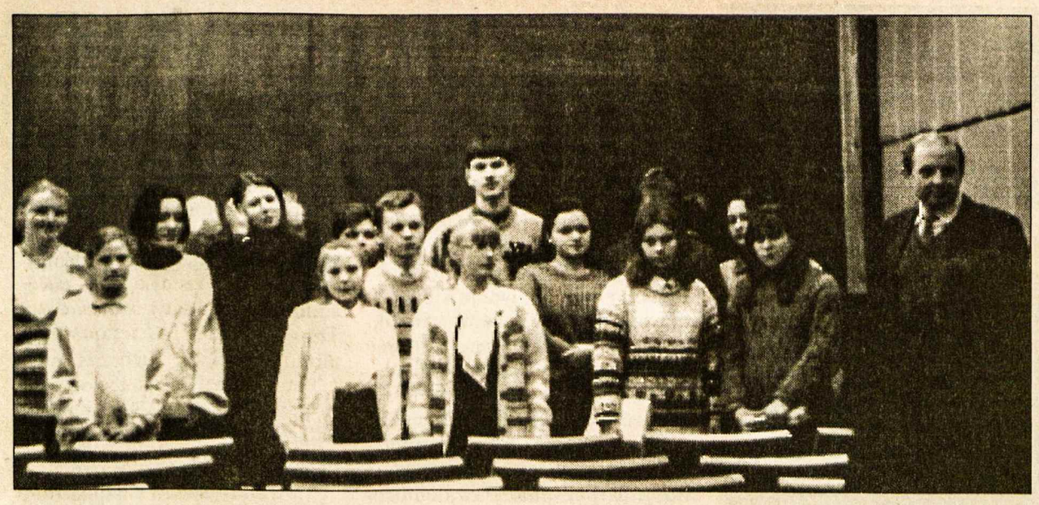

Vilniaus krašto lietuvių moksleivių konkurso dalyviai Nuotr. Vyt. Garšvos

Lietuvos šventė sulenkintose apylinkėse

Vasario 16-toji mokyklose, rašinių konkursas tautinėmis temomis, išeivijos parama

KAZIMIERAS GARŠVA

Vasario 16 šventės išvakarėse seimo pirmininkas V. Landsbergis priėmė dalį Vilniaus, Šalčininkų rajonų savivaldybių neteisėtai atleistųjų iš darbo ir persekiojamų gyventojų už tai, kad jie laikosi Lietuvos įstatymų, skleidžia lietuvių kultūrą.

Pirmieji Lietuvos valstybės atkūrimo minėjimai prasidėjo vasario 14 d. Buivydiškių, Jašiūnų ir kitose lietuviškose mokyklose. Šventei nedaug tesutrukdė ir gripo epidemija. Lietuvos valstybės himną giedojo 45 Buivydiškių pradinės mokyklos (I-IV klasių) mokiniai ir 5 mokytojos.

Svarbiausi šventės renginiai vyko vasario 16-ąją Vilniuje, S. Trakuose, Šalčininkūose ir kitur. S. Trakų lietuvių vidurinė mokykla savo šventovėje užprašė lietuviškas Mišias, kurios šiaip retokai būna (kas antrą sekmadienį). Mišiose dalyvavo Vilniaus maldos grupė "Karunka". Šalčininkuose minėjimą organizavo teritorinės gynybos štabas, lietuvių organizacijos. Savivaldybės aikštėje išsirikiavo iškilmingos Lietuvos karių gretos, surengta karinė programa. Buvusiame, "raudonajame raione" kai kurie "rusakalbiai" dar negalėjo tiksliai pasakyti, kokia dabar šventė, bet Kultūros namų salėje žmonės netilpo. Koncertavo Kauno technologijos universiteto studentai, buvo daug garbių svečių. Neatėjo tik dalis "šeimininkų" – seniūnų, deputatų.

Šventė paminėta ir lenkiškose, rusiškose mokyklose, parengti sienlaikraščiai. Pikeliškių lenkiškoje mokykloje, kur greta puikuojasi Lenkijos firmų palaikomas buvęs Pilsudskio dvaras, buvo Lietuvos ir Lenkijos himnai su valstybių vėliavų spalvomis, o viršuje lenkiškai buvo užrašyta: "Lietuva – tėvynė, Lenkija – motina". Gretimoje vietovėje, taip pat kol kas tik lenkiškoje mokykloje, vasario 17 d. eilėraščius gražiai lietuviškai deklamavo penktokai.

Valstybės šventės išvakarėse ketvirtą kartą Vilniaus krašto lietuvių sąjunga išeivijoje ir Vilnijos draugija surengė Rytų Lietuvos lietuviškų mokyklų konkursą. Istorijos, kalbos, tautosakos temomis gauti net 39 darbai, daugiausia – iš Švenčionių, Ignalinos, Varėnos, Trakų ir kitų rytinių rajonų. Pirmąją vietą laimėjo L. Adomėlytės, R. Rumbutytės darbas "Adutiškio miškų partizanai", veikę iki Tverečiaus. Antroji vieta skirta 3 darbams – Dieveniškių "Ryto" vidurinės mokyklos istorijai, Merkinės jaunųjų kraštotyrininkų 4 darbų rinkiniui (tremtinių, partizanų atsiminimai, vietovardžiai, skaičiuotės, pravardės), Švenčionių krašto 1920-1944 m. istorijai, Strūnaičio apylinkės vietovardžiams. Trečiąją vietą gavo Didžiasalio vidurinės mokyklos mokinių parengta apylinkių istorija (minimi ir išeiviai) bei Varėnos raj. A. Ryliškio mokyklos surinkti atsiminimai.

Paskatinamąją pirmojo laipsnio premiją gavo 11 darbų, paskatinamąją antrojo laipsnio premiją – net 17 darbų. Be premijos pinigais (nuo 350 lt. iki 20 lt.) kiekvienas mokinys dar gavo vertingų knygų: A. Budreckio, "Vilniečių veikla išeivijoje", V. Maldžiūno "Užaugau Vilnijoj". Mokiniai ir mokytojai tuo ypač buvo patenkinti, nes kiekvienas darbas įvertintas, paremtas. Apie vargingą savo padėtį kalbėjo Didžiasalio, Merkinės ir kitų mokyklų atstovai, vertindami gautą paramą. Konkursą rėmė ir Bronius Krokys.

Labai malonu, kad gauti vertingi darbai ir apie Palesos, Apso kraštus (dainų įrašai į magnetofono juostą, mokyklinio amžiaus vaikų sąrašai, žemėlapiai). Jauniausi šių metų darbų autoriai buvo Turmanto vidurinės mokyklos lietuviško komplekto trečiokai (anksčiau buvo Tverečiaus septintokė). Įdomus trečiokės Olgos Zavackaitės rašinys su nuotraukomis jau konkurso dieną buvo išspausdintas "Vorutoje". Kiti darbai atiteks mokslinių darbų saugykloms.

Su mokytojais ir mokiniais teko nuoširdžiai pasišnekėti. Dieveniškietė pasakojo, kaip lenkų tautybės tėvai, leidžiantys savo vaikus į mokyklą valstybine ir buvusia protėvių kalba, apkvailintų lenkų "aktyvistų" pravardžiuojami išdavikais, bet taip jie sudaro vaikui galimybę geriausiai pasirengti gyventi Lietuvoje. Visagino vienuoliktokė mokė vietovardį taisyklingai kirčiuoti (pirmajame skiemenyje), primindama, kad ir dabar ten lietuviškai kalbantis "rusakalbių" gali būti primuštas.

Vilnijos draugija su Amerikos lietuvių "Gintarinių šaknų" klubu (globėjas – B. Krokys) šiemet pirmą kartą rengia ir etninės Rytų Lietuvos moksleivių stalo teniso varžybas. Paminint kovo 11-ąją, jos įvyko irgi prieššventinį šeštadienį (kovo 8 d., 12 v.) Vilniaus rajono Marijampolio mokykloje.

Vėl linksma Kupiškio turguje - paršeliai gerai auga! Ntr. H. Paulausko

KĘSTAS

Sukursiu gražų paminklą pagal jūsų pageidavimus

Dailininkas ***Kęstutis Keparutis***

Tel. FAX **905 540-1705**

238 Emerald Street North,
Hamilton, Ontario L8L 5K8

Kur ošia ąžuolai

Lietuvos nepriklausomybės diena

Vinco Kudirkos gimtinėje Paežeriuose Vasario 16 dieną šioje gyvenvietėje prie namų suplevėsavo tautinės vėliavos. Iš pradžių paežeriečiai buvo nedrąsūs, kažko privengė, bijojo, o gal nemėgo. Pasižvalgo kaimynas į kaimyną ir numoja ranka. O vėliava – lietuvių tautos kančių, mirties, meilės Tėvynei, šviesos ir grožio simbolis, lieka spintoje...

Gražiai Nepriklausomybės dieną paminėjo Paežerių pagrindinės mokyklos moksleiviai, jų tėveliai ir mokytojai. Istorijos mokytoja, kartu su moksleiviais, praėjo Nepriklausomybės iškovojimo 1918 metų keliais, prisiminė pirmuosius vasario 16-tos signatarus Joną Basanavičių ir jo bendražygius šiame kelyje.

Moksleiviai pasakojo apie Lietuvos sąjūdžio, gerbiamo Vytauto Landsbergio ir tautos pasiaukojimą, ryžtą ir meilę Tėvynei, sutraukant sovietmečio grandines.

Kelkite! Kelkite! Kelkite! Žadina didžiojo tautos varpininko V. Kudirkos žodžiai. Skamba dainos, skirtos Tėvynei, moksleiviai deklamuoja eilėraščius, skaito prozą, skaidri ašara nurieda skruostais... Ji skirta – Tėvynei, mažam gintaro kraštui, tėviškei, kur gimėm, augom, žengėm pirmą žingsnį, ištarėm pirmuosius žodžius: Motina, Gimtinė, Tėvynė. Juos aukso raidėmis įrašėme į savo gyvenimo knygą. Vasario 16 dieną klebonas A. Pasilauskas aukojo šventas Mišias už Tėvynę.

Kukli, bet mums miela ši šventovė. Prie šventų paveikslų ir altoriaus žvelgia tautinė vėliava. Menu 1982 metų vasario 16 dieną: prie šventovės, kapinėse, gana aukštame medyje, ryto saulės spinduliuose suplevėsavo trispalvė Lietuvos vėliava. Tai buvo daugiau negu baisu. Sujudo, sukruto paežeriečiai, žaibu aplinkinius gyventojus pasiekė ši netikėta staigmena, sukluso partiniai ir nepartiniai vadovai. Prasidėjo įtarinėjimai, tardymai, bauginimai. Visi žinojo, kas laukė už šį darbą žmogaus, tuo laiku iškėlusio draudžiamą tautos vėliavą. Bet ir šiandien šis įvykis paslaptyje.

Bėga metai, nusinešdami daug įvykių, skausmo ir džiaugsmo. Daug, oi daug paežeriečių iškeliavo Amžinybėn palikę savo atžalas ir gerus, šviesius atsiminimus, šviesius ir malonius paprasto kaimo žmogaus veidus. Keičiasi kartos, santvarka ir valdžios, gyvenimo būdas, bet Motina, Gimtinė, Tėvynė – visoms kartoms išlieka brangi, mylima, nepakeičiama. Kad ir toliausiai nublokštų likimas, žmogaus šaknys – Tėvynėje, juodoje, tėvų, prosenolių krauju ir prakaitu aplaistytoje žemėje. Žemėje, už kurią verta kovoti, nes ji kaip motina mus augina, maitina ir vėl priglaudžia savame glėbyje.

Mes tikime, kad mūsų darbai ir kuklūs renginiai yra padėka didžiajam tautos varpininkui V. Kudirkai, kovotojams už Lietuvos laisvę ir pirmiesiems signatarams.

Vida Voveraitytė-Vosylienė,
Paežerių p., Vilkaviškio rajonas

IŠ TĖVIŠKĖS LAIŠKŲ

Naujieji ūkininkai

Vasario 16. Šiandien Lietuva pražydusi trispalvėmis. Pas mus didelė šventė. Iš vakaro pasnigo, švelnus snaigių pūkas uždengė purvynėlio balas, gražiai pašalo, medžiai ir eglaitės baltuoja šalčiu. Ir žmonių veiduose matosi šventiška nuotaika. Senesni, kuriem ši šventė brangi dabar ir prisiminimuose, lazdelėmis pasiramsčiuodami eina, prisimindami, kiek reikėjo išgyventi ir aukotis, kad vėl plevėsuotų trispalvė, o jaunimas dainuoja, mokinukai deklamuoja eilėraščius, žinoma, prieš tai visi pasimeldę bažnyčiose, nors šaltas vėjelis pūtė ateinant.

Šventė Alytuje praėjo puikiai – tai girdėjau iš dukros pasakojimo, nes ji gi mokytoja tenai. Buvo ir iš televizijos. Sako – visi mojavome rankomis ir visus tik filmavo filmavo. O kada pamatysime save – nežinia – ji sakė.

Betgi, ne visiems buvo taip smagu būti ir džiaugtis drauge. Aš tik pro ligoninės langą mačiau trispalves. Mano žiemužė kaip to J. Baltušio "Parduotos vasaros", taip mano "Parduotos žiemos", – ligoninėje, dabar Alytuje.

Na, bet viską iš pradžių.

Gavome iš Jūsų kalėdinį laiškelį ir jame buvo daug dovanų visiems. Kauniškei dukrai kompiuterių instrukcijos, alytiškei loterijos taisyklės pabandymui, kaip ji vis veržiasi, o visiems kitiems kitokie priedukai, kuriais visi pasidalinome. Ačiū labai. Buvome laimingi ir ruošėmės šventėms. Ir aš ruošiausi viską greit greit parašyti jums ir padėkoti, bet susirgau. Gal iš nuovargio, gal iš pergyvenimo, nes atėjo nelaimės. Mat mes pjovėme savo geriausią karvutę Margutę (dar šito mūsų kiemelyje nebuvo). Reikėjo gerokai pasitempti visiems. Teko man ir sušalti dorojant mėsą ir kojų venos vėl neatlaikė, prakiuro. Atvežė į ligoninę ir teko pasilikti, o taip nenorėjau prieš šventes. Bet pasveikau. Kojų venas subintavo, apgydė, bet priedui buvo stiprus inkstų priepuolis – vis sako nuo peršalimo. O kada man buvo šalta – nepajutau. Ir dar ne viskas. Išvedė iš tvarto ir darbštuolį arklį pusdykiai, tik už 700 litukų pardavė, nes apsirgo vargšelis dusuliu.

Tai matote, skaitydami negalėsite atskirti, kas čia labiausiai sirgo. Bet nuostoliai mūsų ūkelyje tai didžiuliai.

Girdėjau per televizijos žinias, kad mūsų ministerį sausio pabaigoje į Daniją lydėjo Jevulės "Spindulėlis", kaip jūs vadinate, tas jaunas, gabus kalboms jos anūkėlis, grįžęs iš tokių tolybių, kur jo tėvai turėjo gyventi visus tuos ilgus dešimtmečius, kol galutinai galėjo sugrįžti į Lietuvą. Supratau, kad gal jis vertėjavo. Daugiau nei laikraštyje neradau, nei niekur kitur nepagavau. Gal Jūs susirašinėjate? Tikimės, kad gražiai auga jo maža dukrytė ir visi laimingai kuriasi senoje Lietuvos sostinėje ir jūsų visų tėviškėlę aplankydami. Man buvo labai smagu tą žinutę išgirdus ir džiugu, kad tokia šviesi atžalėlė, kuriai nereikia nei gėrimų, nei rūkymų, nei kitokių didelių linksmybių, taip gražiai atrado savo tėvo šaknis, gražiai tvarko savo gyvenimą ir yra naudingas Lietuvai. Telydi jį laimė, sėkmė ir Dievo malonė!

Namuose kaime dar visi sveiki. Anūkėlės buvo porai minučių įleistos pas mane į palatą, bet labai trumpam, nes tuo metu buvo karantinas. Vis prašo: "Grįžk, močiute, greičiau namo, grįžk greičiau!" O man dar skauda, dar namo neleidžia, tai ir aš, anot jūsų, tik mintimis perbėgu tais praeities takeliais, kur gyvenimas nugyventas, ir trokštu, kad mano jaunimėliui pasisektų. O nesiseka. Neskaitant tos susirgusios Margutės ir išvesto bėriuko, šiemet Alytaus "Maistas" neima gyvulių dar rudenį užrašytų į eilę ir per žiemą dykai šeriamų. Net 6 galvijai. Kur nevažiavo, kur neieškojo pirkėjų – niekam nereikia, nes mėsos pilni šaldytuvai. Dėl brangumo žmonės neįperka, todėl neturi kur dėti. Jau skundžiasi ir sūnus, kad pašaro reiks pirkti, nors buvo prisišienavęs ir privežęs pilnus kluonus. Taip ir gyvename su džiaugsmais ir skausmais, laukdami pavasario. Dukros ir sūnus dar dėkoja už dėžę gėrybių, gautą dar prieš man išvažiuojant.

Linkime jums geros sveikatos ir Dievulio pagalbos. **Verutė**

• Jei žmonės kalbėtų tik apie dalykus, kuriuos jie supranta, bematant pasaulyje viešpatautų tyla (kiniečių priežodis)

Tytuvėnų šventorius ir Kryžiaus kelių koplyčia Nuotr. H. Paulausko

Susitikimas su švietimo ministeriu

Lietuvos katalikių moterų sąjungos taryba 1997 m. sausio mėnesio pabaigoje susitiko su naujuoju švietimo ministeriu prof. Zigmu Zinkevičiumi. Šis susitikimas – buvo pasidalijimas nuomonėmis apie šiandieninę padėtį Lietuvos mokyklose, apie mokytojus ir mokinius.

Sąjungos pirmininkė Gražina Paliokienė prašė atkreipti dėmesį į asocialių šeimų vaikus, kurie negali lankyti mokyklos, nes neturi kuo apsirengti ar pamokose sėdi nevalgę ir fiziškai išsekę.

LKMS dvasios vadas mons. Juozapas Antanavičius dėkojo už sugrąžintas tikybos pamokas į mokyklą, pasveikino su Lietuvos mokyklos 600 metų sukaktimi ir pasidžiaugė dėl numatomų gerų permainų valstybės ir švietimo sistemoje.

Sąjungos vicepirmininkė Elena Žaidienė kalbėjo apie sunkų mokytojų darbą ir mažą atlyginimą, mokytojo prestižą bei varganą buitį šiandieninėje Lietuvoje. Mokykla turi būti tautinė, lietuviška, turėtų būti geriau organizuojamas patriotinis auklėjimas, kurio dabar beveik atsisakyta, nes mokykla neva "depolitizuota".

Susirūpinusios katalikės moterys ir dėl ankstesnio įsakymo, draudžiančio steigti katalikiškas mokyklas bei vaikų darželius, nesutinka ir su buvusiu nurodymu braukti iš panašaus profilio veikiančių įstaigų pavadinimų žodį "katalikiškas".

Buvo kalbama ir apie invalidus bei sutrikusio mąstymo vaikus. Tokių nepilnamečių Lietuvoje yra labai daug, ir dauguma jų sėdi namie, nes nėra sąlygų jiems mokytis ar jungtis į vidurinių mokyklų veiklą.

Malonu buvo katalikėms moterims girdėti, kai jas išklausęs švietimo ministeris pasakė: "Visa, ką jūs pasakėte, aš suprantu, pritariu ir apie tai galvojau. Dabar darbais reikia visa tai įgyvendinti..."

Romualda Gasparaitytė,
LKMS valdybos narė

Garsi Šepetos pelkė – dabar vertingas durpynas Kupiškio rajone. Durpės eksportuojamos į Belgiją, Olandiją, Vokietiją Ntr. H. Paulausko

Don't you miss Lithuania?

From $995

Fly from Toronto via Helsinki to Vilnius, on the left bank of the Neris river in Lithuania.

See the breathtaking Gothic and Baroque architecture which abounds everywhere here, then enjoy the cafe society, the quaint little shops and lively nightlife. With a great rate like this, why miss it? Call now.

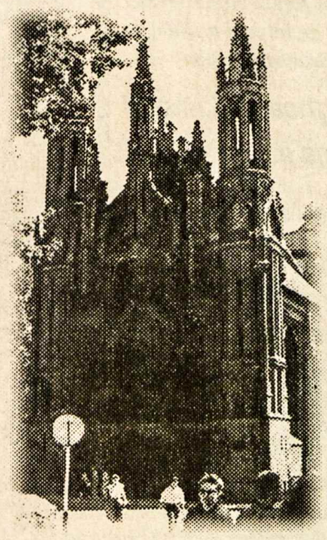

FINNAIR
GATEWAY TO THE WORLD

Norvista

NON-STOP TORONTO - HELSINKI FLIGHTS OPERATE ON WEDNESDAYS AND SATURDAYS BETWEEN THE PERIOD OF MAY 17 AND SEPTEMBER 6, 1997. Finnair flights from Toronto with Air Canada connections from Montreal and Ottawa. PLEASE CALL US FOR YOUR COPY OF THE NORVISTA SUMMER BROCHURE! Finnair is a partner in Aeroplan! Some restrictions do apply. Applicable airport taxes not included. Children's fares available.

Contact your travel agent or call Norvista Tours at
416•222•0203 or 1•800•461•8651

LAISVOJE TĖVYNĖJE

LIETUVOS SIENŲ DERYBOS

Lietuva, turėjusi daug vargo su Latvija dėl savo valstybinės sienos Baltijos jūroje, dabar pradėjo spręsti galutinio susitarimo neturinčias sienas su Rusija. Jos liečia kai kuriuos ruožus Vištyčio ežere, Nemuno žiotyse, sausumos sieną ties Šilutės ir Vilkaviškio rajonais. Rusijos derybininkų grupei vadovauja Rusijos ambasadorius Lietuvai Aleksejus Obuchovas, o lietuvių grupei – užsienio reikalų ministerijos sekr. Rimantas Šidlauskas. Įtampos derybose su Rusija nenumatoma susilaukti.

PRANCŪZŲ CENTRAS

Prancūzų kultūros centrą Kaune yra įsteigęs Lietuvos ir Prancūzijos draugijos Kauno skyrius, paramos susilaukęs iš Prancūzijos ambasados Lietuvoje ir Roberto Schumano fondo. Iš jo centras gavo inventoriaus, televizorių, palydovinę televizijos anteną. Įsteigtame centre veikia Prancūzijos spaudos skaitykla, biblioteka, rodomi prancūziški filmai, rengiamos dailės ir knygų parodos, susitikimai su svečiais iš Prancūzijos. Šešiose vidurinėse Kauno mokyklose dėstoma prancūzų kalba, kurios mokosi beveik tūkstantis moksleivių.

TARP DVIEJŲ RINKTINIŲ

Išeivijos lietuviams neaiškumų atnešdavo dabartinės Lietuvos spaudoje kartais paminima Tėvynės apsaugos rinktinė ir jos kovos prieš sovietus 1944 m. vasarą Žemaitijoje. Išeivijos spaudoje kai kurie jau prasitardavo, kad ten juos nuo sovietinės apsupties ir kelionės Sibiran išgelbėjo tarp besitraukiančių vokiečių atsiradę lietuviai kariai. Esą jie tada jiems padėjo išvengti stiprėjančios apsupties sovietinio žiedo. Išeivijoje žinome, kad gen. P. Plechavičiaus (1890-1973) organizuojamą Vietinę rinktinę vokiečiai jau buvo panaikinę 1944 m. gegužės 15 d. Jos nariai tą vasarą buvo išsklaidyti, vadai suimti. Mums betgi nebuvo žinoma, kad Lietuvą nuo antrojo sovietų antplūdžio bandė ginti paskubomis sudaryta Tėvynės apsaugos rinktinė, įsteigta 1944 m. liepos 29 d. partizanų būrių vadų susitikime Pievėnų kaime, dabartiniame Mažeikių rajone.

ĮAMŽINS PIEVĖNŲ ĮVYKIUS

Daugiau duomenų apie Lietuvos partizanų Tėvynės apsaugos rinktinę skaitytojams pateikia Regina Ališauskaitė, "Lietuvos aido" korespondentė Mažeikiuose. Priminusi, kad naujoji rinktinė jau sekančią dieną įsijungė į kovas fronte prie Papilės, žurnalistė R. Ališauskaitė pasakoja: "Tėvynės apsaugos rinktinės, kovojusios su raudonąja armija, karys docentas Vladas Kazlauskas įvykius Pievėnuose vertina kaip oficialų Lietuvos kariuomenės atkūrimą. Įamžinant įvykius Pievėnuose bus memorialine lenta pažymėtas klebonijos pastatas, vyks iškilmingas minėjimas, skirtas 1944 m. liepos 29 dienai. Numatyta Sedoje pastatyti paminklą Tėvynės apsaugos rinktinės kariams ir karininkams. 1944 m. spalio 7 d. ties Seda kovoje su raudonąja armija žuvo apie 100 Tėvynės apsaugos rinktinės karių. Dabar jų laidojimo vietoje stovi ąžuolinis kryžius. Vladas Kazlauskas sakė, kad paminklo projektas yra parengtas, trūksta tik finansavimo. Kainuotų 12-13.000 litų..." Lėšomis sutinka prisidėti Telšių rajono burmistrė Alfreda Tamošaitienė. Mat Tėvynės apsaugos rinktinėje kovėsi nemažai ir jos vietinių gyventojų.

PAMINKLAS IR KNYGOS

Pasak korespondentės R. Ališauskaitės, paminklui Sedoje pritaria ir Mažeikių rajono burmistras Jonas Mažeikis. Jam atrodo, kad toks projektas būtų reikšmingas Tėvynės apsaugos rinktinės žuvusiųjų ir išlikusiųjų gyvų vyrų šeimoms bei artimiesiems. Mat apie juos po II D. karo daugelį metų buvo skleidžiamas melas. Esą sovietmečio laikais juo buvo norėta ištrinti iš žmonių sąmonės tėvynę ginančio lietuvio kario įvaizdį. Tik Sedos kautynių penkiasdešimtmečio sukakčiai dabartinės Lietuvos karo akademija išleido Vlado Kazlausko dokumentinę apybraižą "Kovos dvasia", skirtą Tėvynės apsaugos rinktinės kovoms. Ta 276 psl. knyga dabar jau retenybė net ir Mažeikių mokyklų bibliotekose. Tad burmistras J. Mažeikis joms stengsis nupirkti dar neišparduotus egzempliorius. V. Kazlauskas jau ruošiasi išleisti antrąją knygą "Tėvynės apsaugos rinktinė", atspindinčią 1.000 jos karių likimą.

NUOMOJA SUKNELES

Loretos Kačanauskaitės pranešimu "Lietuvos ryte", naują verslą susirado kaunietė Rima Snetkova, buvusi keramikė. Pradžioje ji bandė prekiauti brangiais moteriškais drabužiais, o dabar verčiasi tokių proginių drabužių nuomojimu klientėms. Nedideliame R. Sentkovos salone jos dažniausiai nuomojasi progines vakarines sukneles, kurioms nusipirkti neturi pakankamų lėšų. R. Snetkovos salone brangiausia 6.000 litų vertės suknelė nuomojama už 800 litų. Pati R. Snetkova savo salonui sukneles ir kostiumėlius nusiperka Rygoje, brangių moteriškų drabužių parduotuvėje, arba užsisakius iš naujausių Vokietijoje bei JAV leidžiamų katalogų. Nuomos kainą ji nustato pagal nusipirkto drabužio vertę, laikydamasi taisyklės, kad ji turi būti padengta vidutinišku septynių kartų išnuomojimu. Dėl nuomos kainų deramasi. Kartais tenka padaryti nuolaidų. Pasak R. Snetkovos, jai yra geriau, kai pirkinys ilgai nelaukia klientų jos salone. Šis verslas betgi rizikingas. Niekada nežinai, ar klientė sugrąžins išsinuomotą drabužį, kai užsirašai tik jos paso duomenis. Kartais brangus drabužis grįžta su cigaretės pradeginta skyle, o geros suknelės dabar be 4.000 litų nenusipirksi.

V. Kst.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

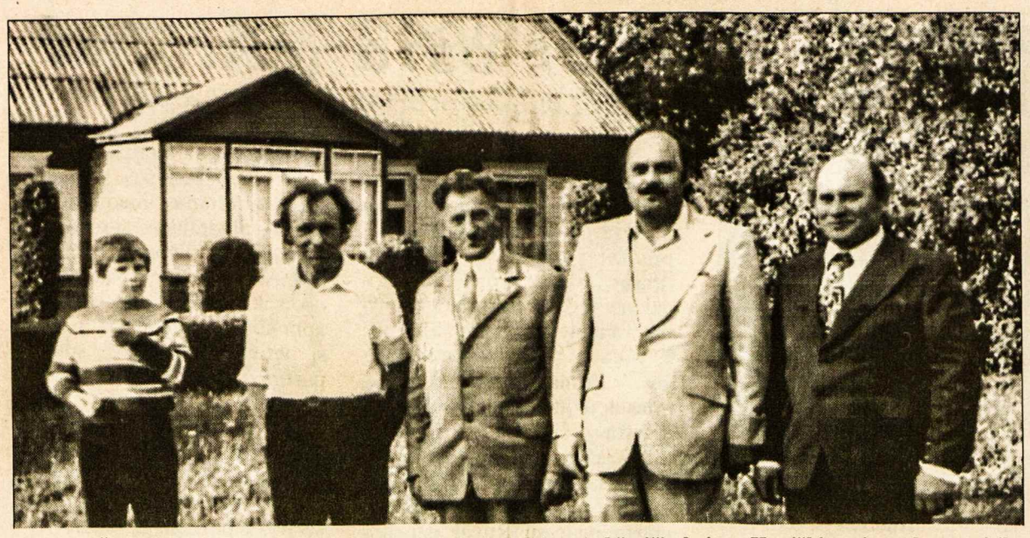

Vytautas Černius (antras iš dešinės) lankosi tėvo gimtinėje – Aukštaičių kaime, Kupiškio rajone, kur susitiko su giminaičiais

Nuotr. H. Paulausko

Vertas tėviškės dėmesio

Ruošiamasi buvusio Lietuvos ministerio pirmininko gen. Jono Černiaus 100-tųjų gimimo metinių sukakčiai

HENRIKAS PAULAUSKAS

Lietuvoje lankėsi buvusio Lietuvos ministerio pirmininko generolo Jono Černiaus (1898. I.6 – 1977.VII.3) sūnus Vytautas Černius, gyvenantis Los Angeles. Nuvykęs į Tėvelio gimtinę Kupiškį, jis vietos rajono bibliotekai perdavė daugiau kaip 400 knygų rinkinį iš Tėvelio palikimo, kurių dalis yra su vertingais įrašais.

Susitikęs su Kupiškio rajono savivaldybės darbuotojais ir mero pavaduotoja Milda Narmontiene jis tarėsi dėl sekančiais metais reikšmingos sukakties – gen. J. Černiaus 100-tųjų gimimo metinių paminėjimo.

Nė vienas kupiškėnas nebuvo pasiekęs mūsų valstybėje tokios aukštos pareigybės, kaip gen. J. Černius. Jis buvo Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanoris, baigęs Lietuvos karo mokyklos pirmąją laidą, vienintelis iš aukštųjų karo vadų baigęs net du aukštuosius mokslus užsienyje – 1929 m. Briuselyje karo inžineriją ir 1932 m. Paryžiaus karo akademiją. Nuo 1935 m. jis dirbo Lietuvos kariuomenės generalinio štabo viršininku, 1939 m. – priešpaskutiniu nepriklausomos Lietuvos ministeriu pirmininku. Jis savo atsakomybe, kilus 1939 m. Vokietijos-Lenkijos karui, davė įsakymą iš Lenkijos pusės be vizų įleisti pabėgėlius ir taip išgelbėjo tūkstančių žydų gyvybes nuo nacių grėsmės. 1944 m. pasitraukęs į Vakarus, jis kurį laiką gyveno Vokietijoje ir Anglijoje, o 1948 m. pradžioje atvyko į JAV. Ilgai J. Černius dirbo Flinte "General Motors" bendrovėje.

Vytautas Černius yra vienintelis generolo sūnus, labai atsidavęs Lietuvos žmonių labui, dažnai atsilankąs gimtinėje. Kupiškio visuomenė pageidauja, kad pažymint žymiojo kraštiečio atminimą, būtų jo vardu pavadinta viena iš Kupiškio gatvių, jo vardas suteiktas vidurinei mokyklai ar bibliotekai, išleistas su jo portretu pašto ženklas ir kt. Todėl tokie darbai verčia ruoštis iš anksto.

Vytautas Černius mano, kad su laiku būtų tikslinga iš Los Angeles kapinių į Lietuvą pargabenti ir tėvo bei motinos palaikus ir palaidoti Petrašiūnų kapinėse Kaune.

J. Černiaus sukaktį prasmingai ruošiasi pažymėti taip pat Krašto apsaugos ir kultūros ministerijos spauda.

Po 1997 m. Vasario 16 iškilmėje atliktos programos Kanados Londono lietuvių choro "Pašvaistės". Iš kairės: choro muzikinė vadovė ir valdybos pirmininkė Gražina Petrauskienė, KLB Londono apylinkės valdybos vicepirm. Stasys Keras, Dalia Mitalienė, chorvedė Rita Vilienė, KLB Londono apylinkės pirmininkas Paulius Kuras Ntr. Z. Didžbalio

Hamilton, Ontario

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ-TREMTINIŲ S-GOS Varėnos rajono iniciatyva mokyklose yra įsteigti mokinių rašinių konkursai tema "Lietuvos kovų ir kančių istorija". Šiemet rašiniai bus premijuojami balandžio mėnesį ir premijos skiriamos Hamiltono pensininkų klubo buvusiam pirmininkui, mokytojui a.a. Aleksandrui Mikalauskui atminti, tuo velionį įamžinant Lietuvos mokyklose. Tų rašinių konkursui papildomai aukojo: $50 – Aldona Mikalauskienė; $25 – Anelė Mačiulaitienė; $20 – Ald. Ferd. Matulise, Audronė Žemaitytė; $15 – Jadvyga Laugalienė.

L. Stungevičienė

PAGALBAI LIETUVOS VAIKAMS, a.a. Prano Dovydaičio mirties metines minint, $50 aukojo Ema Gudinskienė iš Simcoe, Ont.:

A.a. Juozo Bajoraičio atminimui, užjaučiant gimines ir artimuosius, aukojo: $50 – A. J. Asmenavičiai, E. K. Gudinskai, S. M. Petrylai; $40 – D. M. Jonikai, E. Apanavičius; $30 – V. L. Bakšiai, K. V. Gelžiniai, A. S. Karnai; $ 25 – D. P. Jankai, I. J. Jokubynai, B. R. Pilipavičiai, A. P. Volungės; $20 – G. Agurkienė, M. S. Aleksai, J. Astas, B. Antanaitienė, R. Bosienė, G. P. Breichmanai, A. Čerškienė, A. Deksnienė, O. J. Deveikiai, A. Garkūnas, J. J. Kažemėkai, M. V. Leparskai, E. P. Lukavičiai, V. P. Lukošiai, S. Panavienė, B. A. Paškčiai, R. Pakalniškienė, A. A. Pilipavičiai, F. A. Povilauskai, T. J. Povilauskai, R. M. Pruden, E. Ramanauskienė, E. R. Jasin, S. J. Remesat, M. J. Rybij, M. Stasevičius, O. B. Steponavičiai, E. J. Stukai, V. E. Triponas, P. Vizbaras, A. K. Žilvyčiai, F. Venckevičienė; $10 – A. Adomaitienė, O. Bakšienė, F. M. Gudinskai, J. Juozaitienė, S. K. Karaškai, V. Šniuolienė, D. Vaitiekūnienė, D. Žemaitienė.

Danutė Gutauskienė gimtadienio proga iš draugių gautą dovaną – $100, paskyrė "Pagalbai Lietuvos vaikams". Prie gimtadienio sveikinimų ir geriausių linkėjimų jungiasi ir PLV narės.

A. a. Liudo Boruso atminimui $10 aukojo D. Žemaitienė. Už visas aukas dėkoja **PLV komitetas.**

Paieškojimas

Marytė Jasilionienė ieško savo brolio Juozo Radiševičiaus, gimusio 1923 m. Girelės kaime, Panevėžio apskr., iš Vokietijos išvykusio į Kanadą, dirbusio aukso kasyklose. Turintys apie jį žinių prašomi rašyti adresu: M. Jasilionienė, Vytauto Didž.g., 95 nr., Pakruojis, Lietuva.

Atitaisymas Dėl netikslios informacijos "TŽ" 9 nr. žinutėje iš Miami, FL, įsivėlė klaida. Klubo pirmininkė ten yra ne O. Juodikienė, kaip paskelbta, bet **B. Paulaitienė.** Pastaroji pradėjo minėjimą, pasveikino atsilankiusius ir tvarkė visą programą. Kor. dėkoja pirmininkei už klaidos atitaisymą ir atsiprašo.

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS,** M.D., D.CH.

- ► KULNO SKAUSMAI
- ► PĖDOS SKAUSMAI
- ► PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ► NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ► ĮAUGĘ NAGAI
- ► VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ► SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŪS ĮRANKIAI

PRIIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

⊠ ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
⊠ HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
⊠ HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

siunčia siuntinius ir pinigus į Lietuvą:

- ➡ $8 kub. pėda, priimame bet kokias dėžes.
- ➡ $18 pristatymas iki 50 kg į vieną adresą.
- ➡ Atsižvelgiant į Lietuvos muitinės įstatymus, vienam asmeniui be muito galima siųsti tik 31.5 kg.
- ➡ Kad būtų geriau visiems, pageidaujame, kad dėžės nebūtų sunkesnės kaip 20 kg.
- ➡ Iš toliau siųsti U.P.S.
- ➡ Siunčiant dolerius iki $2,000 – 4%, plius pristatymas.
- ➡ Siunčiant daugiau kaip $2,000 – 3%, plius pristatymas.
- ➡ Kanados dolerių pristatymas – $15 (kan.), Amerikos dol. – $12 (amer.).

Montrealyje – Leonas ir Genė Balaišiai .....**tel. 514 366 8259**
Hamiltono apylinkėje – Bernardas ir Danutė Mačiai .....**tel. 905 632-4558**
Delhi, Simcoe – Andrius ir Gertrūda Usvaltai .....**tel. 519 773-8007**

Dėl pinigų siuntimo, maisto siuntinių kainoraščių, ar dėl platesnių informacijų prašom rašyti ar skambinti **Vytui ar Genei Kairiams,**
517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 5A6

Tel. 905 643-3334

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvos ambasadoje Vašingtone vykdomi kai kurių pareigūnų pakeitimai. Lietuvon atšauktų pareigūnų laukia kiti darbai užsienio reikalų ministerijoje. Sausio pabaigoje Vilniun grįžo Darius Pranckevičius, ambasados I sekretorius ekonominiams reikalams, vasarį pabaigoje – Stasys Sakalauskas, ambasados patarėjas politikai. Pastarąjį pakeitė iš Vilniaus atvykęs Darius Semaška. Antrąja sekretore pradėjo dirbti Aušra Semaškienė. Gegužės pradžioje darbui užsienio reikalų ministerijoje išvyks dr. Vytautas Žalys.

Gavėnios rekolekcijas keliose JAV lietuvių parapijose praves vysk. P. Baltakio, OFM, iš Lietuvos pakviestas kun. Rokas Puzonas, gimęs 1956 m. Sibire, Irkutsko srities Toitorkos gyvenvietėje. Jis yra ten ištremtų lietuvių vaikas, šeimos parsivežtas Lietuvon, 1963-74 m. mokęsis Daugų vidurinėje mokykloje. Atlikęs privalomą karinę tarnybą sovietinėje armijoje, iki 1977 m. dirbo statybos bendrovėje, laukdamas okupacinės sovietų valdžios leidimo įstoti Kauno kunigų seminarijon. Ją baigė ir kunigu buvo įšventintas 1982 m. Pastoracinį darbą yra pradėjęs vikaru Širvintų rajono Gelvonų parapijoje.

Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) Čikagos skyrius jau turi naują valdybą, kurią sudaryti buvo pakviestas Teodoras Rudaitis pernai prieš Kalėdas įvykusiame posėdyje. Jo sudaryta jau pareigomis pasiskirsčiusi valdyba buvo paskelbta pirmajame posėdyje sausio 10 d. Ją sudarė: pirm. Teodoras Rudaitis, vicepirmininkai Aurelija Dobrovolskienė, Rimantas Gurauskas ir Albertas Kerelis, jn., sekr. Laima Patašienė, ižd. Algirdas Marchertas. Pareigas jai perdavė senosios valdybos atstovai pirm. Jonas Baris ir sekr. Albinas Smolskus. Naujoji valdyba žada praplėsti ALIAS Čikagos skyriaus veiklą naujais techninės specialybės įsigijusiais asmenimis ir iš Lietuvos atvykusiais specialistais.

Gudija

Vasario šešioliktosios minėjimą seniai statytame Gardino lėlių teatre surengė ir Gudijos lietuviai. Ten jau antruosius metus yra pradėjusi sekmadieninė lietuvių mokykla. Mokytojai sekmadieniais atvyksta iš Druskininkų vidurinės Atgimimo mokyklos. Minėjimą surengė Gardino srities lietuvių bendrijų susivienijimas "Tėviškė". Koncerte su svečiais iš Druskininkų jau dainavo bei šoko ir Gardino lietuvių vaikai. Vilnietis rašytojas Romas Sadauskas kalbėjo apie 1942-44 m. Gardine veikusią lietuvišką gimnaziją, jos pedagogų bei auklėtinių likimą.

Australija

Sausio tryliktosios skaudieji įvykiai Vilniuje buvo prisiminti Adelaidės lietuvių Šv. Kazimiero kolyčioje sausio 12, sekmadienį, žuvusiems skirtomis Mišiomis ir Lietuvių katalikių draugijos sukalbėta Rožinio dalimi. Minėjimą šventoriuje prie pusiau stiebo nuleistos vėliavos surengė Adelaidės ramovėnai. Ant pievos prie vėliavos buvo išrikiuoti balti kryželiai su Vilniuje ir Medininkuose žuvusių laisvės gynėjų pavardėmis. Organizacijų atstovai ten buvo susirinkę su savo vėliavomis. Trumpą žodį tarė ramovėnų pirm. J. Bočiulis. Klebonas kun. J. Petraitis, MIC, sukalbėjo apeigai skirtas maldas. Susikaupimo iškilmė buvo baigta visų sugiedota "Marija, Marija".

Melburnietis Vytautas Bieliauskas 1996 m. gruodžio 11 d., draugų išlydėtas, grįžo gyventi gimtojoje Lietuvoje. Iš Australijos jis išsivežė ir anksčiau mirusios žmonos Aleksandros palaikų pelenus.

Karaliaučiaus kraštas

Vasario šešioliktosios minėjimo neužmiršo ir Karaliaučiaus krašto lietuviai, pasikvietę ir svečių iš Lietuvos. Su vasario 15 d. įvykusiu minėjimu skaitytojus supažindino dviejų Vilniuje leidžiamų dienraščių atstovai: "Lietuvos aido" – Alvydas Putelis, "Lietuvos ryto" – Aldona Aleksėjūnienė. Minėjimą atstatytoje, bet dar pilnai neįrengtoje Tilžės (Sovetsko) katalikų šventovėje suorganizavo Karaliaučiaus krašto bendrija "Birutė". Ši organizacija Tilžėje buvo įsteigta 1885 m. vasario 15 d. ir dabar jau yra atgaivinta. Mišias atnašavo katalikų klebonas kun. Anupras Gauronskas, atvykęs iš Kaliningradu pavadinto Karaliaučiaus. Minėjimo programoje dalyvavo Tauragės muzikos mokyklos pučiamųjų orkestras ir Šilalės rajono Laukuvos kultūros namų ansamblis.

Tilžėn atvykstantys svečiai iš Lietuvos turbūt labiausiai džiaugiasi 1996 m. rudenį darbą pradėjusia sekmadienine lietuviška mokyklėle Tilžės katalikų dar pilnai neatstatytoje šventovėje. Pirmą kartą pamokoms buvo susilaukta tik šešiolikos Tilžėje (Sovetske) gyvenančių lietuviukų. Dabar sekmadieniniu lietuviškon mokyklon jų ateina dvigubai daugiau. Rūpestį Tilžės lietuviams sudaro nuo praėjusių metų vasaros sustojusi šventovės įrengimo užbaiga. Jai Tilžės lietuviai neturi pakankamai lėšų. Mat jų Tilžėje gyvena tik apie porą tūkstančių. Sienos atstatytos, o stogas tėra laikinės dangos. Vidinė įranga net nepradėta.

V. Kst.

Century 21 **OFFORD REALTY LTD.**
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640
namų tel. 705 429-6428

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		PASKOLAS	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.75%	Asmenines nuo	9.75%
santaupas	2.25%	nekiln. turto 1 m.	5.050%
kasd. pal. taupymo sąsk.	1.50%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	2.50%		
180 dienų indėlius	2.75%		
1 m. term. indėlius	3.00%		
2 m. term. indėlius	3.75%		
3 m. term. indėlius	4.50%		
4 m. term. indėlius	4.75%		
5 m. term. indėlius	5.25%		
RRSP ir RRIF3 (Variable)	2.50%		
1 m. ind.	3.00%		
2 m. ind.	3.75%		
3 m. ind.	4.50%		
4 m. ind.	4.75%		
5 m. ind.	5.25%		

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

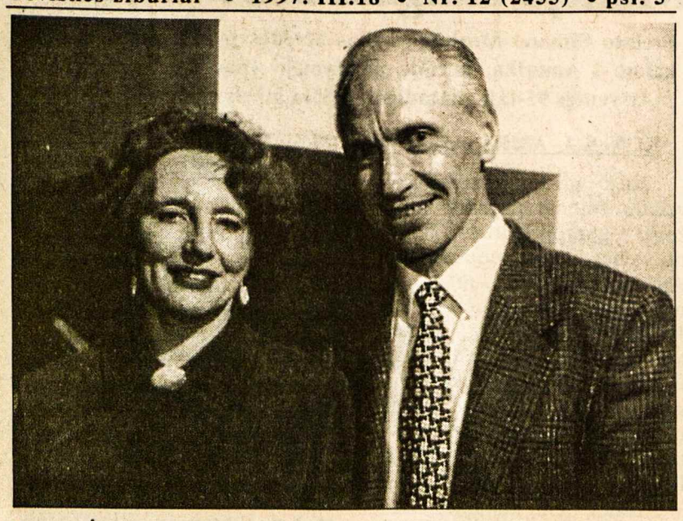

Venezuelos lietuviai, dalyvaujantys tautinėje veikloje: dr. HILDA GRIŠKEVIČIENĖ, Lietuvos ambasados patarėja, ir violončelistas ARVYDAS GRIŠKEVIČIUS

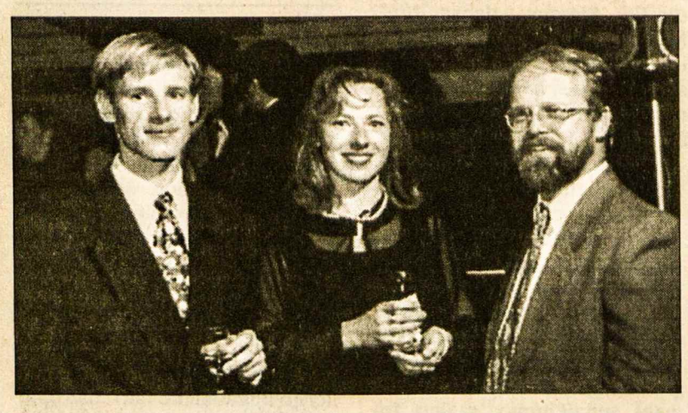

Venezuelos lietuviai, prisidėję prie Vasario 16 iškilmių paruošimo. Iš kairės: Lietuvos ambasados sekretorius Arvydas Naujokaitis, Alma Naujokaitienė, Aras Mažeika

Lietuvos ministeris Vokietijoje

Vokietijos radijo redaktoriaus pokalbis su Lietuvos užsienio reikalų ministeriu dr. ALGIRDU SAUDARGU. Čia spausdinamas vertimas

Estijos ir Latvijos vokiečių bajorų mėnesinis žurnalas "Baltische Briefe", kuris paprastai rašo tik apie latvius ir estus, š. m. vasario numery išsispausdino ištraukas iš vokiečių radijo (Deutschland Radio) redaktoriaus Henning v. Loewis of Menar pasikalbėjimo su Lietuvos užsienio reikalų ministeriu dr. Algirdu Saudargu.

– Vilniuje prie vairo – nauja grupė. Pirmoji Jūsų užsienio kelionė buvo į Lenkiją. Ar Lenkija šiandien yra Lietuvai partneris nr. 1? Varšuvoje buvo kalbėta apie Lietuvos-Lenkijos "geostrategišką partnerystę". Ką tai konkrečiai reiškia?

– Tai matosi iš pirmo žvilgsnio į žemėlapį. Žinome, kad ŠAS (NATO) valstybės šiais metais darys svarbius sprendimus. Manome, kad daugiausia vilčių turįs kandidatas yra Lenkija. Pageidautume, kad šiemet ir Lietuva būtų įtraukta į įstojimo derybas. Kaip žaidimo kaulelis bekristų, jei Lenkija bus pakviesta pradėti derybas su ŠAS, o Lietuva nepakviesta, ir tada mes džiaugtumės, nes taptume ŠAS šalies kaimyne. Tokia mūsų strategija.

– Lietuva iš visų jėgų stengiasi patekti į ŠAS, o rusai ir toliau sako kategoriškai – daugiau ar mažiau kategoriškai – "niet". Kaip tokią dilemą įveikti?

– Nemanome, kad sprendimas apie ŠAS išplėtimą bus padarytas Maskvoje. Manau, kad ŠAS išplėtimas bus nuspręstas ŠAS šalių sostinėse. Mes remiame ŠAS politiką užmegzti partnerystę su Rusija. Įsakmiai remiame dialogą tarp ŠAS ir Rusijos. Pritariame tam, kad Rusija būtų įtraukta į Europos saugumo sandarą. Bet mes manome, kad tokia saugumo sandara galėtų būti sudaryta ir su ŠAS nare Lietuva, tuo pat metu bendradarbiaujant su Rusija. Tuo esame labai tikri, nes turime gerus ryšius su Rusija; su ja niekuomet problemų neturėjome.

– Lietuva, Latvija ir Estija nori sudaryti bendrą laivų eskadrą. Ar trys Baltijos respublikos ir užsienio politikoje bendrai traukia virvę?

– Nemanau, kad mes taip vienoje valtyje sėdime, kaip Vakarų politikai įsivaizduoja. Vakarų politikų nuomone, kai kalbama apie Baltijos valstybes, turima praktiškai galvoje vieną ir tą patį laivą. Aš gi manau, kad mes esame trys laivai, plaukią ta pačia kryptimi.

– Visos trys respublikos keliauja Vakarų kryptimi: orientuojasi į Vakarus, stengiasi įsijungti į Vakarų struktūras – Europos sąjungą ir ŠAS. Ar einate į Vakarus ranka rankon, ar tai baltiškos rungtynės tarp Estijos, Latvijos ir Lietuvos, kas pirma atvyks į Briuselį?

– Rungtyniauja visi nepilnateisiai nariai, visi ŠAS kandidatai. Tai labai natūralu. Tačiau mūsų politika siekia tą rugtyniavimą švelninti ir integracijos procese bendradarbiauti. Mes neturėtume per daug įnikti į paketinį sprendimą – "Baltikum". Gali būti viena Baltijos valstybių pakviesta į Europos sąjungą, o kita į ŠAS. Tai ir vadinasi savotišku rungtyniavimu. Esame tam pasiruošę. Laimėtoją tik sveikintume. Bet norime būti partneriai ir rungtyniaudami bendradarbiauti. Šitas rungtyniavimas turėtų būti permatomas. Į Vakarų sostines einame su prašymu – pasakykite mums kriterijų. Tada mes dirbsime, o Jūs nuspręsite.

– Ar galėtume Lietuvos geostrategišką sąjungą su Lenkija suprasti kaip vikrų šachmatų ėjimą pralenkti kitas Baltijos valstybes varžytinėse Europos link?

– Nemanau, jog tai būtų manevras. Tai atvira ir aiški politika. Tai natūrali linkmė Lietuvai. Mes Lenkijoje aptariame ne tik politinius klausimus, bet ir infrastruktūros problemas. Esame suinteresuoti, kad "Via Baltica" eitų ne tik per Lietuvą, bet ir būtų tęsiama per Lenkiją. Viena kryptimi "Via Baltica" iš Lietuvos veda į Latviją, Estiją ir Suomiją, o kita – į Lenkiją ir Vokietiją. Tai nėra jokia vienos krypties gatvė. Tas faktas neturi vesti į konfliktus.

– Vokietijos ambasadorius Maskvoje von Studnitz neseniai pabrėžė, kad vokiečių-rusų santykiai yra tokie geri, kaip niekados praeityje. Tarp Boriso Jelcino ir Helmuto Kohlio yra glaudus tete-a-tete. Galėčiau manyti, kad Jūs Vilniuje tai stebite su svyruojančiu nusiteikimu.

– Ne, taip nėra. Galiu tik pasakyti: aš abiem vadam linkiu geros sveikatos ir sėkmės bendradarbiavime. Aš manau, jei kas rusus pažįsta, su jais bendradarbiauja, visados randa pagrindo jais pasitikėti.

J. Lukošius

Išduoto kazokų generolo testamentas

Kazokų karininkai, atsidūrę bolševikų rankose, jautė artėjančią mirtį. Generolas Krasnov'as įsakmiai prašė savo vaikaitį viską stebėti ir vėliau tiksliai aprašyti

LEONAS BALTUŠIS

Kaip lt. N. N. Krasnov, jn., rašo, ši jo ir senelio pirtis birželio 4 d. buvo pirmutinė nuo išdavimo dienos, t.y. gegužės 28-tos. Maudė jis senuką su didžiausia meile, nenujausdamas, kad tai paskutinis susitikimas. Staiga labai tyliai senelis generolas pradėjo kalbėti.

– Šiandien 1945 metų birželio 4 diena. Jaučiu, kad tai mūsų abiejų paskutinė diena. "Žąsis kiaulei ne draugas", – kaip sako priežodis. Nemanau, kad tave nubaus, kaip mane. Tu dar jaunas ir mažai jiems (bolševikams) žinomas... Tu dar gyvensi. Esi jaunas ir stiprus. Jaučiu savo širdy, kad tu dar grįši ir susitiksi tuos, kurie ten liko. Aš jau abiejom kojom esu karste. Neužmuš – pats mirsiu. Ateina mano laikas ir be tų velnių pagalbos... Jeigu atlaikysi, išpildyk paskutinį mano prašymą. Viską aprašyk, ką išgyvensi, ką matysi, su kuo kalbėsi. Aprašyk kaip buvo. Negražink blogio ir nemeluok. Rašyk tik teisybę, nors ji gal daugeliui ir labai nepatiks. Karti teisybė yra visuomet brangesnė už saldų melą. Matai, kas laukia mūsų, nes mes neįvertinome savo priešų. Kepurėmis komunistų neužmėtysi...

Rašyt čia negalėsi. Mokykis viską atsiminti. Būk kaip užrašų knygutė ir foto aparatas. Viską registruok savo galvoje, nes pasaulis turi žinoti viską. Pradedant Linz'u, išdavyste ir visa kita iki pat galo.

(...) Negalvok, kad esi didelis rašytojas, filosofas, mąstytojas. Nedaryk savo išvadų, jei tau kas neaišku. Leisk kitiems spręsti. Negaišk laiko su gražiais žodžiais ar sakiniais. Būk paprasčiausiai tik Nikolai Krasnov, o ne kažkoks menininkas-rašytojas. Atvirumas ir paprastumas bus tavo geriausi patarėjai.

XV kazokų korpo vyriausio štabo viršininkas gen. mjr. S. N. Krasnov – pakartas Maskvoje 1946 m. Vidury: lt. N. N. Krasnovo žmona Lili ir pats leitenantas 1944 m.

Dar šiandien mane klausinėjo, ar turiu ką nors naujo parašęs? Nesakiau aš jiems, bet pas tavo senelę yra dar mano viena parašyta knyga. Jei išliksi gyvas, išleisk ją mano atminimui. (Atamano gen. lt. P. N. Krasnov'o knygos yra išverstos į 17 kalbų, L.B.).

– Prižadu, seneli! – Galima sunaikinti milijonus žmonių, bet atsiras nauji. Atsimeni tuos jaunus kareivėlius Judenburge? Aš jų niekuo negaliu kaltinti, nes tai bus jie, kurie vieną dieną nuvers šį baisų bedievišką režimą.

(...) O dabar, vaikeli, atsisveikinkim. Gaila man tavo dėdės, tavo tėvelio ir tavęs, bet blogiausia, kad nežinau kaip tave palaiminti. Nei kryželio, nei jokios ikonos. Viską atėmė. Aš tave peržegnosiu Dievo vardu. Tegul Jis tave saugoja...

Senelis stipriai suglaudė pirštus ir liesdamas savo vaikaitį lt. Krasnov'ą peržegnojo. Kaip rašo lt. Krasnov'as, jis pajuto, kad jo gerklėje atsirado lyg kažkoks akmuo, o skruostai labai sudrėko, nes ašaros pačios liejosi. Sukandęs dantis, jis bandė sukontroliuoti savo jausmus.

– Su Dievu, vaikeli! Saugok Krasnovų pavardę ir neleisk jos niekinti. Ta pavardė nėra labai didelė ir turtinga, bet daugeliui miela ir žinoma... Su Dievu!

Tarp durų pasirodė prižiūrėtojas. Laikas skirtis. Įėjus į apsirengimo kambarį, lt. Krasnov, padėdamas seneliui apsirengti, pastebėjo, kad nuo jo švarko buvo nuplėšti antpečiai ir nuimtas šv. Jurgio medalis. Lygiai taip buvo padaryta ir su lt. Krasnov'o švarku.

– O Dieve, į ką mes dabar panašūs! Paradas pasibaigė. Artėja atsiskaitymo diena!

Koridoriuje senelis dar pamojo ranka ir nuėjo labai smulkiu žingsniu, smarkiai remdamasis lazda tarp dviejų bejausmių "robotų".

* * *

Jau būdamas Sibiro lagery, lt. Krasnov'as sutiko karininką, kuris sėdėjo daugiau kaip metus toje pačioje kameroje su seneliu generolu Lefortovo kalėjime. Esą senelis, kaip ir visi kiti aukštieji kazokų karininkai, laikėsi labai vyriškai ir garbingai. Maistas buvo labai blogas. Jo kojos buvo ištinusios. Labai dažnai buvo vedamas į kalėjimo ligoninę.

Jis visą laiką dėvėjo kalinio skudurus, nes jo švarkas su auksiniais antpečiais ir kelnės su generolo juostelėmis buvo laikomi kalėjimo sandėlyje. "Teismo" metu gen. Krasnov'as, gen. von Panwitz ir visi kiti buvo aprengti jų išeiginėmis uniformomis. Bolševikinių budelių nuomone, tai teikė teismui daugiau "orumo". Liudininko pasakojimu, net paskelbus "karinio tribunolo" sprendimą, visi karininkai laikėsi kaip tikri kariai, nerodydami jokio išgąsčio ar baimės. Vėl buvo aprengti kalinių skudurais, o visos uniformos sudėtos į KGB muziejų Maskvoje.

Šių eilučių autoriui rašytojo N. Tolstojaus giminaitis ir advokatas-kriminologas William Vsevolod Lohmus von B... pasakojo, kad jis ir N. Tolstojus, lankydamiesi KGB archyvuose Maskvoje, užtiko ir bylą su visu aprašymu bolševikinio "teismo".

* * *

1947 m. sausio 17 d. Maskvos "Pravda" paskelbė vyriausio Sov. Sąjungos karinės kolegijos teismo sprendimą. Esą vyr. teismas peržiūrėjęs vokiečių žvalgybos agentų bei pilietinio karo baltųjų generolų bylas, nuteisė juos mirties bausme pakorimu. Sprendimas buvęs padarytas 1943 m. balandžio 19 d. Aukščiausio Sov. Sąjungos prezidiumo įsakymu. Nubausti: atamanas gen. lt. P. N. Krasnov, baltosios armijos gen. lt. A. G. Škuro, baltosios armijos gen. mjr. kunigaikštis Sultan – Girei Kilič, baltosios armijos gen. mjr. S. N. Krasnov, baltosios armijos gen. mjr. T. I. Domanov, vokiečių armijos gen. lt., esesininkas, Helmuth von Panwitz. Sprendimas įvykdytas – visi buvo pakarti.

Bolševikinė propaganda negalėjo pripažinti, kad gen. mjr. T. I. Domanov buvo Raud. armijos majoras, padarė jį baltųjų "banditu". Gen. lt. Helmuth von Panwitz buvo vokiečių Wehrmachto kavalerijos karininkas, bet bolševikų propaganda padarė jį "esesininku".

* * *

Visas pakorimo procesas trunka 8 minutes. Naudojamas skerdyklų kablys ir plona, bet stipri viela. Nelaimingoji auka su vieline kilpa ant kaklo, davus ženklą užkabinama ant skerdyklos kablio. Laikomas ant kablio 2.5 minučių ir tada nuimama 15 sekundžių "poilsiui". Po 15 sekundžių vėl kabinama ant kablio kitoms 2.5 minutėms ir vėl nuimama 15-ai sekundžių. Paskutinės 2.5 minutės visiškai pribaigia nelaimingą auką.

Tokia buvo mirtis vyrų, kurių vienintelis nusikaltimas buvo kova prieš bedievišką komunizmą.

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių Namus)
Tel. 416 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

Toronto Maironio mokyklos kanklininkės, dalyvavusios Vasario 16-tosios iškilmės meninėje programoje Anapilio salėje Mississaugoje. Nuotr. A. Armono

Laukia didieji renginiai

Pasaulio lietuvių bendruomenės seimui ir Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui artėjant

JURGIS JANUŠAITIS

1997 m. liepos 1-7 d.d. Vilniuje, seimo rūmuose, pirmą kartą nepriklausomoje Lietuvoje įvyks Pasaulio lietuvių bendruomenės seimas.

1997 m. liepos 17 – rugpjūčio 3 d.d. rengiamas devintasis Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, kuris vyks JAV – Vašingtone, Niujorke ir Bostone.

Tai du didieji ir, galima sakyti, svarbieji išeivijos lietuviams renginiai, kurių tikslas peržiūrėti išeivijos PLB ir PLJ sąjungos veiklą, aptarti veiklos gaires, pažiūrėti, ar atlikome įsipareigojimus didiesiems lietuvybės darbams, kokia numatoma šių dviejų didžiųjų organizacijų ateities veikla, uždaviniai, jų įgyvendinimas.

Tad šiem dviem renginiam artėjant žvilgterėkime patys į save, ar tinkamai jiems ruošiamasi, ar lietuviškoji išeivija jais domisi, ar ryžtasi padėti ne tik moraliai, bet ir materialiai. Laiko, kaip matome, nedaug beliko. O darbų, darbelių begalės. PLB valdyba dažnai renkasi posėdžių PLC, Lemonte, JAV, sprendžia sunkius seimo ruošos klausimus. Rūpestį kelia ir PLJ kongresas, reikalaujantis PLB visokeriopos paramos, ypač finansinės.

Girdime įvairiausių nuomonių. Sakoma, ar dar rengtini PLJ kongresai (Australijos LB tarybos suvažiavime), ar reikalinga Pasaulio lietuvių bendruomenė, kai jau turime laisvą, nepriklausomą demokratiškai besitvarkančią Lietuvos valstybę, ar tinka iki šiol turėtas PLB vardas.

Žvelgdami į praeitį, beveik į penkių dešimtmečių PLB ir kraštų bendruomenių veiklą, suprasime, kokį nuostabų, didelį vaidmenį atliko ir iki šiol atlieka Lietuvių bendruomenės. Tik jų organizuotumo, susiklausymo ir našaus darbo dėka išeivijoje išlaikėme lituanistines mokyklas, kultūrinę, visuomeninę, socialinę veiklą, užtikrinome lietuvybės išlikimui tvirtus pagrindus. Dabar belieka suglausti savo kieme pečius ir visiems, nuoširdžiai tikintiems į ateitį, rūpintis išeivijos išlikimu, visokeriopai remti Lietuvių bendruomenės veiklą visose srityse. Abejonės apie PLB ir kraštų bendruomenių reikalingumą negali būti net svarstomos.

Šiuo metu dėmesys krypsta į minėtus du didžiuosius renginius. PLB seimas truks net 7 dienas. Vieną dieną seimas mano posėdžiauti Lenkijoje. To labai pageidauja Punsko lietuviai.

Seimo programai paruošti sudaryta speciali komisija, kuriai vadovauja kanadietė, uoli Bendruomenės veikėja Irena Lukoševičienė. Ji glaudžiai bendradarbiauja su PLB valdyba, pirmininku Br. Nainiu ir su PLB atstovu Vilniuje J. Gaila. Komisija jau yra paruošusi programą, tik laukia iš 30-ties kraštų valdybų atsiliepimų, patarimų, siūlymų. Kraštų valdybos, o ypač būsimieji seimo nariai turėtų gerai apgalvoti svarstytinus klausimus, kad seime nebūtų bereikalingų, laiką gaišinančių, savo "išmintį" rodančių šnektų.

Pagal seimo programą numatomi svarstyti šių sričių klausimai: visuomeninės veiklos, šeimos, švietimo, kultūros, jaunimo, religijos, sporto.

Kraštų bendruomenės turi išrinkti numatytus savo atstovus. Iš viso seime turėtų dalyvauti, įskaitant KV pirmininkus, PLB valdybą, PLB garbės teismo pirmininką, PLB kontrolės komisijos pirmininką, 174 atstovai iš 30 kraštų.

Seimo atstovai apsimoka keliones patys. Tai be galo didelė bendruomeninių auka. Už ją priklauso nuoširdi išeivijos pagarba ir padėka. Lietuvoje seimą, manoma, globos valdžia, parūpins atstovams išlaikymą. Žada sudaryti seimui labai palankias darbo sąlygas. Tai būtų gražu iš Lietuvos vyriausybės pusės.

PLB seimo programos komisijos pirmininkė, viešėdama Daytona Beach, FL, su savo vyru dr. Petru Lukoševičiumi, Vasario 16-tosios minėjime (rengė LB apylinkė) skaitė labai jautrią, patriotinę paskaitą. Ją baigė Lietuvos seimo pirm. Vytauto Landsbergio, budėjusio sausio 13-tąją parlamente, testamentiniu, tautą įpareigojančiu kovoti už laisvę, žodžiu. Taip pat kalbėtoja iškėlė PLB uždavinius, atliekamus darbus, chartą, kuri sako, kad esame vienos tėvynės Lietuvos vaikai. Ji kvietė visus su nuoširdumu remti PLB veiklą, gausiai aukoti, rūpintis pirmoje eilėje išeivijos lietuvių išlikimo uždaviniais.

Dabartinė PLB valdyba, po pratęsimo jos kadencijos, išdirbusi penkerius metus, baigia darbą. Įsigilinęs į šios valdybos darbus gali suprasti, kiek paskyrė laiko, poilsio ir asmeninių lėšų dabartinės valdybos žmonės. Kiek skausmo, piktos kritikos susilaukė ir darbštusis, didysis bendruomenininkas pirmininkas Bronius Nainys. Už ką? Ar už tai, kad jis savo jaunystės dienomis kovėsi Sedos kautynėse su nuožmiu okupantu, organizavo Laisvės armiją, vadovavo daliniams? Ar už tai, kad savo gražų amžių paskyrė Bendruomenei, ėjo įvairias pareigas, organizavo Mokslo ir kūrybos simpoziumus, tautinių šokių šventes, vadovavo įvairiems renginiams, redagavo "Pasaulio lietuvį" ir atliko daug, daug kitų darbų? Ar už tai jis buvo apšauktas net "tėvynės išdaviku"? Turėtume visi gerai pamąstyti ir patys apie save, į tolerancijos būtinumą, pagarbą žmogus žmogui. Ypač gerbtini tie, kurie aukojasi visuomeninei ir kitokiai veiklai.

PLB seime bus išrinktas naujas PLB pirmininkas, sudaryta valdyba. Tikėkime, kad seime vyriaus bendruomeninė dvasia, pagarba vieni kitiems, kad įgyvendins seimo nariai tarp bendruomenių, kraštų valdybų taiką, kurios kartais dabar stokojome.

Paremkime ir jaunimo kongresą. PLB išsiuntinėjo apie 7000 laiškų, prašančių paremti PLB seimą ir PLJ kongresą. Atsiliepkime, kad ir mažiausia auka. Lengvinkime kelius tiems, kurie išeiviją veda į šviesesnę ateitį, į lietuvybę.

A†A
ANGELEI ČESNULIENEI
mirus,
nuoširdžią užuojautą reiškiame jos vyrui PETRUI, dukroms – KRISTINAI ir AUDRAI bei jų šeimoms –
S. Varanka ir šeima

A†A
JUOZUI BAJORAIČIUI
mirus,
nuoširdžią užuojautą reiškiame jo žmonai ELVYRAI, sūnui MARIUI ir visiems giminėms –
A. B. Pintuliai

A†A
dr. ANZELMUI GAILIUI
mirus,
žmoną ALDONĄ, visą giminę ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

T. Gureckas — *P. Lukošienė*
A. Čerškienė — *T. Kochanka*
H. Kairienė — *S. Dalius*
O. Lesčienė — *S. P. Kanopai*

Įvairios žinios

Kredito unijų "Desjardins" atstovybė Lietuvoje, vad. direktorės Reginos Piečaitienės, leidžia kredito unijų projekto biuletenį, kurio 1997 m. vasario mėn. laidoje išspausdintas direktorės R. Piečaitienės vedamasis su sveikinimais ir linkėjimais didėjant kredito unijų skaičiui Lietuvoje, taipgi "TŽ" bendradarbio agronomo kooperatininko laiškas, pareiškiantis džiaugsmą, kad krašte kooperatinis sąjūdis plečiasi.

Žinučių skyriuje dėkojama Kanados lietuvių kredito kooperatyvams už gautus suvenyrus. Lietuvos ūkininkų sąjunga užsibrėžusi kiekviename rajone įsteigti kooperatyvą. Dalyvauta atskirų vietovių narių susirinkimuose. Panevėžio akcinės bendrovės "Ekranas" savaitraštyje pasirodė ciklas rašinių apie kredito unijas. Lazdijų "Šešiagrašio" kooperatyvas smarkiai auga. Buvo pakviesti Pasaulio tarybos (WOCCU) kredito unijų projekto darbuotojai. **Inf.**

Paslėpti marksizmo užmojai

VILIUS BRAŽĖNAS

Ryšium su daug kur įžiūrimu marksizmo įslinkimu į Vakarų kultūrą dažnai minimas Leninas, bet retai užtinkama Antonio Gramsči pavardė šioje srityje. Pasak žinovų, Sardinijoje gimęs Italijos komunistų partijos steigėjas ir teoretikas Antonio Gramsči esąs atsakingas už sėkmingą marksizmo įslinkimą į Vakarų kultūrines, politines ir net religines institucijas.

Bent jau vyresniosios kartos ateiviai Kanadoje ir JAV negali nepastebėti daug pasikeitimų tuose kraštuose per pastaruosius 45 metus. Čia neturima galvoje pasikeitimų technologijos srityje. Ypač yra pasikeitusi visuomenės pažiūra dvasinėje srityje, kurią kai kas vadina "moraliniu klimatu". Daug kur atmetamas kūrėjo autoritetas, iškeliama jo kūrinys – žmogus. Atmetamos tradicinės moralinės normos, pakeičiant jas reliatyvumu.

Pasikeitimams ir istoriniams įvykiams pasaulyje paaiškinti vyrauja dvi viena kitai priešingos pažiūros: suokalbinė ("konspiracinė") ir atsitiktinė. Pagal pirmąją pažiūrą, tautų bei valstybių vadovaujančios grupės vienaip ar kitaip kreipia ar bando kreipti istorijos eigą. Pagal antrąją pažiūrą, niekas nebando organizuotai įtaigoti istorijos eigos, nei pagal asmeninę nei pagal grupinę viziją.

Vis dėlto esama nemažai duomenų įtarti, jog daugelis sąjūdžių, istorinių įvykių ar net "moralinio klimato" pasikeitimų nėra įvykę atsitiktinai. Kai 1960-me dešimtmetyje Vakaruose, ypač JAV, pasklido vajus suniekinti, pajuokinti ir net pasmerkti antikomunizmą, mažai kas įtarė, jog tai savaimingo anti-anti-komunizmo banga. Buvo autoritetingai teigiama tai esant normalią reakciją į antikomunistų "kraštutinumus". Netrukus betgi paaškėjo, net ir per JAV senato komitetų apklausą, jog tai būta gerai suorkestruoto užmojo, vykdant 1960-jų metų gruodžio 5 d. Maskvoj įvykusios tarptautinio kompartijų atstovų iš 81 krašto suvažiavimo priimtą Raudonąjį manifestą, reikalaujantį sustabdyti Vakaruose kylantį ir "socializmui" gresiantį antikomunizmo augimą.

Pastaraisiais dešimtmečiais matėme viešumon prasiveržiant marksizmu dvelkiančias destruktyvias antivisuomenines, antitradicines, antireligines, ypač antikrikščioniškas idėjas, atmetančias tradicines, tūkstančiais metų civilizacijos išbandytas, visuomeninio gyvenimo normas. Pietų Amerikos valstybėse staiga įsišaknijo vadinamoji "išlaisvinimo teologija".

Yra teigiančių, jog ir ši "permainų banga" nekilo savaime, o buvo sukelta Antonio Gramsči sugalvoto įsiskverbimo į religines institucijas metodo įtakoje. To metodo žinovai, kaip pvz., Vatikano istorikas ir eilės knygų autorius jėzuitas Malachi Martin, tvirtina, jog Gramsči esąs svarbesnis net už Leniną marksizmo skleidimui pasaulyje naudojant "kultūrines grumtynes". Jis priėjęs išvadą, jog komunizmui nepavyks religijos sunaikinti materialistiniais ir teroro metodais. Vietoj to jis sovietams siūlęs panaudoti kultūrinį marksizmą religijos įtakai pakirsti. Pasak M. Martin, Gramsči pabėgo nuo Stalino valymų Italijon, į fašistų kalėjimą, kur išdėstė savo kultūrinio marksizmo metodiką "Laiškuose iš kalėjimo". Išėjęs iš kalėjimo mirė 1937 m.

Remdamiesi Gramsči teorija, komunizmo strategai 1959 m. Kinijoje paruošė planą komunizmui Lotynų Amerikoje įsigalėti. Li Wei Han parašytas (ispanų kalba) planas vadinosi "Katalikų Bendrija ir Kuba: veiklos programa". Ši programa išliko paslaptyje iki 1965 m. kol ji nepakliuvo į antikomunistinės JAV organizacijos "Kardinolo Mindszenty fondo" rankas.

Pasirodė programa siekė "pirmiausia ir svarbiausia sunaikinti Katalikų Bendrijos įtaką", nes ji "stabdo pažangą į socializmą ir komunizmą". Norint pakeisti visuomenę, pirmiausiai reikia pakeisti žmonių galvoseną. "Mes įvesime dialektines grumtynes religijoje per mūsų aktyvistų veiklą. Palaipsniui pakeisime religinį elementą marksistiniu". Tuo planu bandoma panaudoti kultūrą ir religiją tamsiai komunizmo nakčiai pasaulyje įvesti.

Reikia tikėtis, jog Antonio Gramsči kultūrinio marksizmo taktika susidomės ir jai kelią mūsų tautoje pastos tautiniai krikščioniškieji filosofai; komunizmo teroro puolimą atlaikę Lietuvos kultūriniai ir religiniai autoritetai netaps aukomis Gramsči kultūrinio marksizmo, iš Vakarų nešamo jų pačių tautiečių.

• Esame didinga tauta savąja laisvės meile ir idealistiniu tiesumu — šviesiu žmoniškumu.
DR. J. GIRNIUS

Lietuvių karių grupė Lenkijos kariuomenėje prieškariniame laikotarpyje. Joje matomas ir PRANAS ŽIŽMARAS, laimėjęs dvikovą su lenkų kariškiu Vilniuje. Nuotr. iš B. Kviklio leidinio "Vilniaus arkivyskupija" II t., 91 psl.

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Vasario 16-tosios proga 1978 metais prie Toronto miesto rotušės buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Iškilmėje dalyvavo iš kairės: Aug. Kuolas, A. Rinkūnas, St. Kairys, (neatpažintas miesto pareigūnas), V. Akelaitytė-Mikelėnienė, K. Dimskytė, Lietuvos generalinis konsulas J. Žmuidzinas, H. Žmuidzinienė, kun. P. Barius, OFM
Nuotr. M. Pranevičiaus

Lenkijos ultimatumas istoriko akimis

Lenkų istoriko ZGURNIK'O iš įvairių archyvų sutelkti duomenys apie 1938 metų Lenkijos ultimatumą Lietuvai, privertusį ją užmegzti diplomatinius santykius su Varšuva

KAZYS BARONAS, Vokietija

Daug studijų ir straipsnių išspausdinta tuo klausimu. Šios 59-tosios sukakties proga norėčiau supažindinti skaitytojus su Lenkijos karinio istoriko Mariano Zgurniko pažiura į Lenkijos ultimatumą Lietuvai. Tą įvykį jis aprašo savo veikale "Sytuacja Militarna Europy w okresie kryzysu politycznego 1938 r." (Warszawa, 1979) "Karinė Europos padėtis politinės krizės metu 1938 m."

Autorius panaudojo gausią archyvinę medžiagą iš Centrinio Varšuvos karinio archyvo, iš Prahos, Niujorko, Londono, Paryžiaus, Ženevos ir kt. archyvų. Lenkijos ultimatumui skiriami 72-74 psl. Gaila, kad autorius nepanaudojo vertingų mūsų diplomatų Pr. Mačiulio ir Pr. Dailidės atsiminimų.

Tarptautiniai įvykiai

M. Zgurnik ultimatumą Lietuvai jungia su Austrijos okupacija, primindamas, kad maršalas Pilsudskis laukė Austrijos įjungimo Vokietijon, negalvodamas tam kėslui pasipriešinti, tačiau norėdamas už tai gauti vokiečių nuolaidas Lenkijai.

Netrukus tokia proga atsirado. Tai buvo Lietuva. Neatsižadėdama Vilniaus, ji nepalaikė diplomatinių santykių su Lenkija, labai dažnai rodė savo nepalankų nusistatymą Lenkijai. Tai buvo nemaloni problema Lenkijos užsienio reikalų min. J. Beck'ui. Jo šefas maršalas J. Pilsudskis į Lietuvą žiūrėjo su nemažu sentimentu, o Baltijos valstybes laikė Lenkijos įtakos sfera, kurią min. J. Beck stengėsi išplėsti net į Skandinaviją. 1937 m. Varšuvoje viešėjo Švedijos ir Estijos užs. reik. ministeriai, Estijos, Latvijos ir Suomijos karinių štabų viršininkai, o į Taliną, Helsinkį ir Rygą vyko Lenkijos prekybos ir pramonės ministeris. 1938 m. sausio mėn. pasirašyta Lenkijos-Estijos prekybos sutartis, o tų pačių metų vasario mėn. Lenkijos-Latvijos pasienio susitarimas bei Suomijos-Lenkijos kultūrinio bendradarbiavimo sutartis. Blogi santykiai su Lietuva ir nuolatinės marš. J. Pilsudskio svajonės prijungti ją prie Lenkijos dar labiau erzino min. J. Beck'ą, nes ši maža Baltijos respublika palaikė gerus santykius su Sov. Sąjunga.

Pasienio sankirtis

Tiesioginės akcijos prieš Lietuvą priežastimi buvo pasienio įvykis: 1938 m. kovo 11 d. žuvo vienas lenkų pasienio apsaugos kareivis. Šiuo reikalu paskelbtas Lenkijos vyriausybės pranešimas buvo baigtas tvirtinimu: "Vyriausybė pasilieka sau teisę užimti tokią poziciją, kurios reikalauja to rimto įvykio pilnas ir galutinis ištyrimas". Marš. Rydz-Smigly pasipriešino tokiai formuluotei. Jis pareiškė: jeigu kalbama apie kokias nors šio įvykio pasekmes, jas reikės ir įvykdyti. Tačiau šiuo metu negalima, nes tyrimai gali parodyti, kad kaltininkas yra Lenkijos pusėje. Nutarta pakeisti notos pabaigą, tačiau pasirodė, kad neįmanoma, nes pranešimas jau buvo atiduotas spaudai.

Aštri lenkų laikysena

Iššauktas buvo Italijoje viešėjęs min. J. Beck, o spauda aštriai pasisakė prieš Lietuvą. Varšuvoje ir Vilniuje įvyko priešlietuviškos demonstracijos (Lodzėje, Poznanėje ir Krokuvoje taip pat, K.B.). Lygiagrečiai buvo duoti karinio pobūdžio įsakymai. Autorius čia panaudojo 1938 m. kovo 16 d. vokiečių pranešimą. Jame sakoma, kad "po ranka" Lenkija turėjo tik dvi pėstininkų divizijas. Trečiajam korpui priklausė Lietuvos pasienio sritis, t.y. visa Vilniaus vaivadija, dalis Baltstogės ir Naugarduko vaivadijos. (Korpo štabas buvo Gedimino kalno papėdėje, priešais arkikatedrą, K.B.).

Į Varšuvą buvo iššauktas gen. Steponas Dąb-Biernacki (III-čio korpo vadas, K.B.), o į Vilnių turėjo vykti marš. Rydz-Smigly. Taip pat ir Lenkijos karo laivai išplaukė iš Gdynės uosto į Lietuvos teritorinius vandenis.

Diplomatiniai vingiai

Dar prieš J. Beck'o atvykimą iš Italijos pasklido gandai, kad buvo svarstomas ultimatumo persiuntimo Lietuvos vyriausybei klausimas, kuriame turėtų būti šie reikalavimai: diplomatinių santykių užmezgimas, pasirašymas prekybos, susisiekimo ir muitų sutarčių, sutvarkymas mažumų klausimo ir svarbiausia – Lietuva turi oficialiai išsižadėti Vilniaus.

Kovo 17 d. rusų kalba leidžiamas Varšuvos dienraštis "Novaja Pravda" išspausdino to tariamo ultimatumo turinį. Dienraštis buvo tuoj pat konfiskuotas.

Su šiais reikalavimais J. Šembek (Jan Šembek – Lenkijos užs. reik. viceministeris, K.B.) supažindino Prancūzijos ambasadorių Varšuvoje L. Noel'į, kuris mėgino tarpininkauti Lietuvos naudai. Prancūzų intervencija ir nuosaiki britų laikysena, nežinojimas Vokietijos ir Sov. Sąjungos nuomonių tuo reikalu greičiausiai nulėmė sušvelninimą Lenkijos reikalavimų.

Kovo 16 d. grįžus J. Beck'ui į Varšuvą, karalių pilies rūmuose įvyko pasitarimas, kuriame pasireiškė nuomonių skirtumai. Prezidentas I. Moscicki ir vicepremjeras E. Kwiatkowski buvo už padėties švelninimą. Visi kiti pasitarimo dalyviai pasisakė už griežtesnius reikalavimus Lietuvai. Nusvėrė J. Beck'o nuomonė, švelninanti Lenkijos reikalavimus, pateiktinus ultimatumo forma.

Lenkijos pasiuntinio Taline tarpininkavimu kovo 17 d. Lietuvai buvo perduotas ultimatumas, reikalaujantis iki 1938 m. kovo 31 d. užmegzti diplomatinius santykius su Lenkija. Lietuvos atsakymas turėjo būti gautas 48 valandų laikotarpyje. Nepriėmus Lietuvai šių reikalavimų, nutarta imtis karinių veiksmų.

Lietuvos atsakymas

Lietuvos vyriausybė šį konfliktą pradžioje mėgino išspręsti vietinės komisijos tyrimu, tačiau pastebėjusi Lenkijos kariuomenės žygiavimą Lietuvos link, tuoj pat "užaliarmavo" savo karines pajėgas, kartu ieškodama paramos užsienyje.

(Autorius, pasinaudodamas Centrinio Varšuvos archyvo medžiaga, rašo, kad 1926 m. Lietuvos armijoje buvo 4 pėstininkų divizijos, 1 kavalerijos, 3 eskadrilės aviacijos, t.y. 50 lėktuvų. Tačiau jau sekančiais metais armija buvusi sumažinta iki 3-jų pėstininkų divizijų – 7 pulkai po 2-3 batalionus, vienos kavalerijos brigados (du pulkai) ir 3-jų artilerijos pulkų. Taip pat joje buvo viena tankų ir viena šarvuočių kuopa. 1938 m. Lietuva turėjo 2000 karininkų ir 22.000 karių. Kartu su karine šaulių organizacija, buvo beveik 50.000 karių. Šiuos duomenis autorius paėmė iš Lenkijos karinio atstovo Lietuvoje plk. L. Mitkievičiaus leidinio "Wspomnienia kowienskie", psl. 36, K.B.).

Kovo 18 d. anbasadorius L. Noel vėl aplankė J. Šembeką, pareikšdamas, kad Lietuvos pasiuntinys Paryžiuje kreipėsi į užsienio reikalų ministeriją, prašydamas Prancūzijos pasiuntinybę pranešti Lenkijai, jog Lietuvos vyriausybė priima visas Lenkijos sąlygas. J. Šembek atsakė, kad jis nėra įgaliotas priimti Lietuvos atsakymą, nes Lenkijos nota turi būti priimta be pakeitimų. Lietuvos atsakymas turįs būti įteiktas tuo pačiu keliu, t.y. per Lenkijos pasiuntinį Taline.

Lietuvos vyriausybė tarėsi su Sov. Sąjunga ir Vokietija. Atsižvelgiant į nuosaikius Lenkijos reikalavimus, abiejose sostinėse patarta lietuviams priimti lenkų sąlygas.
(Bus daugiau)

Mokėjo daugiau duoti nei imti

Prelato Simono Morkūno kelias atvedęs jį iš gimtojo Valtūnų kaimo į Ameriką, kurioje pasižymėjo ypač labdaros darbais. Atšventęs 95-tąjį gimtadienį, tebėra guvus slaugos namuose

KUN. K.J. AMRASAS, SJ

Prelatas SIMONAS MORKŪNAS, atšventęs 95-tąsias gimimo metines JAV-se Ntr. K. J. Ambraso

Kiek gražių, darbščių ir veiklių žmonių pagimdė mūsų žemė – gimtoji Lietuva! Turbūt tik vienas Dievas juos surašys į Amžinybės knygą. Juk lietuvis nemoka garsintis, kitiems girtis. Jis labiau moka dirbti. Dažnai atkakliai, tyliai, kantriai. Šitaip ir toliau elgdamiesi, ko gero, galime neturėti nei kultūros, nei meno, nei kitų kūrybinių ir visuomeninių gyvenimo sričių istorijos.

Todėl bent kai darbščiam, sąžiningam ir veikliam kunigui sukako retai kam sulaukiama sukaktis, dera prisiminti šį valtūniškį Simoną, dabar prel. Morkūną, sielovados, labdaros ir veiklaus geraširdiškumo pėdsakus palikusį ne tik Žemaitkiemyje, Kaune, bet ir Amerikos žemyne.

Pradėjęs dirbti bemaž mirštančioje lietuviškoje Sioux miesto, JAV-se, parapijoje, jis sugebėjo visapusiškai išjudinti lietuvių dvasinį, kultūrinį ir politinį gyvenimą, pajėgė įtraukti daugelį kitataučių žmonių į išvaduojamąją kovą prieš bolševizmą, išdrįso savo laiku gelbėti ir ginti žydus Lietuvoje nuo nuožmaus sunaikinimo, ragino žodžiu kitus ir pats daug ką parėmė, pastatydino senelių namus, ligoninę, šelpė siuntiniais tremtinius, rašė straipsnius, laiškus, rinko parašus už Lietuvos nepriklausomybę... Pasižiūrėjęs į enciklopediją, suradau, kad prel. Simonas Morkūnas gimė Valtūnų kaime 1902 m. vasario 16-ąją. Taigi jam jau devyniasdešimt penkeri.

Skreda mintys į Sioux City. Tenai slaugos namuose leidžia savo gilios senatvės dienas buvęs Žemaitkiemio parapijietis, o dabar prelatas Simonas, prie kurio lovos, net pats nesitikėdamas, dabar sėdžiu. Žiūriu į jo dar nepraradusio veiklaus valingumo bruožus, narsius ne pagal amžių mostus. Juk jis dar ir dabar eina į mankštos kambarį, važiuoja atbulas savo ratukais, atkakliai skaičiuoja, kiek pėdų padarė savo dviračiu vežimu, o prie jo lovos tebekabo įdomi gairelė: "Number 1" – "Pirmasis". Išties šis žmogus daugelsyk tiek Lietuvoje, tiek ir magiška aureole daugelio apsuptame Amerikos žemyne daug kur buvo pirmasis: pirmasis vikaras, Kaune pastatęs modernią seneliams prieglaudą, subūręs tris vaikų darželius, surinkęs šimtatūkstantines dolerių rinkliavas parapijoje, kurioje tebuvo vos keliasdešimt parapijiečių, siuntė į Sibirą šimtais siuntinių, gausiomis sumomis šelpė ir tebešelpia savo gimines, Lietuvos varginguosius, šventoves, draugijas ir spaudą.

Sukaktuvininko dukra Valerija Bagdonienė taip rašė apie jo gimtinę. "Nors jau sena esu, bet mano vaikystė Valtūnuose taip įsirėžė į atmintį, kad jokiu būdu negaliu pamiršti. Valtūnai buvo didelis kaimas: 64 kiemai ir tiek pat gryčių, pilnų po tris keturias kartas žmonių. Tai buvo gražus kaimas, kurio gyventojai vienas su kitu gražiai sutarė, nes turėjo rėžiais išdalintus bendrus laukus, bendras ganyklas. Pavasarį būdavo šaukiami susirinkimai, vadinami pulkais, kur išrinktas kerdžius paskirstydavo piemenis ir po kiek gyvulių kas turėdavo ganyti. Jei kas mirdavo, kaimas išvien ateidavo į laidotuves. Jei pas ką sergantį veždavo kunigą, visas kaimas sueidavo pasitikti. Nebūdavo girtuoklių nei mušeikų."

Apie Simono Morkūno tėvus ir artimuosius štai kaip rašė buvęs Lietuvos žemdirbystės instituto bitininkystės skyriaus vedėjas habil. dr. J. Balžekas: "Prelato tėvelis Jonas Morkūnas gimė 1850 m., o motina Anastazija – 1870 m. Žemait-

(Nukelta į 7-tą psl.)

IŠ GYDYTOJO UŽRAŠŲ

Vėžys - nepagydoma, užkrečiama, paveldima liga?

Dr. LEONARDAS POVILIŪNAS, Vilnius

3. Nuo ko atsiranda vėžys?

Žvėrys labiausiai bijo ugnies, nes ji degina, sukelia skausmą, o žmonės – vėžio, nors dabar yra už vėžį baisesnė liga AIDS. Jei neužleistos, vėžio formos išgydomos. AIDS išgydyti dar vaistų neatrasta. Jie dar tik bandymo stadijoje.

Vėžys nuo seniausių laikų žinoma liga. Dar prieš Kristaus gimimą tą ligą bandyta gydyti. Vėžio gydymo sėkmė priklauso nuo ankstyvo jo išaiškinimo. Užleistas vėžys – kaip sudegęs namas. Jei namą galima atstatyti panaudojus naujas medžiagas, tai užleidus vėžį žmogui galima tik palengvinti tą vėžį kęsti.

Mokslininkai nurodo, kad piktybinius auglius gali sukelti kai kurios cheminės medžiagos, fiziniai faktoriai (jonizuojantieji ir ultravioletiniai spinduliai), kai kurie virusai. Svarbiausios cheminės sukeliančios vėžį medžiagos randamos suodžiuose, dervoje, tabako, automobilių, kūryklų dūmuose. Vieni chemikalai sukelia kepenų, kiti stemplės, o dar kiti plaučių bei nervų sistemos piktybinius auglius. Tos cheminės medžiagos yra pramonės įmonių užterštame ore, stipriai sūdytuose maisto produktuose, aluje, spalvotuose alkoholiniuose gėrimuose. Kai kurios auglius sukeliančios medžiagos gali organizme pačios pasigaminti, kai mažas skrandžio rūgštingumas, užkrėstoje burnos ertmėje, kai nesveiki dantys, infekcija užkrėstoje šlapimo pūslėje.

Tropikų bei subtropikų drėgnoj, karštoj aplinkoj gerai auga pelėsis, kuris gyvūnams ir žmonėms sukelia kepenų vėžį. Jau ištirta, kad žmonės, ilgai dirbę su rentgeno, radžio bei atominiais (gama) spinduliais (jei nuo jų bloga apsauga), serga odos, kaulų piktybiniais augliais. Japonijoje po atominių Hirošimos bei Nagasakio bombardavimų, po dvejų metų apšvitintieji gyventojai susirgo leukoze, o po 10 metų skydliaukės, krūties bei kitų organų piktybiniais augliais. Po Černobylio atominės elektros įėgainės avarijos (1986.IV.26) praėjo 10 metų, ir jau matom rezultatus. Mirė per 10000 tos avarijos likviduotojų, padažnėjo įvairių vėžių skaičius.

Juo daugiau vėžį sukeliančių medžiagų veikia organizmą, juo greičiau ir daugiau organizme atsiranda auglių. Tik jei tų kenksmingų medžiagų labai daug veikia, tai augliai dar nespėja susidaryti, o žmogus žūna. Kenksmingų medžiagų cheminis poveikis gali jungtis ir pagreitinti auglių atsiradimą. Pvz. vairuotojas, vairuojantis autovežimį veikiamas benzipireno, kurį išskiria jo ir kelyje važiuojančių autovežimių varikliai, ir jei jis važiuodamas dar rūko, – tai kenksmingas veikimas variklio išmetamų medžiagų ir jo cigaretės medžiagų jungiasi.

Tai mes matom praktikoje – daugelis vairuotojų po 10-20 metų nuo važiavimo pradžios suserga vėžiu, kurį pagydyti sunku, nes jis dažnai užleistas, o užleistas todėl, kad pajutę kosulį, krūtinėje skausmą ligoniai pas gydytoją nesikreipia, mano, kad tai paprastas rūkymo sukeltas kosulys. Tai jau gali būti ankstyvojo vėžio ženklas.

Ir jei gydytojai, pastebėję nuolatinius lėtinius bronchitus, pataria keisti darbą, mesti rūkyti, ligoniai į tai numoja ranka, sako: gydytojams taip patarti reikia.

Ištirta, kad vien tabakas sukelia 30% visų žmonių auglių. Turi reikšmės nuo kiek metų pradėta rūkyti, kiek metų ir po kiek vienetų surūkyta per parą. Jei kas rūkyti pradėjo nesubrendęs ir rūkė daug metų po daug cigarečių, plaučių vėžio išsivystymo galimybė užtikrinta.

Mityba sukelia 35% vėžių. To priežastis yra į maistą patenkančios auglius sukeliančios medžiagos, užterštas maistas, jo produktai, maistas, kuriame nėra skaidulinių dalių (kai vartojama mažai vaisių, daržovių).

Vėžio atsiradimui yra svarbi priežastis – gyvuliniai riebalai, kai jie gausiai naudojami ar yra jų perteklius, vėžys mielai vystosi.

Hormonų balansas, jo kitimai turi reikšmės vėžio atsiradimui. Hormonų sutrikimo pagrindu krūtyse atsiradusios fybrocystinės ligos (mastopatija) vėžio išsivystymo krūtyje riziką padidina nuo 2 iki 5 kartų. Abortai padeda išsivystyti krūties vėžiui. Gimdymai, nėštumai sumažina galimybę vystytis vėžiui. Kai kurie virusai, pvz. papilomos virusas, sukelia kepenų, gimdos kaklelio vėžį bei kai kurias limfomas.

"Išliko Lietuva, nes buvo kalba..."

Martyno Mažvydo metais svarbu atkreipti dėmesį ne tiek į pirmąją tautos knygą, kiek į jos kalbą, kurios dėka tauta išliko

KLARA STANKIENĖ

Martyno Mažvydo metams, skirtiems pirmosios lietuviškos spausdintos knygos 450 metinėms prasidėjus, būtina kalbėti ir apie kalbą, kuria ši pirmoji knyga išspausdinta. "Išliko Lietuva todėl, kad buvo lietuvių kalba ir knyga, kad buvo Mažvydas" – V. Landsbergis.

Šimtmečiais besitęsiantis tas gerasis lietuvių rūpestis ir dėmesys savo kalbai, XIX š. antroje pusėje pagimdęs tragiškai-herojišką knygnešystės istoriją, buvo labai aktualus ir per visą dvidešimtą amžių. Tas didysis rūpestėlis atsispindi ir šiandien vos ne kiekviename lietuviško žurnalo ar laikraščio numeryje.

Turbūt neatsitiktinai seniausieji mūsų protėviai įsikūrė Europos centre. (Beje, tik prieš porą metų šį centrą žymintis ženklas pastatytas šalia Vilniaus). Matyt, ši graži ir derlinga žemė, veikiama dar mums nesuvokiamų išcentrinių jėgų, teikia didelės dvasinės jėgos bei stiprybės, kurių taip prireikė lietuviams amžių eigoje, agresyvių kaimynų puolimams, unijoms, okupacijoms, genocidams bei interesams atlaikyti. Nors "apkarpyta" iš visų pusių, su likusiom lietuviškom salom lenkų ir gudų užvaldytose žemėse, o rusams net įsitvirtinus Prūsų Lietuvoje, patyrusi dar neapskaičiuotus materialinius, dvasinius bei moralinius nuostolius, Lietuva XX š. net du kartus išskleidė laisvei savo sparnus. Ir ne tik du kartus atkūrė savo nepriklausomybę, bet ir išsaugojo brangiausią savo turtą – lietuvių kalbą, daugeliu atvejų neturinčią sau lygių Europoje.

Lietuvių kalba – tai lyg gyvoji versmė, trykštanti iš kelių tūkstantmečių gilumos ir begalinio lietuvių pasiaukojimo dėka išsaugota iki mūsų dienų ir jau, galima sakyti, pakylėta ant trečiojo tūkstantmečio (po Kristaus) sutikimo šventės aukuro. Tik kalbotyrininkai galėtų išvardinti, kiek jau užmirštų mirusių kalbų Žemės planetoje. Prisimenu, kai apie 1970 metus universiteto studijų draugas įteikė knygą, sakydamas, kad pastatė prūsams paminklą. Tai buvo V. Mažiulio "Prūsų kalbos paminklai". Deja, tik paminklai.

Kokie kūrybingi turėjo būti seniausieji lietuvių protėviai, sukūrę tokią gražią, skambią, labai įdomios gramatinės struktūros bei morfologijos, puikiai ištobulintą kalbą, turtingą kaip nė viena kita mažybinėmis, malonybinėmis bei sangrąžinėmis formomis (skaityk V. Krėvės "Dainavos šalies senų žmonių padavimai"). Tai liudija, kad lietuvių kalba yra jų tautinės šaknys.

Knygos "Roots" ir pagal ją sukurto TV filmo, rodyto Amerikoje 1977 metais bei sukėlusio didelį susidomėjimą visuomenėje, kai visi ėmėsi ieškoti savo šaknų, autorius Alex Haley vienam pokalbyje pareiškė: "One of the most powerful things in the world is to have a strong sense of one's family history and of one's worth..."

Jei taip svarbu susieti savo vertę su šeimos istorija, tai nepalyginamai svarbiau tą vertę susieti su tautos, visos žmonijos proistorija, istorija – šaknimis. Turėtų susimąstyti kiekvienas, pasikėsinęs kirsti tas šaknis. Logiškai mąstantis žino, kad pakirtus šaknis nei gamtinis, nei istorinis, nei kultūrinis medis nežaliuos ir neduos vaisių. Pažeidus šaknis gaunami kartūs net išsigimę vaisiai.

Esame liudininkai labai skaudžios Rytų Europos patirties. Sistema, iškėlusi iššūkį praeičiai: "Pasaulį seną išardysim iš pačių pamatų; naujai pasaulį atstatysim..." Išardyti, sugriauti sunaikinti daug kas pavyko – visi matome, bet su atstatymu... Deja, deja...! Visur trimituodami Darvino evoliucinę teoriją, praktinėje veikloje kirto tautos šaknis, net kamieną.

Daugelis pasaulio mąstytojų nesižavi ir Vakarų mokslo ir aukštosios technologijos pasiekimais dėl šimtmečiais puoselėtų dvasinių vertybių praradimo. Lietuvių kalba dėl savo gilios praeities yra savotiškas raktas ir į tuos tamsiuosius tūkstantmečius, į seniai palaidotų civilizacijų pažinimą. Tyrinėdami tą tolimiausią praeitį, ypač kultūrinį-kūrybinį paveldą, ilgaamžį minties brendimo vyksmą, lietuvių kalbininkai atliktų labai reikšmingą vaidmenį įgimtu tobulesniu savo senos kalbos mokėjimu bei kalbine nuojauta (intuicija). Juk apskritai žmogaus mąstymas yra lingvistinis.

Dėl labai nepalankių istorinių aplinkybių lietuvių kalbininkai dar neturėjo galimybės pilnu pajėgumu įsijungti į pasaulinės lyginamosios kalbotyros ir lingvistinės palentologijos darbus. Nors ir nepalankiomis sąlygomis, buvo išugdyta nemažai rimtų lietuvių kalbininkų, net tarptautinio masto, tačiau rytdienos poreikiams būtina rengti Lietuvos jaunimą ir vaikus tobulesniam kalbos mokėjimui.

Didelės viltys dėtinos į naująjį Lietuvos švietimo ministerį, žymų kalbininką prof. Z. Zinkevičių. Nustebino ne naujasis ministeris pirmą kartą po Antrojo pasaulinio karo ėmęsis spręsti gyvybiškai svarbią problemą – įteisinti lietuvių kalbą pačioje Lietuvoje, o užsienio reikalų ministeris Saudargas ir kiti, paskubėję su savo pareiškimais.

Jeigu pakylėjome savo maldas, lūkesčius ir svajones į mėlyną aukštį, jeigu subrandinom minties gelmes, siekiančias mūsų šaknis, – nekirskime bei nežalokime ir patys tų šaknų, neterškime savo gražios kalbos svetimžodžiais bei barbarizmais. Taip sunkiai atsilaikę prieš slavizmą, dar sovietmečiu kai kurie to meto Lietuvos žymūnai pernelyg susižavėjo svetimžodžiais, lyg tai stengdamiesi parodyti savo "išprusimą". Buvo net juokaujama, kad kai kurių poetų bei kritikų neįmanoma skaityti nepasidėjus šalia tarptautinių žodžių žodyno. Dabar daugelis rašančiųjų turbūt nori parodyti savo "vakarietiškumą" vartodami tiek daug anglybių.

Plačiau pasidairę, panašų reiškinį pastebime ir kitur. Pvz. Prancūzija (su 60 mil. gyventojų) uždraudė vartoti 3.500 angliškų žodžių ir už nesilaikymą įvedė pinigines baudas iki 2.000 frankų. Panašiai pasielgė Indonezija (su 190 mil. gyventojų). Savaime suprantama, Lietuvai (su 3-4 mil. gyventojų) panašios priemonės yra tiesiog gyvybinis reikalas.

Lietuvių kalba, tautosakos lobiai, nuostabios dainos – tai neįkainuojamos vertės lietuvių ir visos žmonijos kultūrinis paveldas. Jis labai vertas apsaugos. Tam reikalinga tarptautinė pagalba. Jeigu kreipiamės į Jungtines Tautas dėl atskirų architektūrinių paminklų, unikalaus Vilniaus senamiesčio apsaugos, tai dėl minėtų dvasinių vertybių rimta tarptautinė apsauga bei parama būtina iki minimumo jau apkarpytai Lietuvai, dūstančiai slavų apsuptyje bei dėl jų ardomosios veiklos.

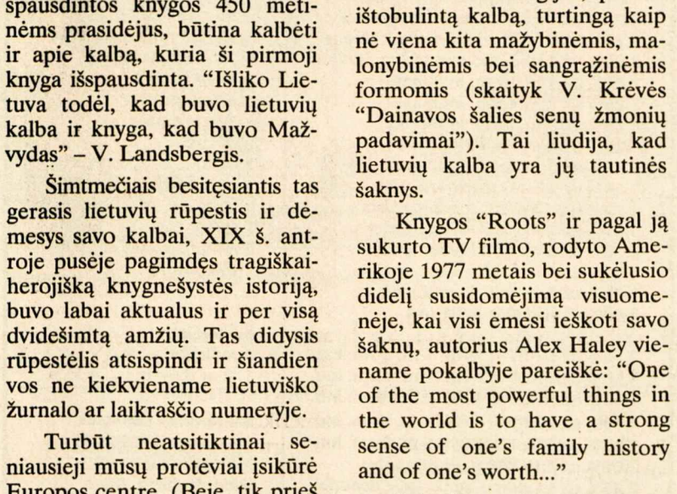

Kauno Vytauto Didž. universitete jau penktą kartą skelbiamas poezijos konkursas studentams. Kasmetinę 500 dol. premiją skiria MONIKA LEMBERTIENĖ ir sūnaus VITALIO šeima. Konkursas – prisiminti a. a. poetą PRANĄ LEMBERTĄ, kurio šiemet bus 100 m. sukaktis nuo jo gimimo Suvalkijoj. Poetas miręs jau arti 30 metų Santa Monikoj. Iš kairės – Dana Lembertienė, Vitalis Lembertas, Monė Lembertienė, Lietuvos rašytojų sąjungos pirm. Valentinas Sventickas ir Alė Rūta

Rašytojo KAZIO BORUTOS paminklas Rasų kapinėse Vilniuje. Įrašas: "Laisvo vėjo valia drumstis žalio šilo gausti. Kazys Boruta 1905-1965" **Nuotr. R. Puterio**

Mokėjo daugiau duoti nei imti

(Atkelta iš 6-to psl.)

kiemio valsčiuje, Valtūnų kaime. Tuo metu Lietuvoje viešpatavo Rusijos caro valdžia, visokeriopai stengusi nutautinti lietuvius. Kaimo žmonių gyvenimas buvo labai sunkus. Praėjusio pabaigoje ir šio šimtmečio pradžioje Valtūnų gyventojai gyveno dūminėse gryčiose. Žemę dirbo mediniais padargais. Visus drabužius siūdavosi iš namuose išausto audeklo – milelio arba marškonio. Retai kam pasisekdavo baigti pradinę mokyklą".

Tokiame baudžiavos nualintame kaime gimė Simonas. Jis augo kartu su vienu broliu Juozu (1896? – 1950) ir keturiomis seserimis – vyriausiąja Apolonija (1894? – 1953), Stanislova (1896 – 1969), Valerija ir jauniausiąja Marija (1904? – 1950). Dvynukas brolis Joniukas, su kuriuo 1902 vasario 16 d. šį pasaulį išvydo Simonas, mirė per gimdymą.

Kadangi iš 7 ha daugiavaikei šeimai išsimaitinti nebuvo lengva, Simono brolis Juozas, dar jaunas būdams, išvažiavo į Ameriką, kur iš pradžių dirbo maisto parduotuvėje, o paskui, kiek prakutęs, pats įsitaisė mėsos parduotuvę. Čionai vienąsyk lemtingai pargriuvęs ant kietų cementinių grindų, buvo suparalyžiuotas. Daug jam kainavo gydytojai Bostone, kur net dvejus metus ieškojo sveikatos pušynuose.

Kaip užsiminė per pokalbius pats prel. Simonas, šiandien iš visos sodybos liko tik vienišas medis. Jono ir Anastazijos vaikaičiai ir provaikaičiai senelių atminimui ir savo šeimų prisiminimui 1994 m. pastatė V. Ulevičiaus sukurtą kankinių kryžių.

1994 m. rugpjūčio 14-ąją Žemaitkiemio šventovėje buvo paaukotos šv. Mišios už Jono ir Anastazijos Morkūnų šeimos mirusius bei gyvuosius. Tada suplaukė nemažas būrelis žmonių, kaimynų, pažįstamų, daugiau nei 70 Morkūnų giminės narių. Kun. Boleslovas Vaira pasakė tokio turinio pamokslą:

"Aukojame šias šv. Mišias už Jono ir Anastazijos Morkūnų šeimą, praėjusio šimtmečio antrojoje pusėje pradėjusią savo gyvenimo kelią Valtūnų kaime, dūminėse gryčiose, rusų priespaudos metu. Jie išgyveno spaudos draudimą ir Lietuvos atgimimo laikotarpį, praleido du pasaulinius karus.

Jie išaugino gausią šešių vaikų šeimą – keturias dukras ir du sūnus. Iš jų tiktai vienintelis – prelatas Simonas Morkūnas, einąs 93 metus, tebėra gyvas ir gyvena JAV Sū mieste (Sioux City). Visi kiti jau baigė žemiškąjį gyvenimo kelią.

Sūnus Juozas gražiausius gyvenimo metus praleido Amerikoje. Sunkiu darbu užsidirbęs pinigų, padėjo išeiti mokslus broliui Simonui. Į Lietuvą grįžęs, Valtūnuose nusipirko 29 ha žemės. Su savo tėveliais pastatė gražų ūkį. Tačiau likimas buvo nedėkingas. Užėjus bolševikams, jų šeima pateko į sunaikintinų žmonių sąrašus, nes turėjo 29 ha žemės. Tačiau jie niekam nebuvo bloga padarę. Nei vienas buvęs samdinys, nei Valtūnų gyventojas nepasirašė, kad jie būtų ištremti. Daug vargo anuometinė valdžia turėjo, kol nualino šią šeimą ir galutinai palaužė Juozą Morkūną – jam iškėlė bylą už nepristatytas duokles. Jis mirė nuo NKVD tardytojų kankinimo. Jo sesuo Apolonija su dukrele ir žmona Stase buvo ištremtos į Sibirą ir ten mirė kankinių mirtimi..."

Prelatas nesudeda rankų nei šiandien. Kiek leidžia jo jėgos kasdien aukoja šv. Mišias, kiek laiko kojos, kabinasi už gyvenimo, juokauja su patarnautojais, linksmai kalba su lankytojais, visados su liūdesio, užuojautos ir skausmo gaida prisimena Lietuvą. Jo paskutinis palinkėjimas Lietuvai: VIENYBĖS, DOROS IR BLAIVUMO. Dėkui, Prelate, vardu daugelio, kuriuos Jūs sušelpėte, paguodėte, išgelbėjote nuo mirties, pastatėte ant kojų. Žmonės Jums nepajėgs kaip reikiant padėkoti. Gausiai už gerus darbus Jums teatlygina Visagalis.

• Ne savo noru pasitraukiau iš tėvynės... Dėl amžiaus gal ir nebegrįšiu ten gyventi, bet knygas, kurias rašiau saviesiems, norėčiau grąžinti Tėvynei. **(Alė Rūta)**

DANUTĖ ŽILAITYTĖ

Kai viskas skuba

Viskas skuba:
rožė žydėt,
vaikas augt. - - -
Kodėl neskubam
paskęst Tavo Meilėj, Dieve?
Kas mus sulaiko?

Dabar aš panaši
į vystančią rožę.
Vysta ji
be skundų, be dejonių. - - -
Leisk ir man, Viešpatie,
taip nuvyst.

Netyli Viešpats,
kalba mums:
vaiko juoku,
senelio atodūsiu,
sprogstančiais ir
krintančiais lapais,
lietaus lašais,
banguojančia jūra,
lelijos šviesa.- - -
Viešpats kalba
kiekviena forma,
kiekvienu daiktu.- - -
Tik įsiklausyk.

Kai dienos pražysta

Tylią pavasario dieną
atėjo vaikystė
su vainikais rankose -
baltu ir juodu
gražios vasaros
gėlių spalvos.
Bet ašarų spalva
man gražesnė.

* * *

Pasilenkiau
prie bedugnės.
Pamačiau šviesą.
Pasilenkiau prie rožės.
Pamačiau tamsą.

* * *

Kodėl vasaros naktų
ramybė
prikėlė praeitį? - - -
Vėl girdžiu šūvius.
Matau žuvusius.
Raudonas kraujas
juodoj sausio nakty.
Pridenkit, baltieji angelai,
tą baisią
juodą naktį.

* * *

Kvepia medžiai
ir rožės, ir migla,
ir pievos.- - -
Nutilo vėjas.
Ateina švelni naktis.- - -

Atskrenda angelas.
Jis nušluostys dulkes
nuo mano širdies.

(1996)

Gyvenimiški apmąstymai

Santa Monikoje gyvena materialiai pasiturintis tautietis, daug padedąs kitiems. Bet jis gyvena ir dvasinį gyvenimą – jo plačios mintys apima daug sričių.

Štai nuo 1992 m. jis yra išleisdinęs tris knygas: "Likimo vartai" – 1992 m., "Motinų motina" – 1994 m., "Kada žmogus laimingas" – 1996 m. Jau galvoja ir apie ketvirtą knygą.

Tai Antanas Mikalajūnas (gimęs 1914). Jis pastarojoje knygoje apmąsto savo gyvenimą ir filosofiškai bei realiai pasvarsto, kada žmogus laimingas. Knygoje yra penki skyriai; kiekvienas po penkis ar daugiau poskyrių. Jie pradedami įdomiais įvairių žinomų žmonių išmintingais posakiais. Taip yra citatų iš G. Dupre, D. Buast, J. Rousseau, Vaižganto, Foerster'io, Lacordaire, L. Beethoven'o, Cicero ir kitų.

Autorius šioje knygoje pasakoja apie savo gimtinę – Želvą, su liūdesiu prisimena ilgai sirgusią ir jau mirusią savo pirmąją žmoną Kazytę. Gausios nuotraukos rodo Mikalajūno gyvenimo detales ir sutiktus žmones, ypač Lietuvoje. Pasakoja apie Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II lankymąsi Lietuvoje, apie kardinolą Vincentą Sladkevičių, apie prel. J. Kučingį, kitus kunigus ir nekunigus. Knygoje daug kaimietiškos išminties ir enciklopedinių mokslo bei meno dalykų.

Yra žmonių tokias knygas neigiančių, o yra ir tokių, kurie jomis žavisi. **A.R.**

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

"Baltų lankų" leidykla Lietuvoje išleido mūsiškio išeivijos poeto, kritiko, vertėjo Alfonso Nykos-Niliūno "Temas ir variacijas", straipsnių apie lietuvių ir užsienio autorius rinkinį, sudarytą paties A. Nykos-Niliūno. "Baltos lankos" dabar ruošiasi išleisti ir jo eilėraščių bei vertimų rinktines.

Čikagietis poetas Kazys Bradūnas, laimėjęs valstybinę Lietuvos literatūros premiją už poezijos rinkinius "Prie vieno stalo" bei "Duona ir druska", plačiai buvo prisimintas Lietuvos spaudoje amžiaus aštuoniasdešimtmečio proga. Ilgą savo atstovo Leono Peleckio-Kaktavičiaus pasikalbėjimą su laureatu K. Bradūnu paskelbė "Lietuvos aidas". Aštuoniasdešimtojo gimtadienio sukakčiai Lietuvos rašytojų sąjunga išleido naują K. Bradūno poezijos rinkinį "Apie žemę ir dangų", kuriam teko pagrindinės "Lietuvos ryto" atstovo Sigito Parulskio mintys šio dienraščio "Mūzų malūne". Abiejų rašinių autoriai skaitytojus supažindina su 1919 m. vasario 11 d. Sūduvos Kiršų kaime gimusio K. Bradūno kūriniais ir atliktais darbais.

Skaitytojams daug pasako Sigito Parulskio rašinio "Mūzų malūne" antraštė "Žmogaus gyvenimo žemėje prasmę teigiantis poetas". Po ja rašoma: "Naujausiame rinkinyje 'Apie žemę ir dangų' K. Bradūnas ištikimas savo balsui, savo stilistikai – pakylėtas poetiškumas derinamas su konkretybės detale, išlaikoma individuali intonacija, paremta būtent labai švaria ritmika, tiksliomis poetinėmis priemonėmis (Viktorijos Skrupskelytės minėta netiesioginė jausmo išraiška, stilizuotas gamtos vaizdas, paralelizmai ir pakartojimai, klausimo ir atsakymo formulės, užkalbėjimai, sakytinės žodžio tradicijos laikymasis). Ir šiam rinkiniui, ir visai brandžiajai K. Bradūno poezijai apibūdinti tiktų Juozo Girniaus žodžiai – 'tai žmogaus prasmės žemėje poezija'."

Grafikas Vytautas Kazimieras Jonynas, išeivijos lietuvių dailininkas Niujorke, kovo 13 d. ruošiasi švęsti amžiaus devyniasdešimtmetį. Pernai vasarą jis ilgesnį laiką viešėjo Lietuvoje. Ramunės Sakalauskaitės pranešimu "Lietuvos ryte", svečias, ruošdamasis grįžti Niujorkan, Lietuvos prez. A. Brazauskui padovanojo M. K. Čiurlionio portretą ir savo kūrinių albumą, išleistą pokario Vokietijoje 1947 m. Priėmimo metu buvo kalbama apie dail. V. K. Jonyno talentingai iliustruotus K. Donelaičio "Metus", jo apipavidalintas koplyčias Vašingtono katalikų katedroje ir Vatikano Šv. Petro bazilikoje.

"Lietuvos ryto" atstovė R. Sakalauskaitė šiame savo pranešime pasakoja: "Dailės akademijai ir M. K. Čiurlionio muziejui Druskininkuose, kuriame įkurta V. K. Jonyno galerija, dailininkas padovanojo meno albumą ir knygų biblioteką. Lietuvos valstybei atiteko jo paveikslai, baldai ir didelė biblioteka, valstybės archyvui – daugelio metų korespondencija. V. K. Jonynui suteiktas Dailės akademijos garbės daktaro vardas. Freiburgo mokyklai, kurios direktoriumi yra dirbęs V. K. Jonynas, šiemet sukanka 50 metų. Pokario metais prancūzų okupacinėje zonoje Vokietijoje veikusioje Freiburgo meno mokykloje, kur buvo įkurta ir lietuvių meno mokykla, dirbo ir žinomi Lietuvos dailininkai Viktoras Vizgirda, Viktoras Petravičius, Adomas Galdikas".

Nelė ir Arvydas Paltinai šį pavasarį vėl atvyksta koncertams į JAV. Su jais atskris ir kitas Lietuvos estrados veteranas sol. Eugenijus Ivanauskas, apie kurį, deja, nėra informacijų lietuvių enciklopedijose. Žinom tik tiek, kad Nelei ir Eugenijui Lietuvoje yra tekę dainuoti kartu dar sovietmečio laikais. Atgimusioje Lietuvoje jie su koncertais yra apkeliavę daug jos miestų ir miestelių. "Drauge" rašoma, kad Čikagoje jiedu atliks programą Anatolijaus Šluto radijo laidų "rengiamame koncerte 6 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre". Koncertą garsinančiame "Draugo" pranešime yra praleistas mėnuo. Anksčiau Nelė ir Arvydas Paltinai, abu dirbantys Vasario šešioliktosios gimnazijoje, koncertams Čikagoje atvykdavo per moksleivių Velykų atostogas. Belieka spėti, kad šiemetinis jų koncertas 6 d., 3 val. p.p., įvyks balandžio 6, Atvelykio sekmadienį.

NATO kalėdinių ir naujametinių sveikinimo atvirukų rinkinin šį sezoną buvo įjungta ir vieno M. K. Čiurlionio kūrinio reprodukcija. Tas jo paveikslas priklausė XX š. pradžioje sukurtam "Žiemos" ciklui.

Kęstutis Genys, 1928 m. gimęs Kauno dramos teatro aktorius ir politinių Lietuvos prisikėlimo nuotaikų poetas, pakirstas sunkios ligos, mirė 1996 m. gruodžio 15 d. Velionis paliko daug talentingai sukurtų vaidmenų. Daug kam didžiausią dėmesį yra palikęs K. Genio sukurtas Žygimantas Augustas Juozo Grušo dramoje "Barbora Radvilaitė", režisuotoje Jono Jurašo. Velionis iš Kauno dramos teatro palaidotas Petrašiūnų kapinėse.

Lietuvos žurnalistų sąjungos dr. Vinco Kudirkos 1996 m. premiją šios organizacijos prezidiumas paskyrė Lietuvos televizijos laidos "Krantas" autoriui Vytautui Matulevičiui. Ši metinė premija jam įteikta jau penktą kartą. Ankstesni šios premijos laureatai – filosofas Arvydas Juozaitis, geografas Česlovas Kudaba (po mirties), publicistikos knygų autorius Laimonas Tapinas, fotožurnalistas Marijonas Baranauskas (po mirties) ir išeivijos žurnalistas Bronys Raila.

Talentinga poetė Janina Degutytė (1928-1990) buvo prisiminta literatūros vakaru Vilniuje, Lietuvos rašytojų sąjungos klube, 1996 m. gruodžio 4 d. Velionei skirtą programą atliko literatūrologė prof. V. Daujotytė, aktorė E. Gabrėnaitė, violončelistė R. Kalnėnaitė, pianistė J. Kuodytė ir dail. B. Jacevičiūtė, surengusi savo kūrinių parodą per anksti mirusios poetės Janinos Degutytės atminimui.

Moterų dailininkių draugija, įsteigta nepriklausomoj Lietuvoj 1938 m. ir vadovauta Veronikos Šleivytės, turėjo 40 narių. Okupacijų nutraukta draugijos veikla dabar jau atgaivinta atgimusioje Lietuvoje. Draugijai priklauso 106 narės, savo kūrybinės veiklos nenorinčios susieti su politika ir Moterų partija. Vidos Bielskytės pranešimu "Lietuvos aide", pirmoji Lietuvos dailininkių draugijos paroda pernai prieš Kalėdas įvyko dviejuose Panevėžio galerijos aukštuose. Jon įsijungė 53 atgaivintosios draugijos narės su 176 tapybos, skulptūros, akvarelės, pastelės, grafikos, tekstilės gobeleno, keramikos ir sceninės aprangos darbais. Advento ramybe ir dvasine pusiausvyra dvelkė daugelis gerų šios parodos rodinių. "Lietuvos aido" atstovė V. Bielskytė primena ir skaidrius aštuoniasdešimt ketverių metų amžiaus Marijos Račkauskaitės-Cvirkienės peizažus. Jos linkėjimus panevėžietėms dailininkėms perdavė marti tapytoja Birutė Cvirkienė. Dailininkių parodos dalyves priėmė Panevėžio miesto burmistras Tomas Josas. G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekoje vilnietė tapytoja Gražina Vitartaitė kalbėjo apie moteris ir dailę. J. Balčikonio gimnazijoje buvo surengtos dailei, poezijai, teatrui ir muzikai skirtos diskusijos "Kuriančios moters atsivėrimas tautai ir pasauliui".

Lietuvių kalbos instituto mokslininkai ir Mokslų akademijos bibliotekos darbuotojai paruošė aštuntąją serijos "Lietuvių kalbotyra: literatūros rodyklė" knygą. Joje pateikiama informacijos apie spaudinius, paskelbtus Lietuvos ir užsienio spaudoje 1973-77 metais. Instituto direktoriaus pavaduotojas Kazys Morkūnas praneša, kad šia knyga norima pateikti visas žinias apie esančius leidinius, studijas, straipsnius, skirtus lietuvių kalbos tyrinėjimams. Pirmoji tokia literatūros rodyklė, apimanti 1944-1960 m. spaudinius, buvo išleista prieš ketvirtį šimtmečio. Leidinio sudarytojai tada vėlesniam laikui atidėjo 1917-1943 metus. Mat sovietiniai cenzoriai daugeliu atvejų draudė rašyti apie nepriklausomos Lietuvos ar iš jos pasitraukusių kalbininkų darbus. To laikotarpio bibliografija buvo išleista tiktai naujojo Lietuvos atgimimo laikais. Dabar jau renkama medžiaga devintajai knygai, apimsiančiai 1981-85 metus. Kiekvienoj tų rodyklių knygoj paskelbiama apie tris tūkstančius šaltinių, liečiančių lietuvių kalbotyros darbus. **V. Kst.**

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	2.25%
180-364 d. term.ind.	2.25%
1 metų term. indėlius	2.50%
2 metų term. indėlius	3.25%
3 metų term. indėlius	3.95%
4 metų term. indėlius	4.25%
5 metų term. indėlius	5.25%
1 metų GIC-mėn.palūk.	2.50%
1 metų GIC-met. palūk.	2.75%
2 metų GIC-met. palūk.	3.50%
3 metų GIC-met. palūk.	4.00%
4 metų GIC-met. palūk.	4.50%
5 metų GIC-met. palūk.	5.25%
RRSP, RRIF ir OHOSP	2.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	3.50%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	4.00%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.50%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	5.25%
Taupomąją sąskaitą	2.25%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk.iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.75%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	7.00%
Sutarties paskolas nuo	7.00%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	5.00%
2 metų	5.70%
3 metų	6.20%
4 metų	6.50%
5 metų	6.95%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2, 3 metų	4.95%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai ***"INTERAC" kortelė***

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:
• ELEKTROS INSTALIACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS
Taisau visų rūšių
• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
• DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS
Skambinti **Vytui tel. 200-8960** arba **236-9071**, Toronte.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu
• Centrines šildymo ir A/C sistemas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, viryklas
• Šaldymo sistemas, šaldytuvus
Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 Toronte
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

Countrywide
WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Pri žadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

4214 Dundas Street West, Suite 106,
Etobicoke, Ontario M8X 1Y6
Tel. 416 767-9000 FAX 416 239-6228

DRAUDA
Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite
JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733
namų 766-5857 FAX 234-5187
CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę visais reikalais prašau kreiptis į

TEODORĄ STANULĮ

SĄŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West, Toronto , Ontario M6P 1A9
(2 blokai į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. **416 769-1616** FAX **416 769-1524**

Aukos Bendruomenei

Vasario 16-tosios proga Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybai aukojo: $200 – Franciscan Fathers, J. Vaskela, A. Bumbulis; $160 – E. S. Čepai; $150 – H. Butkevičius; $100 – D. Zulonas, J. Plečkaitis, J. Šulcas, L. Daunis, G. Sakus, V. Montvilas, B. Stalioraitis, K. Šlekys, G. Ignaitis, V. Volertas; $75 – B. Saplys, P. Melnykas, A. N. Simonaičiai; $60 – J. Dabrowski; $50 – E. Čepas, J. Vaidotas, J. Danaitis, Z. Stančikas, S. Vasiliauskas, A. Mašalas, J. Rovas, I. Ross, M. Putrimas, R. Paulionis, L. Balsys, L. Duda, P. Gaida, V. J. Ignaičiai, F. Kudreikis, M. Tamulaitienė, L. Vyšniauskas; $45 – E. Kuzmickas; $40 – A. Marcis, O. Juodišius, J. Pacevičienė, V. Naras, J. Z. Didžbalis, A. K. Žilinskai, R. Mikšys; $30 – J. Andrulis, V.K.P. Gapučiai, V. Ruslys; $25 – M. Povilaitis, E. Girėnas, P. Budrevičius, V. Sendžikas, B. Vaidila, G. Balčiūnas, E. Stravinskas, V. Kolyčius, A. Pavilonis, L. Čepas, U. Bleizgys; $20 – V. Jakubaitis, V. Nausėda, V. Bubelis, E. Kazakevičius, A. Ruta, J. Janušas, O. Jakimavičius, M. Petrulis, E. Žolpis, E. Ginčauskas, J. Žulys, B. Abromaitis, R. Sirutis, T. Gustainis, B. Jonynas, O. Govėdas, D. Storm, V. Norvaiša, A. E. Unde. ys, S. Masionis, V. Kecorius, J. Valaitis, V. Knyvaitė, F. Mockus, O. Anskis, A. Zimnickas, I. Meiklejohn, A. Saplys, J. I. Zenkevičiai, A. Radžiūnas, M. Pranaitis, L. Razgaitis, A. Jagėla, A. Zarembaitė, V. Birštonas, I. Vadauskienė, P. Jurėnas, A. Stulgys, S. M. Gudaitis, A. Pukas, K. Janovicz, W. Dresher, E. Pukas.

Vasario 16-tosios proga KLB Toronto apylinkei aukojo: $150 – J. Pargauskas; $100 – Z. O. Girdauskas, R. Žiogarys; $50 – D. A. Nausėda, M. Zubrickas, V. Jasinevičius, J. B. Tamulionis, L. Dūda, A. Šileika, A. S. Steigvilas; $45 – T. B. Stanulis; $40 – J. Petronis, dr. J. Yčas; $30 – L. Balsys, E. Simonavičius; $25 – B. Saplys, V. P. Melnykas, B. Vaidila; $20 – J. Andrulis, V. Kecorius, R. Bekeris, V.K.P. Gaputis, V. Staškevičius, A. Kalendra, J. Petronis, M. E. Timukai, V. F. Mockus, V. Aušrotas, I. Rudaitis, J. J. Zenkevičius, J. Ališauskas, E. Ališauskas, V. Montvilas, M. Pakulis, S. V. Piečaitis, A. M. Pranaitis, G. R. Paulionis, J. Ališauskas.

$160 – Solidarumo mokestis.

Rodney, Ont. apylinkei: $50 – B. Vyšniauskas; $40 – J. Statkevičius; $30 – M. L. Rastapkevičius, S. Paketūras, A. Rastapkevičius; $20 – L. K. Barčiauskas, D. Kekienė, V. Andriulionis, K. Gaputis, V. Jakubaitis, P. Gaidauskas, P. Jocius, J. Ciparis, M. Kersevičius, O. V. Naruševičius, L. Z. Mockus, K. Kaknevičius.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

visvien priklausys nuo naftos ir dujų kainų, kurios yra nukritusios 25% nuo šių metų pradžios. Sausio mėnesį naftos kaina siekė $26.00 už statinę, dabar jau tik $20.00, tačiau tikimasi, kad gali nusistovėti prie $21.50.

Sunkvežimiams saugumo taisyklės bus sugriežtintos ir išryškintos nauju įstatymu, kurį nedelsiant balsavimui žada pristatyti transporto ministeris Al Palladini. Darbo grupė, kurioje dalyvavo Ontario Trucking Association pirmininkas David Bradley, pristatė 80 siūlymų, kuriais provincijos vyriausybė žada kiek galėdama daugiau pasikliauti. Tarp kitko rekomenduojama samdyti 100 naujų saugumo inspektorių, užuot atėmus Ontario leidimus nusižengusiems taisyklėms, taikyti baudas iki $50,000. Nauja tvarka taisyklių prisilaikančioms firmoms gali būti tik pelninga.

Kanados ministeris pirmininkas Jean Chretien garantuoja, kad liberalų kandidatų šių metų rinkimuose 25% bus moterys. Jis nori, kad iš viso būtų 75 kandidatės, išpildant savo partijos pažadą – stengtis, kad moterų pažanga visuose visuomenės sluoksniuose, įskaitant visuomeninę veiklą, būtų paspartinta. Kovo 12 d. ministeris pirmininkas paskyrė keturias kandidates – tris Toronte ir vieną Britų Kolumbijoje – nesilaikydamas normalios nominacinės eigos.

Kandidačių paskyrimas susilaukė kritikos iš liberalų ir iš kitų partijų, ir tai todėl, kad nesilaikyta nominacijų taisyklių, prasižengiant demokratinio proceso principui, ir kad toms moterims sudarytos specialios sąlygos prieštaraujant lygybės principui. Dvi Nova Scotia liberalų kandidatės paskelbė, kad kandidatuos pagal normalias taisykles ir nenorėtų būti paskirtos.

Kanados pilietybės ir imigracijos ministerė Lucienne Robillard pranešė, kad bus skiriama papildomi $63 milijonai šių ir sekančių trejų metų imigrantų įkurdinimo programoms. Jos apima kalbos mokymą, vertėjavimą, supažindinimą su aplinka, patarimus įsidarbinimui. Lėšos bus padalintos provincijoms ir teritorijoms (išskyrus Kvebeką, 1991 m. su Kanada pasirašiusį atskirą sutartį) pagal imigrantų skaičių. Ministerė taip pat ruošiasi perduoti programų administravimą provincijoms, norint išvengti darbų dvigubinimą. Iš viso tiems reikalams 1997-2000 m. bus skiriama $173,204,000.

L. Robillard atsisakė siūlymo riboti atbėgėlių Kanadon skaičių. Jos departamento pareigūnai jį pristatė kaip reikalingą administracinio darbo palengvinimui, tačiau ji pabrėžė nenorinti atskirti atbėgėlių klasės nuo kitų imigrantų kategorijų. Taip pat liberalų partijos nuostatai ir rinkiminiai pažadai neleidžia riboti atbėgėlių bei imigrantų skaičiaus.

Kanados radijo, televizijos ir telekomunikacijos komisija (CRTC) ateinančiais metais paskelbs naujas taisykles, kurios duos televizijos žiūrovams didesnį programų ir skleidėjų pasirinkimą. Nuo 1998 m. sausio 1 d. bus sustiprinta finansinė parama kanadietiškų programų sukūrimui. Naujoms "cable" firmoms nebus nustatyto mokesčių lygio, kad jos galėtų konkuruoti su didesnėmis firmomis. Taisyklės bus paskelbtos šią vasarą, visuomenei ir firmoms bus leidžiama pareikšti savo nuomones. **RSJ**

HOMELIFE
HomeLife/Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097
2261 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N8
Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus
NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

Sporto žinios

Baltijos valstybių žaidynės

Sporto veikėjas Pranas Berneckas iš Vankuverio atsiuntė "Gimtajame krašte" nr 8 paskelbtą pranešimą apie 1997 m. birželio 25 – liepos 6 Lietuvoje įvyksiančias Baltijos jūros šalių žaidynes, kuriose dalyvaus 11 valstybių. Į šią šventę turėtų susirinkti apie 3000 sportininkų. Žaidynės numatomos įvairiose Lietuvos vietovėse. Joms sparčiai ruošiamasi statant ir gerinant žaidynių bazes. Laukiama balandžio mėn. Tarptautinio olimpinio k-to pirmininko J. A. Samarancho. **Inf.**

ŠAFASS krepšinio žaidynės

Pakartotinai pranešama, kad 1997 m. balandžio 25-26-27 d.d. Hamiltone, Ont. įvyks Šiaurės Amerikos lietuvių vyrų, moterų ir jaunių krepšinio žaidynės, vykdomos Hamiltono LSK "Kovas". Dalyvauti gali visi sporto klubai ir kiti vienetai, sumokėję ŠALFASS metinį reg. mokestį.

Balandžio 25, penktadienį, numatomos tik vyrų A ir B klasių varžybos. Moterų ir jaunių rungtynės bus šeštadienį ir sekmadienį. Galutinė registracija turi būti atlikta iki 1997 m. balandžio 1 d. imtinai pas LSK "Kovas" pirm. A. Šeštoką, 1411 Winterbourne Dr., Oakville, Ont. L6J 7B5, Canada, tel. 905 829 -2289, faksas 416 234-8506. Platesnę informaciją gauna sporto klubai.

ŠALFASS-gos centro valdyba ir Krepšinio komitetas

Skautų veikla

• Kanados rajono stovykla "Romuvoj" įvyks rugpjūčio 3-17 d.d. Vidurinis stovyklos savaitgalis bus su specialia sukaktuvine programa paminėti stovyklavietės 35-mečiui. "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntai, "Romuvos" valdyba kviečia iš anksto stovyklą aplankyti, dalyvauti iškilmėse, ir tai ne tik buvusius skautus-tes, bet ir kitų organizacijų atstovus iš Toronto ir kitų vietovių.

• Gauti du 1997 m. Melburno rajoninės stovyklos (sausio 2-11 d.d.) laikraštėlio "Eukalipto šešėly" numeriai. Lietuvių ir anglų kalbomis išspausdinti rašinėliai supažindina skaitytojus su stovyklos vadovais-vėmis bei stovykliniais užsiėmimais. Gražiai paminėta LSS Australijos rajono 50-mečio sukaktis. Be laikraštėlio, išleista įdomi informacinė medžiaga, nušviečianti Australijos lietuvių skautų-čių veiklą.

• Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas paskyrė $1000 "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntų veiklai. Už auką tuntai nuoširdžiai dėkoja.

• "Romuvos" rėmėjai a.a. D. Stukas ir a.a. J. Bajoraitis išėjo į amžinuosius namus. "Romuvos" valdyba nuoširdžiai užjaučia jų šeimas ir artimuosius. **F.M.**

OVER A CENTURY OF SERVICE 1874
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsikviečiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. **Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!**

Queen Travel **(atstovaujama ALGIO MEDELIO)**
OFICIALI LIETUVOS AVIALINIJOS BILIETŲ PARDAVIMO AGENTŪRA KANADOJE!

LAL – LIETUVOS AEROLINIJA kartu su AIR CANADA, BRITISH AIR, FINNAIR, LUFTHANSA ir KLM, specialia sutartimi, geriausiomis kainomis parduoda skrydžius į Vilnių ir Europą. 1997 metais LIETUVOS AEROLINIJOS lėktuvai skraidys šiomis trasomis: VILNIUS – Amsterdamas, -Berlynas, -Frankfurtas, -Kopenhaga, -Kijevas, -Londonas, -Maskva, -Paryžius, -Roma, -Sankt Petersburgas, -Stockholmas ir -Varšuva.

DĖMESIO! UŽSISAKANTIEMS KELIONES DABAR IR IKI KOVO 31 SUMOKĖJUSIEMS, NEŽIŪRINT KADA ŠIAIS METAIS KELIAUSITE, BUS DAR TAIKOMOS 1996 METŲ KAINOS. NAUDOKITĖS PROGA!"

Užsitikrint mano asmeniską dėmesį Jūsų reikalams kreipkitės į mane kiekvieną trečiadienį tarp 11 ir 18 val. (11AM – 6PM) Queen Travel įstaigoje Toronte, arba paskambinę palikite savo telefono numerį ir aš tuoj pat, arba Jums tinkamu laiku, atskambinsiu.

Queen Travel International Ltd
ALGIS MEDELIS
133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 TEL. 416 531-4800

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS **PARAMA**

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:

2.00% už 30-89 dienų term. indėlius	
2.25% už 90-179 dienų term. indėlius	
2.50% už 180-364 dienų term. indėlius	
2.50% už 1 m. term. indėlius	
3.25% už 2 m. term. indėlius	
3.75% už 3 m. term. indėlius	
4.25% už 4 m. term. indėlius	
4.75% už 5 m. term. indėlius	
2.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
2.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	
3.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.50% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.	
2.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
2.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
3.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
4.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
4.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
2.00% už OHOSP (variable rate)	
2.25% už taupymo sąsk. (gyv.drauda)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50.000	
3.75% už JAV dol.1 m. GIC	
2.75% už JAV dol. kasd.pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	7.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	5.00%
2 metų	5.70%
3 metų	6.20%
4 metų	6.50%
5 metų (fixed rate)	7.00%
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų	4.95%

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

MasterCard Interac PLUS

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymos sąsk.) pagal santaupų dydį iki ***$2,000.***
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į ***Lietuvą*** *ir kitus kraštus.*

KASOS VALANDOS
- **Pirm., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.**
- **Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.**
- **Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.**

SKYRIAI:
Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

SPAUSTUVĖ ***PRINTING NET***
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

'SAMOGITIA'
Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus.
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

Tony Genys **Sutton GROUP**

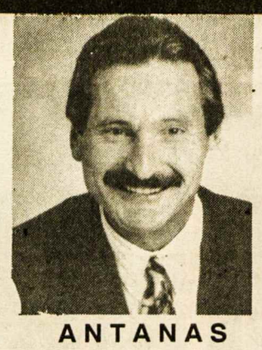

ANTANAS GENYS

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. **416 236-6000**
pirkimo ar pardavimo klausimais
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

Į Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu
Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express 1650 Bloor St. W., Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8

Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. iki 6 v.v.

Toronto 416 535-5000

Skyrius: North York 164 Willowdale Ave., North York, Ont. 416 222-4021
Hamilton Alfredas Zorkus 905 522-9966
London Jonas ir Marytė Narusevičiai 1055 Guildwood Blvd. 519 657-1751
Montreal Andrejs Vitols 105 56th Ave., Lachine 514 637-9102

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

Lietuvių kredito kooperatyvas

"PARAMA"

praneša, kad metinis

narių susirinkimas

įvyks š. m. balandžio 13, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose.

Narių registracija prasidės 2 valandą po pietų.

Prašome atsinešti nario knygutes.

VALDYBA

Lietuvių kredito kooperatyvas

"PARAMA"

praneša, kad yra sudaryta nominacinė komisija dėl rinkimų per metinį susirinkimą balandžio 13 dieną. Komisija yra šios sudėties:

Stasys Grigaliūnas
Alvina Ramanauskienė
Vladas Butkys

Kandidatus gali siūlyti du pilnateisiai "Paramos" nariai, gavę raštišką siūlomo kandidato sutikimą. Siūlymo formas galima gauti "Paramos" raštinėje. Siūlymus, adresuotus nominacijos komisijai, siųsti į "Paramą" iki balandžio 7 d. ***Valdyba***

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

ATIDARĖ NAUJĄ SKYRIŲ

2975 BLOOR ST. WEST, ETOBICOKE

prie **ROYAL YORK** požeminės stoties

TELEFONAS **416 207-9239**

VISI KVIEČIAMI APLANKYTI NAUJAS PATALPAS IR PASINAUDOTI MŪSŲ NAUJU PATARNAVIMU:

SAUGOS DĖŽUTE
(Safety Deposit Box)
Nuomos kaina mažiausiai 20% pigiau negu kitų finansinių institucijų

Skyriaus valandos:

- pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.
- ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.
- šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Kelionės į Lietuvą 1997!
Kainos nuo $675.00
Speciali nuolaida užsakant iki šio mėnesio pabaigos.
*** *Iškvietimai iš Lietuvos bei kelionių drauda* ***
*** *Pramoginės kelionės laivais* ***
Skambinti ***Audronei*** **tel. 416 255-8473**
Faksas 416 252-8854

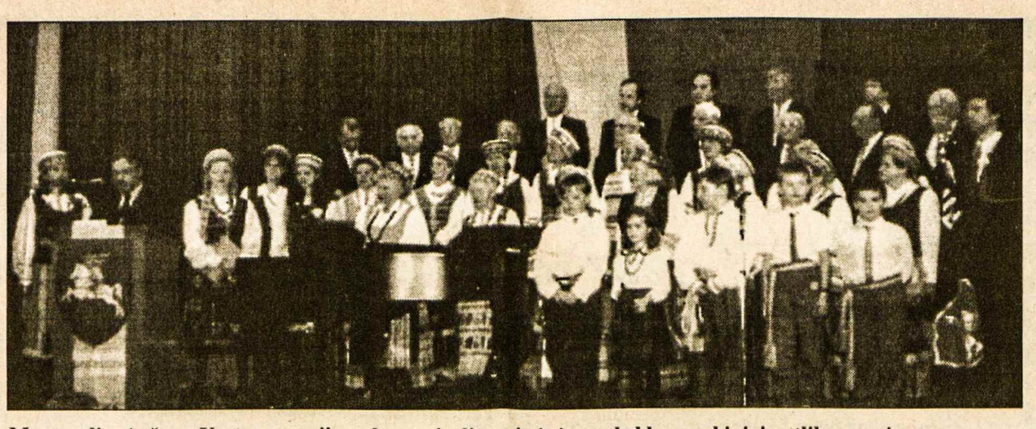

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras ir lituanistinės mokyklos mokiniai, atlikę meninę programą Vasario 16-sios iškilmėje **Nuotr. A. Mickaus**

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

$200 – Prel. J. A. Kučingis; **$100** – E. Delkus, J. Aniol, J. Jaseliūnas, dr. A. D. Dickson, S. Ignatavičius; **$86** – J. Kralikauskas, Lietuva; **$60** – V. Kubilius, J. Kairiūnaitė, dr. A. Šidlauskaitė; **$57** – L. Baltrėnas; **$50** – A. Stanėnas, J. Lukša, I. Žemaitis, V. Zawadskas, A.L., V. Šipelis, Ateitininkų sendraugių sąjungos centro valdyba, JAV; **$47** – S. Orvidas; **$40** – I. Baltakys, K. Waznis; **$27** – S. Gotceitas; **$25** – A. Grybas; **$20** – E. Filek, B. Pivoriūnas, D. Rupšys; **$17** – R. Zubrickas, V. Bikinas, E. Smilgis, S. Gudaitis, V. Piečaitis, V. Ručys, J. Ignatavičius, E. Keburis; **$16** – A. Abromaitis; **$15** – O. Jukna; **$12** – B. Liškauskas, J. Šimkus, I. Spidell, L. Griškonis, A. Motuzas; **$10** – A. Boukouris, K. Linkus, J. Šeperys, S. Valickis, J. Kuncaitis, P. Balutis, S. Dargis, A. Beattie; **$7** – A. Rimkus, R. Dementavičius, J. Mikaila, S. Strasevičius, J. Telyčėnas, B. Venslovas, D. Bendikas, V. Čekanauskas, J. Jotautas, M. Janeliūnas, V. Kutkus, A. P. Urbutis, J. Žemaitis, kun. I. Urbonas, S. Lazdinis, V. Linčiauskas, A. Damušis, G. Šutas, R. Pavasaris, P. Razgaitis, J. Račius, J. Sarpalius, M. Gegužis, A. Budrys, V. Kaveckas, A. Lukas, J. Kisell, V. Žebertavičius, M. Urbas; **$6** – B. Zeikus, J. Lukoševičius, V. Vygantas, T. Timmerman; **$5** – J. Vyšniauskas; **$3** – J. Juodikis; **$2** – P. Kareckas, P. Zaranka.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: $57 – A. Burbulevičius, A. Valavičius, V. Pundžius, kun. A. Babonas, L. Pilipavičius; **$52** – R. Stepulaitis, A. Budininkas, G. Kliorikaitis, B. Blekys; **$50** – J. Gedvila, A. Plioplys, J. Poška, J. Stanius, P. Armonas, A. N. Gutauskas, Z. Glinskas, N. Liačas, A. Mikšys, D. Mogck, D. J. Pilipavičius, G. Repčys, J. Dervaitis, V. Galinienė, B. Sergautis, R. Valadka, V. Vaitkus, J. Bedarfas, M. Vasiliauskas, E. Ginčauskas, V. Kulikauskas, A. Genčius, P. Pakalka, L. Petravičius, V. Poškus, M. Galinauskas, J. Ladyga, R. Mitalas, J. Mačiulis, K. Matkevičius, A. Pūkas, J. Pažerūnas, V. Laurinaitis, V. Hanson, M. Lembertas, J. Lukša, J. Mackevičius, A. Nausėdas, M. Noreika, R. Narbutas, E. Sakas-Sluder, K. Šulma, T. Tarvydas, J. Valiulis, J. Gelažius, V. Vadauskas, I. Vadauskienė, J. Valaitis, I. Vilimas, A. Vitkus, P. Vitas, dr. K. G. Ambrozaitis, J. Adomonis, I. Aleknevičius, P. Besasparis, O. Bakšienė, K. Beiga, J. Budrienė, H. Sukauskas, dr. A. Stankaitis, V. Šeštokas, dr. G. Skrinskas, E. Sinkys, P. Dauginas, J. Dovidaitis, V. Drešeris, Tėvai Pranciškonai, St. Catharines, G. Balčiūnas, A. Bacevičius, V. Čepėnas, A. Čepėnas, A. Blusys, A. Smilgys, R. Vaišvila, N. Zeliznak, V. Zentins, E. Jasin, L. Kosell, S. Janušas, J. Kulikauskas, H. Kinens, D. J. Kalpokas, V. Kasniūnas, A. Kikilas, L. Kunnapuu, V. Karnilavičius, A. Krikščiūnas, A. Ketvirtis, J. Kaziūnas, B. G. Krukis, M. Kizis, dr. V. D. Kvedaras, M. Koskus, E. Blumas, B. Vyniautas, K. Valančius, A. Zarembaitė, V. Starkus, G. Zarkis, A. Valius, A. Kernius, O. Jukna, A. Opanavičius, J. Oscila, A. Pusdešris, dr. J. Ulleckas, A. Kazanavičius, M. Levišauskas, V. Levišauskas, V. Lion, A. Masaitis, Z. Mistautas, A. Matulaitis, P. Mikšys, J. Mockevičius, S. Majauskas, L. Laffitte, J. Pusvaškis, A. Posk, I. Čiurlys, V. Apeikis, T. Apanavičius, A. Augaitis, A. Burb, A. Backaitis, A. Lukas, A. Medelis, V. Gečas, C. Domenta, J. Šeidys, P. Gruodis, B. Garbas, J. Radas, O. Svarinskas, A. Pechulis, R. Pleinytė-Čygas, J. Povilaitis, A. Pintulis, R. Paulionis, J. Petrikonis, P. V. Pilkauskas, B. Rukštelė, V. Rociunas, A. Rutkus, J. Rukšienė, A. Rugys, F. Ramonas, E. Schachow, G. Strimaitis, V. Urbaitis, A. J. Savickas, A. Vitkevičius, V. R. Zekas, V. Jakovickas, V. Jankus, T. Gureckas, M. Ignatavičius, J. Beržinskas, D. Burokas, P. Bražiūnas, V. Bruzgis, A. Kiaupa, A. Kanonas, P. Pleinys, L. Pliūra, J. Stonkus, A. L. Čepulis, Z. Kaulius, L. Svirplys, A. Tutlys, O. Bugailiškis, J. Kairiūnaitė, V. Krasauskas, A. Simanavičius, A. Mankus, L. Leparskas, S. Juozapavičius, J. Kažemėkas, R. Pilipavičius, O. Okmanas, I. Vibrys, S. Zadurskienė, J. Otto, P. Girdauskas, R. Celejewski, J. Šimkus, J. Bubnys, P. Bagdas, L. Matukas, M. R. Rusinas, V. S. Radzevičius, J. Spreinaitis-Sprein, J. Valaitis, R. Dumčius.

(Bus daugiau)

"Knygos Lietuvai" vajus siunčia knygas Lietuvos universitetams ir bibliotekoms. Torontiškiai E. A. Matulaičiai dovanojo 120 knygų ir paskyrė 100 dol. auką persiuntimo išlaidoms padengti; E. Šlekys – žurnalų "Laiškai lietuviams" ir "Pasaulio lietuvis" rinkinius. Iš Kalgario, Al., P. Deveinio atsiųsta 130 knygų, išleistų Vokietijoje, D.P. stovyklose. Nuoširdus ačiū lietuviškos knygos mylėtojams ir rėmėjams. Turintieji atliekamų lietuviškų knygų, ypač išleistų išeivijoje, malonėkite jas pristatyti 1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6, arba skambinti V. Kulniui, tel. 416 769-1266, faksas 416 769-4191. Kur įmanoma – paimsime iš namų. Tegu šis lietuviškas išeivijos lobis nežūsta, bet būna perduodamas Lietuvos bibliotekoms.

V.K.

SKAITYTOJAI PASISAKO

GAVĖNIA IR BALIAI

"TŽ" paskelbta, kad Toronto LN kovo 15 d. Gedimino salėje rengiamas LN vyrų būrelio tradicinis balius. Dabar yra Gavėnios – susikaupimo, o ne šokių laikas. Kartu – pavasario, gamtos grožybių laikas, kodėl nepagalvoti, neprisiminti apie sielos grožį, tą Dievo atspindį žmoguje, kuris sklinda iš kiekvieno akių. Pavasario gamtos grožis, kartu ir sielos grožis yra lyg dvi neatskiriamos seserys. Kodėl nepabendrauti, nepasidžiaugti drauge? Kodėl būtinai vyrai rengia šokius Gavėnios metu?

Šios pastabos –

Lietuvos merginų

ŽAISLŲ SIUNTA

Esame be galo dėkingi "TŽ", išspausdinusiems mūsų kolegės Zitos Januškienės krepimąsi į tautiečius Kanadoje "Turite atliekamų žaislų?"

Džiugu, kad jis rado atgarsį daugelio mielų tautiečių širdyse, panorusių pagelbėti sunkiai sergantiems Lietuvos vaikams. Ypač dėkingi Irenai ir Kaziui Pozniakams, padėjusiems organizuoti žaislų rinkimą, Maironio mokyklos vedėjai G. Paulionienei, mokytojai A. Šimonėlienei, visiems mokytojams, vaikučiams ir jų tėveliams. Esame dėkingi p.p. Aušrotams, kurie padėjo rasti rėmėjus žaislų išsiuntimui į Lietuvą; pinigus aukojusiems: Anapilio moterų būreliui ir Lietuvos kankinių parapijos katalikių moterų skyriui.

Džiaugiamės, kad jūsų ir jūsų vaikų širdyse radome supratimą ir užuojautą vaikams, besigydantiems respublikinėje Druskininkų miesto vaikų reabilitacinėje ligoninėje "Saulutė". Jūsų su meile paaukoti žaislai skatins vaikų norą pažinti ir suvokti pasaulį, atvers duris į pilnavertį gyvenimą.

A. Šukevičius, vyr. gydytojas, Druskininkai

• Ar jau parėmei Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Registruota masažo terapeutė
Ramona Girdauskaitė, *B.Sc., R.M.T.*
20 High Park Blvd., Toronte.
Gydomasis masažas *("Craniosacral Therapy")*
Priima pasientus pagal susitarimą
Telefonas 416 536-5437
Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydomąjį masažą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, *D.S., D.D. S.*
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytoja
ASTA E. GRINIS-VAIDILIENĖ, *D.D.S.*
3101 Bloor Street West, Suite 308,
Toronto, Ontario M8X 2W2
(trys blokai į vakarus nuo Royal York)
Telefonas 416 237-1273

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, *D.D.S.*
Dr. S. DUBICKAS, *D.D.S.*
Dr. R. KARKA, *D.D.S. M.S. Dip. Orth.*
(Orthodontist)
2373 Bloor Street West (Prie Jane St.)
Telefonas **416 763-5677**

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P. Eng.
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Tel. 416 240-0594
Lengvai pasiekiamas autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, *B.Sc., LL.B.*
PACE, JOHNSON
2 Jane Street, Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3
Tel. 416 762-7393
Fax 416 762-0231

CHAMNEY • MC WILLIAMS • DRESHER
CMD Insurance Services

Dėl visų rūšių draudos Jūs galite kreiptis į **Walter Dresher (Drešerį),** taip pat naujos automobilių ir namų draudos reikalais; į **Rimą Drešerienę** kreiptis jau apdraustų automobilių ir namų reikalais ir į **Ričardą Drešerį** – dėl visų komercinių draudų.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238
Chamney McWilliams Inc.

Nekilnojamo turto įkainojimas – mortgičių, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į **Rick Drešerį tel. 416 233-3334**
DRESHER Appraisal Ltd.

Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į **Valterį ar Rick Drešerius**
Tel. 416 233-3334
DRESHER Real Estate Ltd.

HAMILTON
615 Main St. E.
(East of Sanford)
Tel. 528-6303
David C. Culgin, Manager

THE J. B. MARLATT Funeral Homes (1985) LIMITED

DUNDAS
195 King St. West.
Tel. 627-7452
Robert G. Amm, Manager

Dr. DAIVA NORKIENĖ

ŠEIMOS GYDYTOJA
Mielai priima naujus pacientus
(416) 767-7725
2150 Bloor Street West (prie Runnymede), Toronto, Ontario M6S 4V7, Suite 205
(pirmame aukšte)

Juozas (Joseph) **NORKUS**
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.
- *25 metai namų remonto patyrimas.*
- *Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas.*
- *Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.*

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS*
*GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTO

Anapilio žinios

– Praėjusį sekmadienį, kovo 16, užbaigtas Gavėnios susikaupimas. Nuoširdžiai dėkojame susikaupimo vedėjui kun. Sigitui Jurčiui, OFM, už dvasinės atgaivos žodžius ir paruošimą mūsų parapijos Velykų šventėms. Susikaupimas buvo užbaigtas Religinės šalpos popiete, kurios metu kalbėjo susikaupimo vedėjas kun. Sigitas Jurčys, OFM.

– Kovo 8, šeštadienį, pakrikštytas William ir Rūtos (Pilipavičiūtės) Downey sūnus Steponas-Vilius.

– Pirmajai Komunijai pasiruošimo sekanti pamoka bus balandžio 6, sekmadienį. Ta pačia proga bus trumpas tėvelių susirinkimas nustatymui Pirmosios Komunijos datos bei aptarimo vaikučių aprangos ir šventės fotografo.

– Kovo 23, Verbų sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių parapijos salėje Tautodailės instituto Toronto skyrius praves vaikučiams kiaušinių marginimo valandėlę. Vaikučiai galės patys paruošti lietuviškais raštais savo velykinius margučius ir tuo pradžiuginti savo tėvelius.

– Mūsų parapijos KLK moterų draugijos skyrius skelbia Lietuvos jaunimui (nuo kūdikio iki 18 m. amžiaus) vartotų drabužių vajų. Bus siunčiama daugiavaikėms šeimoms. Prašome atnešti drabužius parapijos salės drabužinėn.

– Anapilio parapijos kultūrinė sekcija ruošia muzikos ir kitų menų sričių studentų koncertą balandžio 6, sekmadienį, 12.30 v.p.p. Anapilio salėje. Norintieji dalyvauti prašomi skambinti Slavai Žiemelytei tel. (905) 823-7261.

– Mišios kovo 23, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Antaną Smailį ir Manglicų šeimos mirusius, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Joną Grinskį.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, kovo 16, popietėje dalyvavo 165 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Gražina Stepaitytė iš Los Angeles, Laimutė ir Algirdas Stepaičiai iš Čikagos. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN moterų būrelio narė G. Butkienė.

– LN valdybos posėdis – kovo 23, sekmadienį, 1 v.v.

–Metinis susirinkimas – kovo 23, sekmadienį, 1 v.p.p. Kar. Mindaugo menėje. Registracija prasideda 12 val.

– Velykų pietums balandžio 6 d. dar yra likusių stalų. Prašome užsisakyti vietas ir registruoti vaikučius Velykų dovanėlėms.

– Kovo 15 d. įvyko LN vyrų būrelio metinis pobūvis. Dalyvius pasveikino pirm. T. Stanulis, pasidžiaugdamas gausiu dalyvavimu. Sekė muz. L. Turūtaitės meninė programa. Visi vaišinosi V. Birštono paruošta vakariene. Sukaktuviniai (20 metų) pyragai, L. Pocienės humoristiniai skaitiniai ir muzikinė programa sudarė linksmą pobūvio nuotaiką.

Anapilio keltuvo vajui aukojo: $50 – A. Petkevičienė.

Našlaičių namams Šakiuose aukojo $20 – B. Z. Tumosai-Markevičiai (a.a. Domos Kaunaitės atminimui).

Tikinčiajai Lietuvai aukojo: $100 – A. J. Pliopliai, J. Staškevičius; $50 – F. Juzėnas, S. E. Markauskai, G. B. Trinkos, V. Jasinevičienė, M. A. Empakeriai.

Atitaisymas. "TŽ" 11 nr. Viktoro Rusecko padėkoje dėl suteiktos klaidingos informacijos išspausdinta "mirė 1997 m. vasario 12 d." Turi būti **vasario 17 d.**

Prisikėlimo parapijos žinios

– Parapijos metinės rekolekcijos prasideda šį ketvirtadienį, kovo 20, tokia tvarka: ketvirtadienį ir penktadienį, kovo 20 ir 21 d.d., Mišios ir pamokslas 9.30 v.r. ir 7 v.v., šeštadienį, kovo 22 d. – Mišios ir pamokslas 9.30 v.r. ir 4 v.p. p., kovo 23 d. – įprasta sekmadienio tvarka. Išpažinčių bus klausoma prieš kiekvienas Mišias. Rekolekcijas praves kun. Benediktas (Sigitas) Jurčys, OFM. Automobilius vakarais prašom statyti Nielson'o autoaikštėje.

– Bilietai metinei parapijos vakarienei, kuri įvyks balandžio 26 d., jau platinami sekmadieniais po Mišių salėje; kitu laiku pas V. Tasecką 905 824-4461. Vakarienės pradžia su užkandėliais 5 v.v., vakarienė ir meninė programa 6 v.v.

– Trečiojo Šv. Pranciškaus ordino mūsų parapijos kongregacijos susirinkimas bus po rytinių rekolekcijų Mišių šį ketvirtadienį, kovo 20, T. Bernardino kambaryje. Susirinkime dalyvaus ir kalbės rekolekcijų vedėjas.

– Šį penktadienį, kovo 21, 6.30 v.v. prieš rekolekcijų Mišias bus kalbamas Rožinis ir klausoma išpažinčių.

– Pirmajai Komunijai ir Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos kovo 23 d. bus po 9.15 v.r. ir 10.15 v.r. Mišių įprasta tvarka.

– Didįjį Ketvirtadienį, kovo 27, Mišios 7 v.v. su procesija ir Švč. Sakramento adoracija. Didįjį Penktadienį, pusę valandos prieš apeigas, t.y. 2.30 v.p.p., įvyks tai progai pritaikytos religinės muzikos koncertas. Pamaldų pradžia 3 v.p.p. Didįjį Šeštadienį Velykų vigilijos apeigų pradžia 10 v.v., o Prisikėlimo Mišių pradžia 10.45 v.v.

– Už Gavėnios trečiadieniais vykusio seminaro pravedimą dėkojame ses. Ignei, V. Kolyčiui ir Indrei Čuplinskaitei.

– Gabrielės Chvedukienės brolis Ignas Anužis mirė Floridoj, palaidotas Detroite.

– Mišios sekmadienį, kovo 23, 8.15 v.r. už a.a. Joną ir Eleną Dambrauskus; 9.15 v.r. už a.a. Juozą Gegužį (4 metinės); 10.15 v.r. už a. a. Pranę ir Juozą Siminkevičius, a. a. Praną Pranaitį, a.a. Tomą Prakapą; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa metinio susirinkimo metu paskyrė "Tėviškės žiburiams" $25 auką.

Tremtinių vaikaičių mokyklai "Lietuvių Namai" Vilniuje E. P. Lukošiai paaukojo $20.

A. a. Vinco Čerškaus 20 metų mirties prisiminimui (kovo 27 d.) Ona Čerškutė-Spidell "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A. a. Augustino Kuolo atminimui pagerbti, užjausdama artimuosius, Skrebūnų šeima "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A. a. Augustinui Kuolui mirus, žmonai Matildai Kuolienei, dukroms – dr. Angelei Kazlauskienei ir dr. Liudai Leknickienei bei jų šeimoms, reikšdami nuoširdžią užuojautą, N. ir A. Petrašauskai ir J. Kaunaitė "Tėviškės žiburiams" aukojo $100.

A. a. Angelės ir a. a. Alfonso Šmigelskių bei a. a. Reginos Hillenbrand mirties prisiminimui Loreta ir Petras Murauskai "Tėviškės žiburiams" aukojo $75.

A. a. Igno Anužio atminimui pagerbti, užjausdamos jo sesutę G. Chvedukienę, tremtinių vaikaičių mokyklai "Lietuvių Namai" Vilniuje aukojo: $30 – G. Čižikienė, B. Staliorai-tienė; $10 – E. Lorencienė. Nuoširdus ačiū.

Mokyklos rėmėjai

IEŠKAU DARBO. Galiu prižiūrėti vaikus, vyresnio amžiaus žmones, tvarkyti namus. Tel. 416 769-1266.

KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA
praneša,

kad naujai įstojantiems nariams įnešantiems į sąskaitą ne mažiau kaip $200 (jaunimui iki 16 m. amžiaus – mažiausiai $100) įmokės $40 vertės šėrus.

KVIEČIAME VISUS ONTARIO PROVINCIJOS LIETUVIUS ĮSIRAŠYTI Į MŪSŲ NARIŲ GRETAS

1573 Bloor St. W., Toronto Tel.: 416 532-1149
2975 Bloor St. W., Etobicoke Tel.: 416 207-9239

"Tėviškės žiburių" SPAUDOS VAKARAS

1997 m. balandžio 5, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje

Dalyvaukime visi ir paremkime savo laikraštį!

MENINĘ PROGRAMĄ atliks Montrealio moterų dainos vienetas "Aušra" ir vyrų dainos vienetas vadovaujami muz. Aleksandro Stankevičiaus.

PRAMOGINĖJE DALYJE** galėsite pasidžiaugti smagia **orkestro "Žagarai" šokių muzika.

DALYVAUSITE dviejose loterijose – didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais).

PASIVAIŠINSITE B. Stanulienės gamintais valgiais ir įvairiais baro gėrimais.

Vakaro pradžia – 6.00 v.v., meninės programos – 6.30 v.v.

STALAI (po 8 asmenis) **bei vietos užsakomi iš anksto šiokiadieniais "TŽ" administracijoje telefonu 905 275-4672 arba parapijose po pamaldų sekmadieniais.**
BILIETO KAINA – $10 asmeniui, studentams po programos – šokiams įėjimas nemokamas ir vietos nerezervuojamos.

Visus dalyvauti kviečia –
"Tėviškės žiburių" leidėjai

"Tėviškės žiburių" spaudos vakaro didžiajai loterijai laimikius galima atvežti į "TŽ" administraciją nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 9 v.r. ir 5 v.p. p. Taupant laimikių paruošimo bei vėliau ir patiems vakaro laiką, šiais metais mažoji loterija (su įėjimo bilietais) bus trumpinama ir ribosis tik įvairių gėrimų bei skanėstų laimikiais, kurie šiai loterijai jau yra surinkti. Dėkojame visiems aukotojams.

Multiple Sclerosis draugija stengiasi sutelkti lėšų šios ligos ištiktų žmonių paslaugoms ir tyrimams, kurie padėtų atrasti jos priežastį ir gydymo būdą. Visi kviečiami susidomėti "Super Cities Walk" eitynėmis, kurios įvyks visuose didesniuose Ontario miestuose balandžio 20 d. Visi galintys dalyvauti ar prisidėti prie ruošos prašomi skambinti rengėjams, 416 922-6065.

Religinės šalpos popietę kovo 16, sekmadienį, Anapilio parodų (muziejaus) salėje surengė KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius ir šios parapijos tarybos religinė sekcija. G. Kurpis, rengėjų vardu pasveikinęs gausiai susirinkusius, pakvietė rekolekcijų vedėją kun. Sigitą Jurčį, OFM, prabilti apie Lietuvą. Pirmoje kalbos dalyje jis aptarė moralinio-religinio pobūdžio tautos žaizdas, o antroje – apie pastangas jas gydyti bei atkurti morališkai sveiką Lietuvą. Katalikių moterų skyriaus pirm. p. Pakštienė tarė padėkos žodį kalbėtojui, visiem prie šio renginio prisidėjusiem ir padeklamavo eilėraštį "Mano sieloj šiandien šventė". Po šaunių pietų, paruoštų B. Stanulienės bei jos talkininkių, padėkos žodį tarė klebonas kun. J. Staškus ir pranešė, kad šios popietės rengėjos priima aukas religinei Lietuvos šalpai. Daugelis šiuo kvietimu pasinaudojo, prisidėdami prie kilnių užmojų Lietuvoje.

A. a. Edvardo Šileikio aštuntųjų mirties metinių atminimui žmona Julija "Tėviškės žiburiams" aukojo $100.

A. a. Augustinui Kuolui mirus, užjausdami jo žmoną, dukteris – dr. Angelę Kazlauskienę, dr. Liudą Leknickienę ir brolį Aloyzą su šeimomis, Genė ir Eugenijus Kuchalskiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

Atitaisymas. "TŽ" 10 nr. (6 psl.) po nuotrauka išspausdinta "kun. dr. Jonas Sakavičius". Turi būti **Sakevičius**. Už klaidą atsiprašome.

IŠNUOMOJAMAS butas Bloor ir Keele gatvių rajone. Du kambariai, virtuvė ir vonia. Antras aukštas. Skambinti tel. 416 767-4917.

IEŠKOME rusiškai kalbančios moters, kuri gyventų kartu ir prižiūrėtų sergančią moterį bei atliktų namų ruošos darbus. Skambinti tel. 905 738-5530 arba 416 524-9242.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 905 272-8323.

CANDLELIGHT CATERING
gaminamas maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikštynoms ir pusryčiams. Parūpinam gėles. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bubulienei.

Neringa, Inc. su Nek. Pr. Marijos Seserimis organizuoja ir praveda stovyklas Neringos stovyklavietėje Vermont'e

1997 M. NERINGOS STOVYKLOS

LIETUVIŲ KALBA LIEPOS 13-27 d.d. – vaikams nuo 10-16 metų
LIEPOS 27 d. – seserų gegužinė Putnam'e
LIEPOS 27 – RUGP. 2 d.d. – vaikams no 6-9 metų
LIEPOS 27 – RUGP. 2 d.d. – vaikams nuo 13-16 metų
RUGP. 2 – RUGP. 9 d.d. – šeimoms su jaunais vaikučiais

ANGLŲ KALBA – LIETUVIŲ KILMĖS
BIRŽELIO 29 – LIEPOS 12. vaikams nuo 7-16 metų
RUGP.14-17 – šeimoms su jaunais vaikučiais

INFORMACIJA – REGISTRACIJA
600 Liberty Hwy., Putnam, CT 06260
860-928-7008 neringa@neca.com

LABDAROS KAZINO

1573 Bloor St. West (Bloor - Dundas West)

Programoje: **laimės ratas, kortų žaidimai (Blackjack, Hold'Em Poker),**

Kovo 19, trečiadienį, 12 v.p.p. iki 4 v.r.
Kovo 20, ketvirtadienį, 12 v.p.p. iki 4 v.r.
Kovo 21, penktadienį, 12 v.p.p. iki 4 v.r.

PELNAS – Toronto Lietuvių namams. Dėl stalų rezervacijos skambinti tel. 416 532-8217

N W E S

Valdo – CASINO FLAMINGO **Leidimo nr. P970740**

PRANEŠIMAS

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ ir LABDAROS FONDO narių

metinis – visuotinis susirinkimas

yra šaukiamas 1997 m. kovo 23, sekmadienį, 1 v.p.p., Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje,
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario.
Dalyvaujančių registracija prasideda 12 val.

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas;
2. Prezidiumo sudarymas: a) susirinkimo pirmininko ir sekretorių, b) mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų;
3. Darbotvarkės tvirtinimas;
4. 1996 m. susirinkimo protokolo skaitymas ir tvirtinimas;
5. Valdybos pranešimai: a) pirmininko, b) iždininko, c) slaugos namų, d) statybos ir remonto, e) "Lokio" svetainės, f) visuomeninės veiklos, g) švietimo fondo, h) bingo, j) kazino;
6. Revizijos komisijos pranešimas;
7. Revizoriaus (auditor) pranešimas;
8. Diskusijos dėl pranešimų;
9. 1996 m. apyskaitų tvirtinimas;
10. 1997 m. sąmatos tvirtinimas;
11. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas;
12. Valdomųjų organų rinkimai: a) valdybos (5 nariai), b) revizijos komisijos (1 narys/ė);
13. Einamieji reikalai ir sumanymai;
14. Susirinkimo uždarymas.

Šiais metais į Lietuvių Namų valdybą bus renkami penki nariai, o į revizijos komisiją du nariai. Valdybos kadenciją baigia: E. Pamataitis, J. V. Šimkus, J. Slivinskas ir T. Stanulis, vietoj R. Paškausko pasitraukusio iš pareigų pakviestas V. Kulnys. Bus renkami 5 nariai į valdybą: 4-3 metams, 1-2 metams pagal gautą balsų daugumą. Revizijoje kadenciją baigė A. Alsbergas. Bus renkamas vienas/a narys/ė į Revizijos komisiją: 1-3 metams.

Lietuvių Namų valdyba siūlo, kad nariai gautų iš nominuojamo kandidato-ės raštišką sutikimą. Šiam reikalui yra paruoštos specialios anketos, kurias nariai gali gauti LN raštinėje arba susirinkimo metu. Be to, valdyba siūlo, kad kandidatų-čių siūlytojai (nemažiau kaip du nariai), pasirašytų nominacijos anketas ir įteiktų metinio susirinkimo nominacijų komisijai.

Nariai, norintys perleisti balso teisę kitam asmeniui, privalo laikytis korporacijų įstatymo (Corporations Act) reikalavimų ir įgaliojimus (proxy), patvirtinus jų parašus notarui (Notary Public), pristatyti į LN raštinę ne vėliau 1997 m. kovo 21 d., 10 v.r. Įgaliojimai, nepatvirtinti notaro ir gauti po minėtos datos, nebus pripažinti teisėtais. Įgaliojimų anketas galima gauti LN raštinėje.

Toronto Lietuvių Namų valdyba

IŠNUOMOJAMAS High Park rajone kambarys ir virtuvė su baldais II aukšte nerūkančiam asmeniui; taip pat vienas kambarys ir virtuvė rūsyje. Yra vieta automobiliui pastatyti. Skambinti tel. 416 762-1569.

NORĖČIAU SUSIRAŠINĖTI su 55-70 m. inteligentišku, rimtu lietuviu. Esu med. sesuo, nuoširdi, paprasta. Mano išvaizda ir būdas Jūsų neapvils. Rašyti Onutei Subačiūtei, Antakalnio 92-9, Vilnius 2040, Lithuania.

REIKALINGA auklė 20 mėnesių mergaitei. Skambinti 416 760-7181 po 6 v.v.

BED AND BREAKFAST REGINIENĖ Kanados lietuvių namai prie šv. Lauryno upės. Maudymosi baseinas viduje. Meno ir knygų rinkiniai pardavimui – Daugvilos, Peleskio, Užkirnio; Tamošaitienės austi tautiniai drabužiai; 15 pėdų kryžius Lietuvos kankinių prisiminimui. 17 Chisamore Point Rd., apie 2 km į rytus nuo Gananoque, Ont. Tel. 613 382-4366.

MONTREALQUE

Lietuvos katalikų radijo vadovas Vaidotas Žukas ir Lietuvos seimo narys Algirdas Patackas kovo 9 d. susitiko su montrealiečiais Aušros Vartų parapijos salėje. Susirinko arti šimtinės klausytojų. Svečiai įdomiai kalbėjo apie dabartinę padėtį Lietuvoje. Jie randa, kad dabartinė valdžia nepakankamai stengiasi nugalėti dabartinius neigiamus reiškinius. V. Žukas ruošiasi kandidatuoti į Lietuvos prezidentus kaip nepartinis kandidatas. Buvo nemažai klausimų, į kuriuos svečiai įtikinančiai atsakinėjo. Susitikimą užbaigė KLB Montrealio apylinkės valdybos pirm. Arūnas Staškevičius padėka svečiams, kad nepamiršo užsukti į Montrealį, ir Elenai Bernotienei už svečių apnakvydinimą. Prie kavos ir pyragų svečiai dar pasikalbėjo su pavieniais asmenimis.

"Rūtos" klubas kovo 5 d. paminėjo darbščios ir aktyvios narės Konstancijos Jasutienės 90 metų amžiaus sukaktį. Klubo pirm. Bronius Staškevičius ir kun. Kazimieras Ambrasas sukaktuvininkę trumpai pasveikino, linkėjo daug sveikatos ir dar daug gražių metų. Klebonui kun. Juozui Aranauskui palaiminus valgius, gausus klubo narių būrys vaišinosi skaniais užkandžiais, kava ir vynu.

KLK moterų draugijos Montrealio skyrius ruošiasi įspūdingai paminėti 45 m. veiklos sukaktį 1997 metais balandžio 6 d. Aušros Vartų parapijoje. Po iškilmingų pamaldų minėjimo oficialioje dalyje žodį tars centro valdybos pirm. Angelika Sungailienė ir kiti. Meninę dalį atliks Birutė Pūkelevičiūtė iš Floridos – aktorė-rašytoja, kurią montrealiečiai gerai prisimena. Moterys kviečia visus gausiai dalyvauti (Žiūr. skelbimą).

Šv. Onos draugija padovanojo Aušros Vartų šventovės altoriui žvakides, užtiesimą, ampules ir kt. Parapija dėkoja.

Aušros Vartų šventovėje kovo 9 d. buvo pravesta rinkliava Lietuvos religinei šalpai.

Kun. Kazimieras Ambrasas, SJ, grįžo į Aušros Vartų parapiją iš kelionės Jungtinėse Amerikos Valstijose.

A. a. Petras Ražanas, 72 m. amžiaus, mirė kovo 9 d. Po pamaldų Aušros Vartų šventovėje kovo 12 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi žmona, dvi dukros, dukraitė ir kiti giminės bei bičiuliai Kanadoje ir Lietuvoje. **B.S.**

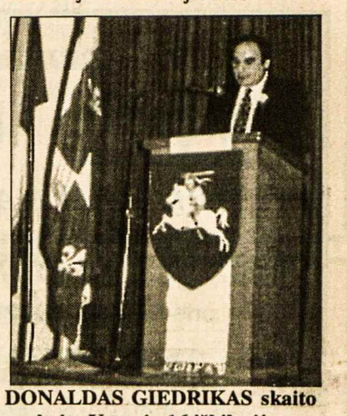

DONALDAS GIEDRIKAS skaito paskaitą Vasario 16 iškilmėje
Nuotr. A. Mickaus

Kviečiame į KLK moterų draugijos Montrealio skyriaus 45 metų veiklos sukakties

M I N Ė J I M Ą

1997 m. balandžio 6 d. Aušros Vartuose

*• 11 val. iškilmingos Mišios • Po to salėje centro vald. pirm. **Angelikos Sungailienės** žodis • Sveikinimai • Rašytoja-aktorė **Birutė Pūkelevičiūtė** • Pietūs.* Auka $15. ***Rengėjos***

40 **LITAS**

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 ***FAX: 766-1349***

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC

Namai – Automobiliai -- Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 **FAX 514 722-3546**
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. *DONNA SVRAKA, A.I.B.*
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. **Res. 514 256-5355**
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

INCOME TAX PARUOŠIMAS
Kaina nuo $20
Skambinti tel.
416 234-9696
Kristina Genienė,
baigusi H&R Block Income Tax kursą

IŠNUOMOJAMAS vieno miegamo butas rūsyje Tomken ir Rathburn gatvių rajone Mississaugoje. Patogus susisiekimas su miestu. Yra automobiliui pasistatyti vieta arba garažas. Kreiptis tel. 416 536-9348 bet kuriuo laiku.

Punia Construction Ltd,

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausius statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti
Alvydui tel. 905 848-9628
416 609-5108 (pager).